

T.C
İSTANBUL TİCARET ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
MEDYA VE İLETİŞİM SİSTEMLERİ

**YAZILI MEDYA VE SİYASET İLİŞKİSİ: RECEP
TAYYİP ERDOĞAN ÖRNEĞİ**

Yüksek Lisans Tezi

Gökçen Göksal

1050Y21203

Danışman: Prof. Dr. Cüneyt BİNATLI

İstanbul, Ocak 2014

ABSTRACT

Tayyip Erdoğan is one of the most important figures of the Turkish politics. He carried out actions that establish Turkish and global agenda both in his mayor office and his premiership period. His actions and expressions have been also be discussed permanently. His relationship with the media has been always problematic since his mayor office. In this problematic relation, Tayyip Erdoğan is not only responsible agent.

Actual reason behind this problematic relation between Tayyip Erdoğan and the media is hostility and speculative propaganda over his previous political movement. To remove this hostility and opposition, Erdoğan has struggled so much since establishment of AK Parti. Unfortunately, the media was not intent to remove this opposition. In this paper, problems between Tayyip Erdoğan and media bosses since 2002, especially Eroğan's mayor office are discussed.

KEY: Relations between media bosses and government, neutrality of the media, politics and media, credibility of media.

ÖZET

Tayyip Erdoğan Türkiye'nin en önemli siyasi figürlerinden biridir. Gerek Belediye Başkanlığı gerekse Başbakanlığı döneminde Türkiye ve dünya gündemini belirleyen icraatlara imza atmış, söylem tutum ve davranışlarıyla sürekli olarak tartışılmıştır. Erdoğan'ın basınla arasındaki ilişki Belediye Başkanlığı döneminden itibaren, hep sorunlu olmuştur. Bunun sorumlusu sadece Tayyip Erdoğan değildir.

Erdoğan ve onun geçmiş siyasi çizginde basın tarafından konulan şerh ve yapılan maksatlı propagandalar sorunun asıl temelidir. Erdoğan basının kendisine koyduğu bu şerhi kaldırmak için özellikle AK Parti'nin kuruluşuyla çok mücadele etti. Ne yazık ki basının bu şerhi kolay kolay kaldırmaya niyeti yoktu. Bu çalışmada Erdoğan'ın Belediye Başkanlığı döneminden itibaren ama daha çok 2002 yılından bu yana basınla, medya patronlarıyla yaşadığı sorunlar ele alınmıştır.

ANAHTAR KELİMELER: Medya patronları ve hükümet arasındaki ilişkiler, basının tarafsızlığı, siyaset ve medya, basına güven.

TEŞEKKÜR

Bu çalıőmamda bana yardımcı olan Mustafa Fidan'a ve her daim desteğini esirgemeyen tez danıőmanım Prof. Dr. Cüneyt Binatlı'ya, Abdülkadir Türker'e İbrahim Balcı'ya çok teşekkür ederim.

İÇİNDEKİLER

Abstract	II
Özet	III
Anahtar kelimeler	III
Teşekkürler	IV
Kısaltmalar listesi	V
GİRİŞ	1
1. SİYASET VE MEDYA ARASINDAKİ İLİŞKİ	5
2. TÜRKİYE DE MEDYA VE SİYASET	9
2.1 Basına Güven	15
3. YAZILI BASIN VE SİYASET: BAŞBAKAN RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÖRNEĞİ	21
3.1. Erdoğan'a verilen hapis cezası ve medyanın tutumu	24
3.2. Ak Parti'nin kuruluşuyla Erdoğan'ın kendisini anlatma çabası	27
3.3. Yeni dönemin eski medyası	31
3.4. Medya üzerinden şantaj ve ihaleler savaşı	38
3.4.1. Kılıçların çekildiği yıllar	41
3.4.2. 2007 yılı	43
3.4.3. 2008 yılı	48
3.4.4. 2009-2010 yılı	54

3.4.5. 2011-2012 yılı	58
3.5. Son dönem medya ve Ak Parti	60
3.5.1. Yine bir seçim arifesi temizliği	62
3.5.2. Batsın senin gazeteciliğin!	63
3.6. Erdoğan, basın, cezalar ve tazminatlar.....	67
SONUÇ	69
EKLER	70
KAYNAKÇA	96

KISALTMALAR

ABD	: Amerika Birleşik Devletleri
AB	: Avrupa Birliği
AEJ	: Avrupa Gazeteciler Birliği
AK PARTİ	: Adalet ve Kalkınma Partisi
AKP	: Adalet ve Kalkınma Partisi
ANAP	: Anavatan Partisi
BDP	: Barış ve Demokrasi Partisi
CBS	: Columbia Broadcasting System
CHP	: Cumhuriyet Halk Partisi
CNN	: Cable News Network
ÇGD	: Çağdaş Gazeteciler Derneği
DGM	: Devlet Güvenlik Mahkemesi
DYH	: Doğan Yayın Holding
DYP	: Doğru Yol Partisi
EPDK	: Enerji Piyasası Düzenleme Kurulu
EÜAŞ	: Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik Üretim AŞ
FP	: Fazilet Partisi
IPI	: Uluslararası Basın Enstitüsü
İ.B.B.B	: İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı
İGDAŞ	: İstanbul Gaz Dağıtım Anonim Şirketi

İLAD	: İletişim Araştırmaları Derneği
İLMED	: İletişim Mezunları Derneği
MGK	: Milli Güvenlik Kurulu
MHP	: Milliyetçi Hareket Partisi
MİT	: Milli İstihbarat Teşkilatı
MKYK	: Merkez Karar Yürütme Kurulu
MSP	: Millî Selâmet Partisi
NHV	: Hollanda Gazeteciler Birliği
ÖYK	: Özelleştirme Yüksek Kurulu
PKK	: Kürdistan İşçi Partisi
PO	: Petrol Ofisi
POAŞ	: Petrol Ofisi Anonim şirketi
RP	: Refah Partisi
RSF	: Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü
RTÜK	: Radyo ve Televizyon Üst Kurulu
SEEMO	: Güneydoğu Avrupa Medya Organizasyonu
T.B.M.M	: Türkiye Büyük Millet Meclisi
TEM	: Trans European Motorway
TCK	: Türk Ceza Kanunu
TGC	: Türkiye Gazeteciler Cemiyeti
TGS	: Türkiye Gazeteciler Sendikası
TMSF	: Tasarruf Mevduat Sigorta Fonu

- TRT** : Türkiye Radyo Televizyonu
- TSK** : Türk Silahlı Kuvvetleri
- TÜSİAD** : Türkiye Sanayici ve İş Adamları Derneği
- YAŞ** : Yüksek Askeri Şura
- YİMPAŞ** : Yozgat İhtiyaç Maddeleri Pazarlama Anonim Şirketi

GİRİŞ

Recep Tayyip Erdoğan ile medya arasındaki ilişkiyi sağlıklı bir şekilde değerlendirebilmek için öncelikle 28 Şubat dönemine ve Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı dönemindeki medyanın tutumuna bakmak gerekiyor.

Tayyip Erdoğan muhafazakâr bir ailede yetişti. Bundan dolayı siyasete gözlerini Millî Selâmet Partisi'nde açtı. 1976 yılında Millî Selâmet Partisi (MSP) Beyoğlu Gençlik Kolu Başkanlığına, aynı yıl MSP İstanbul İl Gençlik Kolları Başkanlığına seçildi. 12 Eylül 1980 darbesinden sonra 1983 yılında kurulan Refah Partisi ile siyasi hayatına kaldığı yerden devam etti. 1984 yılında Beyoğlu İlçe Başkanı, 1985 yılında da İl Başkanı ve MKYK üyesi oldu. 1986 ara seçimlerinde milletvekili adayı 1989 yılında da Beyoğlu ilçesinin belediye başkan adayı olarak seçimlere girdi. 1994 yılında yapılan yerel seçimlerde Refah Partisinden İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı seçildi. Zaten her şey bundan sonra başladı. Milli Görüş hareketine mesafeli duran, sayfalarında yer açmayan, adeta kara çalan merkez medya, artık kendisine yeni bir düşman bulmuştu.

Laiklik vurgusunun her zamankinden daha çok yapıldığı bir dönemdi 'İrtica' tehlikesi ve laiklik olgusuna aykırı davranışların odak noktası olarak kamuoyuna karşı sürekli hedef tahtasına koyulan Refah Partisi ve Recep Tayyip Erdoğan 1994 yerel seçimleri öncesinde ve sonrasında yoğun bir karalama kampanyasına da tabi tutuluyordu. Ruşen Çakır bunu şöyle analiz ediyordu: "Erdoğan, gerek RP İstanbul İl Başkanı, gerek belediye başkan adayı, gerekse de belediye başkanıyken medyayla hep gergin bir ilişki kurdu. Bunda medya mensuplarının sorumluluğunun ondan daha fazla olduğu ortadadır; ama Erdoğan'ın sinirli bir mizaca sahip olması ve Kasımpaşalılığı da zaten zor olan bu ilişkiyi iyice zorlaştırmıştır. (<http://28eski.bianet.org/bianet/siyaset/3900-erdogana-kim-soru-sorabilir-2>)

Erdoğan'ın belediye Başkanı olması medya patronları ve diğer büyük aileler tarafından kabul görmedi. Zaten bu büyük aileler medyayı ellerinde bulunduran isimlerdi. Erdoğan'a bu yıllarda en büyük rakip siyasi partiler değil medya oldu. Erdoğan belediye başkanlığı döneminde medyanın çektiği kadar hiçbir şeyden çekmedi. Perşembe'nin gelişi çarşambadan belliydi. Refah Partisi'nin yerel seçimlerdeki yükselişi bazı çevreleri

rahatsız etmişti, en görülür hedef İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Tayyip Erdoğan'dı. Medyanın Refah Partisi aleyhine yaptığı haberlerin sebebi 28 Şubat Post-Modern darbesiyle ortaya çıktı. Yapılan medyatik yönlendirmenin, baskının arkasında TSK'lı bazı üst rütbeli subayların oluşturduğu cunta vardı.

28 Şubat Dönemin en büyük medya patronlarından Sabah gazetesinin eski sahibi Dinç Bilgin, Türkiye gazetesinde 7 Mayıs 2013 'de yayımlanan röportajında, 16 yıl önce Refah Partisi'nin kapatılması için sermaye sahipleri, asker ve medyanın nasıl bir işbirliği içinde olduğunu itiraf etmişti. Bilgin 'Refah Partisi iktidar olmasın diye Sabancı Center'da toplantı yaptık' diyerek itiraflarına bir yenisini daha eklemişti.

Askerî müdahalenin aktif isimlerinden Deniz Kuvvetleri Komutanı Güven Erkaya 28 Şubat darbesinin 'Silahsız Kuvvetler' tarafından gerçekleştirildiğini söylediğinden bunda en büyük pay sahibi hiç şüphesi medyaya aitti. Darbeye zemin hazırlayan ve toplumu kaosa ve korkuya sürükleyen haberlerin sahipleri bu darbeden oldukça memnundular. Medyanın Milli Görüş geleneğinden gelen partilere olan rezervi Erdoğan'ın Belediye Başkanlığı'na aday olma süreciyle tam bir karalama kampanyasına dönüşmüştü. Erdoğan Büyükşehir'e aday olur olmaz basında Erdoğan'ı yıpratmak adına sıkça haber yapılmış. Hatta Sultanbeyli'nin Erdoğan'a ait olduğuna ilişkin iddialar bile ortaya atılmıştı. Erdoğan'ın yükselişini engellemek için muhtelif arayışlar içindeydiler. Kısa sürede gazete manşetlerini süsleyen, "Tayyip'in kaçak villaları" türünden haberler böyle bir arayışın sonucuydu sözgelisi. Nedense kimsenin aklına siyasi mücadele yöntemi gelmiyordu ve bel altı vuruşlar, kamuoyu nezdinde her zaman olduğu gibi ters tepiyordu. Kamuoyu yoklamaları apaçık gösteriyordu bunu ama bir süre sonra kamuoyu yoklamaları da manipüle edilmeye başlanacaktı sistemin mantığı icabı. (Kaplan, 2011: 72)

Bir gün Hürriyet gazetesi, yedi sütuna "Vay Tayyip Ağa Vay!" manşetiyle çıkar. Habere göre, 'Tayyip Erdoğan' Sultanbeyli'de üç dört tane villası vardır; ama buna rağmen toplumun karşısına çıkıp fakirlik edebiyatı yapmaktadır. Pınar Türenç imzasıyla çıkan haber, söz konusu villalara ait olduğu söylenen fotoğraflarla desteklenmişti; ve elbette ne haberin ne de fotoğrafların aslı astarı vardı. Sultanbeyli o tarihte RP'li Başkan tarafından idare ediliyordu. Bu nedenle villaların bu bölgede olduğunu söylemek mantıklı görünmüştü. Tayyip Erdoğan, Pınar Türenç'e meydan okuyarak 'haberi' canlı yayında tartışmayı teklif etti. Sonuç, Hürriyet Gazetesi! Show TV ve Pınar Türenç için

tam bir hezimetti. Tayyip Erdoğan, Show TV’de canlı olarak yayınlanan o tartışmayı şu sözlerle noktalamıştı: “Ben villam var mı yok mu diye tartışarak lafi uzatmayacağım. Bütün İstanbulluların gözü önünde söz veriyorum. Gidin bulun! Sultanbeyli’de kaç villam varsa hepsini size veriyorum. Ama gidip bulamazsanız ki bulamayacaksınız, o zaman benim size ve yaptıklarınıza ne isim takmam lazım geldiğini de siz takdir edeceksiniz! (Kaplan, 2007: 123)

25 Şubat 1994 yılında Ali Sırman Milliyet’te “Dünya’da Bugün” başlıklı yazısında Erbakan’a açıkça hakaret etmişti. Yine Aktüel 3 – 9 Mart 1994’teki sayısında Erbakan’a çirkin isnatlarda bulunuyordu. Seçimler öncesi yapılan bu isnatlar Refah Partisi’nin imajını zedelemek içindi. Medya yerel seçimler öncesi Refah Partisi’nin çıkışını engellemeye çalıştı. Medya bunda başarılı olamadı. Refah Yol koalisyonunda da medyanın Refah alerjisi devam etti. Tabii bu alerjinin tavan yaptığı yıllarda Türkiye’deki siyasi aktörlerden biri olan Tayyip Erdoğan’da bu saldırılardan nasibini alıyordu.

1994 yılındaki yerel seçimler öncesi şimdinin Milli Eğitim Bakanı Nabi Avcı o gün yaşananları bakın nasıl anlatıyor: “26 Mart günü seçim yasağı olmasına rağmen Sabah Gazetesi Zülfü Livaneli’yi desteklemek maksadıyla ‘İşte Sonuçlar’ diye bir manşet atmıştı. Manşetin altında, Zülfü Livaneli birinci, Bedreddin Dalan ikinci, İlhan Kesici üçüncü, Tayyip Erdoğan dördüncü sırada gösterilmiş ti. Habere göre, seçimin galibi şimdiden belliydi: Zülfü Livaneli! Haber, şöyle devam ediyordu: Kamuoyu araştırması yapan yerli şirketler, bu işin suyunu çıkardılar; manipülasyon yapmaktan vazgeçmiyorlar. Bu nedenle biz kamuoyu araştırmasını British Gallup’a yaptırдық. Yayınladığımız sonuçlar British Gallup’un yaptığı araştırmanın sonuçları; yani, doğruya en yakın sonuçlar! Ertesi gün, seçim sonuçları bunun tam tersi çıktı: Sabah Gazetesi’nin dördüncü sırada gösterdiği Tayyip Erdoğan birinci, üçüncü olacak dediği İlhan Kesici ikinci ve seçimin galibi olarak gösterilen Zülfü Livaneli, üçüncü olmuştu. Bedrettin Dalan’ın payına dördüncülük düşmüştü. Seçimden bir hafta önce yaptığımız bir basın toplantısında Tayyip Erdoğan, kendi elindeki son kamuoyu araştırmasını açıklamıştı. Yalnızca Milli Gazete’nin yer verdiği o sonuçlarla, seçim sonuçları birebir aynıydı. Sadece sonuçlar değil, alman oy oranları bile doğru tahmin edilmişti.” (Besli ve Özyay, 2011:123)

Erdoğan Belediye Başkanlığı'na adaylığıyla başlayan süreçte yapılan haberler ve medyanın tutumu, Erdoğan'ın belediye başkanı seçilmesinin ardından dozajı artarak sürdü.

Seçim sonrası 31 Mart 1994 tarihli Cumhuriyet gazetesinin manşetten verdiği haber, Refah Partisi'nin seçim zaferi üzerine oynanmaya başlanan oyunların açılışını yapıyordu. 'Sandıkta Refah Gölgesi' manşetiyle verilen haberin devamında, seçim sonrasındaki günlerde çöplerde bulunan ve sayıma dâhil edilmeyen oy pusulalarına değiniliyor ve: "Çöplük, cami ve okul tuvaletlerinde yakılan, yırtılan, tahrip edilen oylar içinde RP tercihli oy çıkmaması dikkat çekti.' deniliyordu.

Sandıktaki oylar sayıma dâhil edilmeden ele geçiriliyor ve bu oy pusulaları çöplüklere, cami ve okul tuvaletlerine atılarak ortadan kaldırılıyordu. Ne kadar da sağlam bir plan değil mi? Refah Partisi tarafından seçime hile karıştırıldığı söylemleri 'Türkiye tarihinin en şaibeli seçimi' nidalarıyla ayyuka çıkıyordu. Halkın iradesi, kendi içerisinde bölünmüş olan ve seçimlerdeki büyük hezimete davetiye çıkaran sol kesimin söylemlerinde ve medyasında 'hile, şaibe, sahtekârlık' iftiralarıyla yok sayılıyordu.

27 Mart 1994 seçimleri biter bitmez basın harekete geçmişti. Refah Partisi, başta İstanbul olmak üzere kazandığı belediyelerin yetki ve imkanlarını kullanarak yaşam tarzımıza müdahale edecek!.. Otobüslerde haremlik selamlık uygulanacak!., içkili lokantalar, barlar, pavyonlar kapatılacak!... Belediyede çalışan kadınlar ya başını örtecek ya işten çıkarılacak!.. Daha şimdiden, bir takım sakallı adamlar, genç kızları trenden atmaya başlamışlar!.." Dedikoduların maksadı belli: İş baştan sıkı tutup akılları sıra 'Reis'i iş yapamaz hale getirecekler. Oysa Başkan çoktan vermiş kararını: "Şimdi biz iş mi yapacağız, bu dedikodularla mı uğraşacağız? Dileyen, dilediği gibi konuşsun dursun; biz, işimize bakacağız. (Besli ve Özbay, 2011: 133)

1. BÖLÜM

1. SİYASET VE MEDYA ARASINDAKİ İLİŞKİ

Siyaset “Arapça’da “sase” fiilinden türetilmiş; seyislik, at idare etmek; ülke yönetimi gibi anlamlara gelen bu kavramın, batı dillerindeki karşılığı, Yunanca “politica” sözcüğüne dayanmaktadır. Politica Yunanca’da siyasal şeyler; vatandaşlık hakkına ilişkin şeyler; devleti, devlet yapısını, siyasal rejimi, cumhuriyeti, egemenlik hakkını ilgilendiren her şeydir (Siyaset,1991).

Siyaset, toplumdaki değerlerin dağıtımı ile ilgili bir görüş ve çıkar çatışması ve iktidar mücadelesi olarak tanımlanmaktadır. Siyasetin dinamiğini oluşturan ortam, bir arada yaşayan insanların sürekli ilişkiler içinde olduğu ve bu ilişkilerin belirli bir davranış kurallarına göre düzenlendiği geniş insan birliktelikleri ve toplumdur. Emine Yavaşgel’e göre her ilişkiler bütünü kendi içerisinde bir iletişim dizgesi barındırır. Bu nedenle bir toplum iletişimsiz görevini yerine getiremez, siyasal enformasyon yaymakla yükümlü iletişim ağları siyasal yapılanmayı doğrudan belirler. (Yavaşgel, 2004: 140-144)

Medya esas olarak siyasilerin topluma mesajlarını iletebilecekleri en önemli mecradır. Siyasal partiler ve mensupları seçmenlere yönelik bilgi akışlarını medya aracılığıyla aktarırlar. Siyasal parti mensupları medya için birer haber kaynağıyken siyasiler için de kamuoyunu etkileme araçlarıdır. Yüksel’e göre, hükümetler ve medya birbirlerinin gücünü kıskanırlar. Hükümet medyaya yönelik olarak temsil ettiği insanların çıkarları üzerinden kısıtlama getirmek isterken; medya da insanları temsil ettiğini ve bu baskıcı güçten kurtulmak istediğini söylemektedir. Bu nedenle Yüksel’e göre sonuçta medya ve siyaset arasındaki ilişki, büyük ölçüde “çıkar” ilişkisine dayanmaktadır. (Yüksel, 2004: 262)

Medya siyasal mekanizmalar ile uzlaşa içinde olduğu çıkar birliği sağlamayı amaçladığı, toplumsal gerilimi önlemeye çalıştığı durumlarda, bilinçli ya da bilinçsiz, doğrudan ya

da dolaylı iktidarın amaçlarına hizmet edebilmektedir. Bu konuda iktidarın temel amaçlarından birisi, uygulanan politikaların yol açtığı mevcut duruma, ortama ve müsebbiplere karşı toplumsal rıza gösterilmesini sağlamaktır. Medya siyasal iktidarın söylemi doğrultusunda gündemi yönlendirme, bunalım konusu yaygınlaştırma, toplumu siyasal konulardan uzaklaştırma, yani siyasetleştirerek kayıtsızlaştırma, konuyla ilgili bilgilerden yoksun bırakma, mevcut durumu normal kaçınılmaz şartlar olarak sunma, toplumsal umudu sürdürme, iktidar ve politikalarının alternatifsizliğini vurgulama, muhtemel sivil itaatsizlik girişimlerini engelleme amacına uygun bir basın yayın politikası benimseyebilmektedir. (Damlapınar,2008: 191)

Medya sistemi siyaseti sömürgeleştirmekte yani siyaseti medya mantığının esiri haline getirmektedir. Böylece sadece siyasalın betimleme şeklini ya da diğer sistemlerle ilişkisini yeniden yapılandırmamakta aynı zamanda siyasal süreci ‘üretim’ düzeyinde, yani siyasal alanın benzersiz bir yaşam biçimi olarak ortaya çıktığı düzeyde etkilemektedir. Medya mantığının kuralları, siyasal mantıktaki kurucu faktörleri, birçok durumda onlara yeni anlamlar vererek ve medya yasalarından alınan yeni öğeler ekleyerek yeniden kalıba dökmektedir. (<http://www.siyasaliletisim.org/index.php/haber-ve-yorum-arsivi/makale/679-kuereselleme-suerecinde-medya-ve-siyaset-medya-guecuemue-guecuen-medyasm.html>)

Medya, toplumdaki etkin birisidir. Medya hem toplum hem de öteki toplumsal güçler üzerinde bir etkileme gücüne sahiptir. Ayrıca çeşitli toplumsal güçler de medya üzerinde bir etkileme gücüne sahiptir. Özellikle ‘ iktidar elitleri’ olarak tanımlayabileceğimiz politik gücü ellerinde bulduran siyasi elitler, en azından potansiyel olarak, medya üzerinde büyük bir baskı oluşturabilme ve medyayı kontrol altında tutabilme gücüne sahiptirler. İktidarın medya üzerinde bu etkileme gücünü, zaman zaman farklı şekilde kullandıklarına şahit olunur. Hatta, yasama gücünü elinde bulduran bu siyasi elitler, ‘gizlilik’ ya da ‘ulusal güvenlikle’ ilgili gibi gerçekleri de kullanarak, isterlerse medyanın haber alma ve toplama işlevine de sınırlama getirirler. (link: www.arastirmax.com/system/.../makaleler/.../arastirmax_34531_pp_1-8)

Siyasi partilerin liderleri toplumsal süreçlerde önemli rollere sahiptir (Yıldız, 2002:81) Günümüzde siyasetin temel aktörleri siyasal liderlerdir. Siyaset sürecinde liderlerin belirleyiciliğinin, gerek Türkiye, gerek pek çok ülke açısından kabul edilen bir gerçektir. Siyasal gündem araştırmalarında, siyasi liderlerin herhangi bir sorunu

konusarak, bu sorunların ulusal gündeme yerleşmesini sağlayıp sağlayamadıkları önemli bir konu olarak karşımıza çıkmaktadır. Bu anlamda özellikle ABD başkanının gücü tartışılmakta ve ABD başkanlarının geleneksel olarak yaptıkları “birlik konuşmalarının” siyaset ve medya gündemi üzerindeki etkileri temel araştırma konularından birini oluşturmaktadır. (http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/Banu%20TERKAN/TERKAN,%20BANU.pdf)

Siyasi partilerin iktidara geliş süreçlerinde medyanın rolünü Batı demokrasilerinde de gözlemleyebiliyoruz. İngiltere’de Churchill’in yeniden iktidara gelmesini sağlayan 1950 seçimlerinde; muhafazakâr partiyi ceman sekiz milyon tirajlı 4 büyük Londra gazetesi ve 17 milyon tirajlı 7 haftalık dergi desteklediği halde; İşçi partisi sadece 5 milyon tirajlı 4 Londra gazetesinin ve 9 milyon tirajlı 3 haftalık derginin desteği söz konusudur. (Balkanlı,1961: 73)

Medya iktidar ilişkilerinin bir ayağı da ekonomik grupların siyasilerle olan ilişkileridir. Medya, ekonomi ve siyaset üçgeninde, medyanın tam ortada, diğer tarafların iletişimini sağlayan bir konumda olduğu söylenebilir. Rivers Amerikan medyasını “ikinci hükümet” (secondgovernment) olarak nitelendirir. Bu hükümet (öylesi bir güce sahiptir ki), hem birincisini dengeleyip denetleme, hem de birincisi ile halk arasındaki ilişkileri kontrol etme gücü ve yetisine sahiptir. Birincisi, herkesin bildiği resmi, siyasi hükümettir. ‘Öteki hükümet’ olarak adlandırabileceğimiz ikinci hükümet ise ulusal haber kanallarını elinde bulunduran medyadır. (http://www.adtk.yildiz.edu.tr/makaleler/gaktepe_medya.html.) İktisadi faaliyet içinde yer alan holdinglerin, ellerinde bulundurdukları medya organlarından muhalif söylemlerin yükselmesi veya en azından gerçeklerin, bütün açıklıklarıyla iletilmesi pek de olanaklı görülmemektedir. İktidar-siyaset, medyayı ekonomik anlamda denetim altına almış, medya ise siyaseti söylem açısından kendine bağımlı kılmıştır. İktidarın medyaya siyasi ve ekonomik açıdan baskı uygulaması, medya kuruluşlarını, iktidar ve siyaset karşısında zayıf duruma düşürmektedir. İki tarafın uzlaşmaya varması sonucunda ise medya organları ekonomik baskılardan görece kurtulmakta, medya içerikleri de eleştirel bir biçimde kurgulanmamaktadır.” (<http://www.sbedergi.hitit.edu.tr/files/7.1.pdf>)

Chomsky'ye göre kitle iletişim araçlarının gündemini siyasi iktidarı paylaşanlar belirler. Buna göre, her ne kadar iktidarla çatışmalı gibi görünen konulara değinilse de bunlar sadece iktidar tarafından yönlendirilen kitle iletişim araçlarındaki diğer olayları perdelemek için kullanılır. Chomsky'nin işaret ettiği gibi bir bakan hakkında eleştiri yapılıyorsa, bunun hemen yanında olayla hiçbir alakası bulunmayan başlıklar, bilinçaltına seslenen propaganda söylemleri, yan anlam taşıyan dikkati başka yöne çekecek söylemler dillendirilir. Bu bakımdan iletişim araçlarının dili 'şok görüntüler', 'büyüleyici', 'süper', 'korkunç' gibi daha çok duygulara hitap eden söylemlerle yapılandırılır. Chomsky iktidarın kitle iletişim araçları üzerinden, kamusal tartışmaların çerçevesi ve gündemini belirleyerek, bu konuları kamu gündeminden uzaklaştırma yeteneğine sahip olduğunu söyler. Böylelikle bir takım düşünceler iktidar tarafından üzerinde fazla durulmaması gereken vatan ve milletin bütünlüğünü tehlikeye düşürecek tartışmaları yaratacağı varsayımıyla hasır altı edilir. (Damlapınar,2005: 118-119)

2.BÖLÜM

2. TÜRKİYE'DE MEDYA VE SİYASET

Siyaset bir yöneteme sanatı ise bu sanatın en önemli enstrümanlarından biri de hiç şüphesiz ki medyadır. Medya ve siyaset tüm dünyada ne yazık ki iç içe geçmiş durumdadır. Türkiye'de bu durum dünyayla aynı paralellikte seyretmektedir. Türkiye'de Medya ve iktidar ilişkisi çarpık doğmuştur. Bu çarpıklığın olağan sonuçları ise katlanarak büyümüş, ve zamanla içinden çıkılmaz bir hale gelmiştir.

Türkiye'de medya ve İstanbul arasında irdelenmesi gereken bir ilişki vardır. İstanbul Türkiye'nin hem değişim motorudur hem de kalbidir. Burada İstanbul, salt bir 'mekan-bölge' olarak algılanmamalı tüm yapı üzerinde söz sahibi olan sermayenin sembolü olarak okunmalıdır. (Sönmez,2013: 15)

Cumhuriyetin ilanından sonra Türk basını, 1946 ve hatta yer yer 1950'ye kadar süren tek parti idaresinde beliren, tipik bir güdümlülük ortamına girmiştir. Takrir-i Sükûn Kanunu (1925) ile basının bir kısmı sindirilmiş, geriye kalan kısmı da siyasi yönetimin emrine girmiş, uzun süre de devrimlerin gerçekleşmesinde kamuoyu oluşturmak için propaganda aracı olarak kullanılmıştır. Özellikle Cumhuriyet ve Ulus gazeteleri, bu siyasi propagandanın etkinlik kazanmasında başrolü üstlenmişlerdir. Türk basınının siyasi propaganda aracı olarak devlet eliyle nasıl kullanıldığının tipik bir örneğine, II. Dünya Savaşı sırasında rastlıyoruz. Bu dönemde güdüm altında tutulan yazılı basın, izlenen politika doğrultusunda bir propaganda eylemine sürüklenmiş, karar verme noktasında kamuoyunu etkilemiştir. (Basın, 1977: 325)

Askeri darbenin yaşandığı 1980'den sonrası toplumun apolitikleştirilme süreci medyayı da can evinden vurdu. Medya magazine teslim edildi. 12 Eylül 1980 öncesi ülkede her şeyin aşırı politize olmasına karşın, bu tarihten sonra toplum adeta hafızasından arındırılmak suretiyle apolitik bir mecraya taşınmak istenmiş ve bugünkü sonuçlar dikkate alındığında bu, başarılıdır. Günümüzde gelinen noktada toplumun apolitize edilmesinde kaçınılmaz biçimde medyanın rolü ve sorumluluğu vardır. 12 Eylül sonrası basın üzerinde oluşan baskının yarattığı hava içinde gazeteler magazin habere

yönelmiştir. Magazinleşen medya, gelişen araç ve gereçleriyle yani televizyon ve radyo yoluyla magazin dozajını daha da artırdı. (Özgen,2006: 13-14)

Bu durum medyanın halktan ve dolayısıyla gerçeklikten uzaklaştığının da bir göstergesi oldu. Görsel ve yazılı medya insanların zihinlerine yüklemelerde bulunup, yönlendirmeler yapar. Yazılı ve görsel basında yer alan haberlerin, kullanılan resimlerin, spotların, kısacası seçilen her ögenin mutlaka bir amacı vardır. Bu amaç o basın yayın organının siyasal, etnik, ve patronajın konumlanışına göre değişir. Medya bu konumlanışı çerçevesinde bazen deveyi pire, bazen de deveyi pire yapar.

Gündelik yaşamda haber niteliği taşıyan birçok olay meydana gelmektedir. Gerek ideolojik olarak, gerekse medyanın haberleri duyurma kapasitesinin teknik nedenlerden ötürü kısıtlı olması, olayların tümünün medya tarafından halka aktarılmasını imkânsız kılmaktadır. Bu yüzden olayların tümünün haber olarak medyada aktarılması yerine içlerinde en önemlileri seçilmektedir. “Bu seçim sürecinde kimler daha etkilidir? Kurumlar mı? Medya patronları mı? Editörler mi? Yoksa muhabirler mi? (Çaplı,2002: 24-80)

İşte bu yüzden siyaset ve medya arasında irdelenmesi ve masaya yatırılması gereken bir ilişki vardır. Özellikle ülkemizdeki basın yayın organlarında bu durum çok açık bir biçimde görülmektedir. Bazı partilerin dev mitingleri, merkez medya tarafından görmez gelinirken, iktidar partilerinin düşük katılımlı yaptıkları mitingler, fotomontaj ya da çeşitli hilelerle abartılmaktadır. Milyonluk mitingler, yapılan haberlerde yüzlerce kişiyle ifade edilirken, binlerin katıldığı mitingler milyonlar olarak lanse edilmektedir.

Türk basın sisteminin nasıl işlediğini örnekleyecek, herkesin şu anda elindeki gazetelerle yapabileceği kolay bir araştırmayla göstermek çok kolay: Gazete adını verdiğimiz nesnenin bir yapısı, görsel-işitsel malzemenin bir sunuluş biçimi vardır. Sözelimi günün önemli haberleri, ekonomi-maliye sayfası, kültür sayfası, spor vb. sayfası gibi. Üstelik bu sayfalar hiyerarşisinin, sözelimi devletin, hükümetin bakanlıklar ve müdürlükler hiyerarşisiyle ne kadar koşut olduğuna dikkat edin. Kısaca söylemek gerekirse, belli konulara hasredilmiş özel basınla bulvar gazeteleri dışında gazete formu açıkça bir devlet formunu yankılamaktadır: Ekonomi sayfası, polis haberleri sayfası, spor sayfası, dış haberler servisi vs... Bu “ortak form” a güvenerek alın o günün belli başlı gazetelerini, sürmanşetlerden başlayıp, ilk sayfasından son sayfasına,

baş sayfa haberlerinden spor haberlerine dek hiyerarşik düzenleri içinde sıralayıp kategorilendirin. Malzemenin, yani haberlerin çeşidinden, atfedilen önem sırasına varıncaya dek ne kadar büyük bir çeşitlilik bulunduğunu fark etmek hiç de zor değildir. Bir gazete için en önemli haberin öteki gazete için nasıl yarım sütunluk bir haber durumuna düşebildiği Türk basınında gerçek “habercilik” anlayışının bulunmadığının en önemli kanıtıdır.

(<http://www.birikimdergisi.com/Birikim/dergiyazi.aspx?did=1&dsid=65&dyid=1710&yazi=Medyaya%20Nas%FD1%20Direnilir>)

Sadece Türk basını için değil dünya basını içinde çok sayıda örnek bulunabilir. Körfez Savaşı sırasında medyanın sanal bir gerçeklik yaratarak, kirlili ve kanlı bir savaşı temiz ve neredeyse kanksız gösterdiği çok söylendi. Medya ahlâkı üstüne tartışmalar ağırlıklı olarak bu noktada yoğunlaştırıldı. Bilgisayarlardaki masum “atari” oyunlarını andıran savaş görüntüleriyle CNN ve eşdeğeri uluslararası kitle iletişim araçlarının, izleyicinin doğru haber alma hakkını, gerçeği bilme hakkını çiğnediği söylendi durdu. Özellikle Batı Avrupa’da (ve tabii gene medyada) önce Saddam’ın giderayak ateşe verdiği Kuveyt petrol kıyılarından denize yayılan petrole bulanmış karabatak kuşunun görüntüleri ardarda, sürekli tekrarlanarak gösterildi.² Ardından (tabii gene medyada) bu görüntünün, aslında ’80’li yılların ortalarında Kuzey Fransa’da, Normandie kıyılarında karaya oturan Panama bandıralı bir petrol tankerinin yol açtığı çevre felaketi sırasında çekildiği günışığına çıkarılıverdi. Kendini eleştiren medya, böylece savaş sırasında medya ahlâkının, ahlâksızca çiğnenişi üstüne güçlü bir kanıt sunmuş ve kendi ahlâkını, kötü gazetecileri teşhir ederek korumuş oldu. (<http://www.birikimdergisi.com/birikim/birikim.aspx?did=1&dsid=108>)

Siyasi iktidar devletin elinde bulundurduğu ekonomik gücü, medya patronları da halkı manipüle etme güçlerini ne yazık ki bir şantaj unsuru olarak ellerinde bulunduruyorlar. Her iki tarafın saklı tuttıkları bu silah çoğu zaman gövde gösterisine dönüşüyor. Bir dönem Tansu Çillerle, Aydın Doğan arasında yaşanan bu güç savaşı Doğan Medya’nın Çiller’e karşı başlattığı kampanya ile doruğa çıkmış, Çiller ise kendi gazetesini çıkartarak karşı saldırıya başlamıştı.1995 yılında Tansu Çiller’i DYP’nin Genel Başkanlığı’na taşıyan da medyaydı.

Siyasal rejim ne olursa olsun, “kamu yetkilileri” birinci olarak doğrudan veya dolaylı biçimde, medyanın idaresine müdahale ederler. Bu müdahale bazı yöntemlere (örneğin;

kablolu televizyon), bazı girişim biçimlerine (özel radyo-televizyonlar) izin vermek, bazı fiyat ve tarifeleri belirli bir düzene bağlamak (kağıt, nakliyat, vergiler vb.), pazarların düzenleniş biçimini denetlemek (yoğunlaşmanın düzene bağlanması, reklam gelirlerine izin), çeşitli yardımlar yapmak biçiminde olabilir. Ama bu müdahalelerin amacı, başka birçok kesimde olduğu gibi (demir-çelik sanayi, gemi yapımı, vb) istihdam sağlamaktan çok, “mesajının” yayımlanmış olduğunu görmek dileğinde bulunan iş yerlerinin hayatta kalmasını sağlamaktır. Bundan dolayıdır ki, bu müdahalelerin ekonomik olmaktan çok siyasal nitelikte olduğu söylenebilir. Kimi zaman, siyasal olan, ekonomik olandan daha ağır basar ve onu tümüyle silmeyi başarır. Tek partili ya da “güçlü iktidar” olan ülkelerdeki durum özellikle böyledir. Bu gibi ülkelerde medya ekonomisini tümüyle bozulacak şekilde haber ve bilgi baskılarıyla karşı karşıyadır. Bu durumda da önemli olan artık maliyetler ya da gelirler değil, herhangi bir pazar kuralının dışında, Şu ya da bu yolla bir “mesajı” kabul ettirmek olur.(Desmoulin,1995: 24)

Doğan grubu Hürriyet, Milliyet, Vatan, Posta, Radikal, Referans gibi gazetelerle mevcut tirajın, en kaba bir hespla yarıya yakınına kontrol etmektedir. Yine sahip olduğu Kanal D, Star, CNN Türk gibi kanallarla da mevcut rating pastasının yarıya yakını kadar olmasa da önemlice bir kısmını kontrol etmektedir. Ve zaten bu kanallar ayrıca kamuoyu oluşturucu güce de sahipler. Grup ayrıca Petrol Ofisi’ni kontrol etmekte, çeşitli gayrimenkul yatırımlarına girmekte, rafineri tahsisleri için Hükümet nezdinde kulisler yürütmekte. (Bu son saydıklarımı geçen yaz patlak veren Erdoğan-Aydın Doğan tartışması sırasında bizzat Aydın Doğan’ın ve Erdoğan’ın ağzından duyduk.) Bu tablo hukuki açıdan ya da tekelleşme ve rekabet kanunları açısından kitabına uygun/uydurulmuş olabilir. Ki bu konularda sayısız tartışma ve iddiaya tanık olmuştuk geçtiğimiz yıllarda. Bütün bunlar AKP iktidarda değilken de tartışma konusu olmuştu. Ve o zamanlar sorulan sorular artık sorulamıyor. Çünkü Doğan Grubu “muhalefet”te, yani “muhalif”...Peki neydi o sorular? Bir işadamı neden bu kadar büyümek ister? Kapitalizmin kanunları yüzünden mi? Yani o çok basit ve alışmış “Bir şirket daima büyümek zorundadır, durursa düşer” kanunu yüzünden mi? Buna inanmamız beklenemez. Gayet açık ki, bu grubun Türkiye’de bir şeyleri (yani, hükümetleri) kontrol etme gibi bir niyeti, amacı vardı. Yoksa bu kadar gazete ve televizyon sadece kâr etmek için alınmaz, kanunlar bu kadar esnetilmez. Pekala, nereye

gelmeye çalışıyoruz? Şöyle bir yere: Bu grubun en az AKP iktidarı kadar güç heveslisi, Türkiye'yi yönetme/yönlendirme meraklısı olduğunu, en az AKP kadar otoriter ve hatta bu otoriterliğine de bir sevimsiz bir elitizm katarak hayli ezici bir iktidar odağı olduğunu da biliyoruz. Holding menfaatleri için zamanında Hükümetleri tehdit ettiğini duyduk, okuduk. Zamanında Hükümet yıpratma kampanyalarına da katıldıklarını gördük.

(<http://www.birikimdergisi.com/birikim/makale.aspx?mid=529&makale=Medya-H%FCk%FCmet:%20De%F0i%FEen%20Bir%20DEey%20Var%20m%FD?>)

Doğan Grubu ile ilgili vereceğimiz şu örnek aslında birçok sorunun cevabı. 1997 yılının Haziran ayından ANAP Genel Başkanı Mesut Yılmaz, Hükümeti kurma görevini Cumhurbaşkanı Süleyman Demirel'den aldığı gün, Aydın Doğan'ın Çamlıca'daki konutunda ziyarete gider.28 Şubat sürecinin yıkım ekibinde yer alan Doğan Medyası'nın patronunu zorla yıkılan Hükümetin yerine atanan kişi, neden ziyaret eder. Teşekkür için mi? Yoksa yeni kabineyi birlikte belirlemek için mi? Bu sürpriz ziyaretin sonrası Mesut Yılmaz Doğan'ın yalısından ayrılırken, onu uğurlayan Aydın Doğan'ın spor kıyafeti dikkatlerden kaçmaz. Yılmaz'ın takım elbiseli Doğan'ın spor hali, dikkatlerden kaçmaz. Basında Aydın Doğan, Başbakan olacak Mesut Yılmaz'ı pijama ile karşıladı" haberleri yapılır.

İngiltere'de Mirror grubunun sahibi Robert Maxwell grubun tüm yayın politikasını kendisinin belirlediğini hiç çekinmeden açıklayabilmiş bunu "Bu işe doksan milyon pound/sterlin yatırdım ve bunu hayır duası almak için yapmadım. Bu işin sahibi benim, patron benim." diyerek izah etmeye çalışmıştır. Türk basının önemli isimlerinden Erol Simavi, 1988 yılında yapmış olduğu bir konuşmasında, Türkiye'de birinci gücü basın olarak tanımlarken, askerinin ikinci güç olduğunu dile getirmişti. Simavi "Askeri darbelerin gerçekleşmesini sahneleyen de yine basındır." şeklinde yaptığı açıklama o yıllarda çok fazla dikkate alınmamıştı. Simavi'nin Kabineye bakan atadığı veya istemediği bakanları kabineden attırabildiği de bilinen bir başka gerçektir. Simavi'nin bu söyledikleri 28 Şubat 1997 'de tescillenmiş. O dönemin askeri yetkilileri silahla yapamadıkları darbeyi bir nevi basın yoluyla gerçekleştirmişlerdir. Zaten 28 Şubat tarihe post-modern darbe adıyla geçmiştir.

Murat Özgen'e göre Soğuk savaşın sona ermesi, neoliberal piyasa ekonomisinin de etkisiyle özellikle 1990'ların 2. yarısından itibaren Türkiye'deki medya kuruluşlarının

toplumsal sorumluluklardan uzaklaşarak kendi çıkarları ya da mensup oldukları güç odaklarının istekleri doğrultusunda yayın politikaları yürüttükleri görülmektedir. Medyada magazinleşme olgusu bu dönemde ve halen görülmemiş bir biçimde devam ederken halkın okuma alışkanlığında da oransal anlamda görece bir düşüş kaydedildiği görülmüştür. Türkiye’de okuma-yazma oranını ve nüfus artışı karşısında gazete okuru sayısı ne oransal ne de sayısal bağlamda artış göstermiştir. Bu sonucun ortaya çıkışında genel anlamda belirtmek gerekirse toplumsal sorunlara yabancılaşmış bir yayın politikası izlenmesinin etkisi büyüktür. Günümüzde görülen medyada magazinleşme(toplumsal sorumluluktan uzaklaşma) olgusunun ortaya çıkışında 1980’den sonra ekonomik ve siyasi iktidarla iç içe geçmiş bir örgü görünümü arz eden medya kuruluşlarının ya da holdinglerin büyük ölçüde etkisi ve sorumluluğu bulunmaktadır. (Özgen,2006: 13-14)

Bu uyuşturma süreci 90’lı yıllarda televizyonlarda tele vole kültürü olarak kendisi gösterdi. Türkiye gibi gelişme yolunda olan ülkelerde, basın ile hükümet ilişkileri, öteki demokratik toplumlara oranla, daha sıkı ve daha sıcaktır. Gelişmiş toplumlar, bu ilişkilerin belli bir düzeyde kalmasını isterken, gelişme yolundaki ülke gazetecileri, bu etkinin daha da yükselmesinden mutlu olmaktadır. Çünkü basının tek ve temel kaynağı siyasi otoritedir. Gündemi genellikle siyasi otoritenin aldığı kararlar ve uygulamalar oluşturur. Basının, katılımcı yaklaşımıyla bu denli politika ve politikacıyla iç içe olması, mesleki bozulmayı da kimi zaman kaçınılmaz kılmaktadır. Ama Türkiye’de basın mensubu bunun böyle olmasından yanadır; çünkü toplumdaki yer ve işlevi buna bağlıdır. Medya çoklu ilişkiler girip tekelleşince, medyadaki bozukluğu ifade etmek ve tartışma olanağı ortadan kalkmıştır. Çünkü hükümetler “medya tekellerini” sundukları teşviklerle ayakta tutmakta, medya tekelleri de aldıkları teşvikin karşılığını, yayımladıkları “olumlu ve ılımlı” haberlerle vermektedirler.(Girgin,2007: 214-215).

Örneğin, bu yıllarda çoğunlukla bazı tanınmış gazetecilerin villalarında kurulan milletvekili pazarlarını, ya da belirli komisyonlar karşılığında yine bazı gazetecilerin arabuluculuğunda gerçekleşen hükümet pazarlıklarını sanırım herkes kolaylıkla hatırlayacaktır. Bütün bunlar, kapalı kapılar ardında cereyan eden ve ancak çok azının kamuoyuna yansıdığı düşünülen olaylardır. Böylesi olaylar hem medyanın itibarını sarsacak, hem zaten kuşkuyla bakılan politikayı siyasetçileri kamuoyunun gözünden

düşürecek, hem de kamuoyunu rencide edip halkın demokrasiye olan inancını sarsacak nitelikteki olaylardır. Böylesi, hiç de zarif olmayan ilişkilerin yanı sıra, artık olağan rutin işler gözüyle bakılan ve kimi zaman bazı politikacılara ve siyasi partilere destek, bazen de hedef olarak seçilen politikacıları ve partileri yıpratma amaçlarını taşıyan haber ve programları da unutmamak gerekir. Özellikle 1980'ler sonrası Türkiye'sinde, bu türden örneklerin sayısını arttırmak hiç de zor olmayacaktır. Bütün bunlar hatırlandığında, tekelleşme yolunda koşar adım ilerleyen günümüz Türk medyasının gücünün ve ülkemizdeki medya-siyaset ilişkilerinin boyutları konusunda geriye söylenecek pek fazla bir şey kalmamaktadır. (www.arastirmax.com/system/.../makaleler/.../arastirmax_34531_pp_1-8).

Merhum Cumhurbaşkanı Turgut Özal'ın oğlu katıldığı bir televizyon programında babasının ölüm nedenini araştırılmasını isterken, medyanın babasına yaptığı baskıyı şu sözlerle anlatıyordu: “Medyanın tek istediği şey siyasette güçlü olmaktı. Medya patronları, milletvekili listeleri hazırlayıp benim adamımı koy diye o listeyi gönderirlerdi. Babamın döneminde bu ufak ufak bitmeye başladı. 90'lardan sonra medya patronlarının medya dışında başka işleri de olmaya başladı. 'Şunu yapmazsanız bunu yazarız' durumu her zaman oluyordu. Yapmazsan, manşetler atmaya başlıyorlar seni ezene kadar, kabul ettirene kadar.” (http://www.hurhaber.com/haber/ahmet-ozal-dan-sok-itiraflar/608691)

Siyaset ve basın arasındaki ilişkiyi TBMM Başkanı Cemil Çiçek çok farklı bir örnekle özdeşleştirir. Çiçek'e göre siyaset kurumuyla basın adeta yapışık ikizler gibidir. Biri olmadan diğeri olmaz. Kader adeta ağlarını örmüştür, bu birlikteliği bozmak mümkün değildir. En önemlisi de siyasetçiler için basının vazgeçilmez olmasıdır. ‘Cemil Çiçek'ten yapışık ikizler benzetmesi’ <http://yenisafak.com.tr/gundem-haber/cemil-cicekten-yapisik-ikizler-benzetmesi-10.01.2013-454462>

2.1 BASINA GÜVEN

Basının siyaset ve iktidarla olan bu girift ilişkisi basına olan güveni de haliyle azaltmıştır. Dünya'da ve Türkiye'de bu güven ilişkisi tamiri zor bir durumdadır. Oysa basın demokrasilerde özgürlüğün, şeffaflığın, teminatıdır.

Basının / medyanın var olmadığı bir siyasal modelin düşünülmemesi bir yana, iyi düzenlenmeyen ve işlevsiz bir medya düzeni, demokratik rejimin çeşitli boyutlarda sorunlarla karşılaşmasına neden olmaktadır. Medya modern demokrasilerin temel kurumları arasında yer almakta, özgür basının varlığı, iletişim ve ifade özgürlüğünün yasalarla düzenlenip pratikteki geçerliliği sistemin işleyiş göstergesi kabul edilmektedir. (<http://odis.ulakbim.gov.tr/pdf/I22429.pdf#page=3>)

Basın demokrasilerde vazgeçilmez bir sacayağıdır. Buna karşı çıkan yok ama burada da devreye şu soru giriyor. Hangi basın?

Gazetelerin (ve gazetecilerin) görevi topluma gerçeklerin tümünü aktarmaktır. Ancak bu sadece gazeteler bağımsız olduğu zaman mümkün olabilir. Bağımsızlık ne demektir? Üretim şirketi sahibi, banka sahibi olmak ile televizyon, gazete veya gazete dağıtım şirketi sahibi olmak aynı kişi ve kurumda birleşmediği zaman! Peki şu anda Türkiye'de banka veya şirket sahibi olmayan televizyon ve gazete sahibi var mıdır? Bunun cevabı 'hayır'. Öyle ise bu ülkede 'kuzu kapama' sistemi geçerlidir. Bu ne demektir? Gazeteler ve televizyon şirketleri bağımsız değildir. Peki gazeteler ve televizyonlar kime bağımlıdır? Kamu otoritesine tabii. Yani siyasilere! Çünkü bizim ülkemizde bürokrasi siyasi baskıya karşı koymaya çalışır ama tam karşı koyamaz. Bu nedenle de bu ülkede siyasi-işadamı-bankacı-gazeteci-televizyon sahibi-gazete dağıtım şirketi sahibi zinciri toplumu kemiren halkadır. Bu zincir koparılmadıkça, yani medya ile banka ve şirket bağı koparılmadıkça, siyasiler de reçel kavanozunun dışında tutulamaz.(Gökçe,2000:12)

Medya-Sermaye-Siyaset üçlemesinin kardeşliğini en net biçimde 28 Şubat'a gördük. Can Ataklı'nın 22 Aralık 1999'da Zaman Gazetesi'ne verdiği mülakat söylediği "Türk basını çok kötü bir sınav verdi. 28 Şubat süreci içerisinde özellikle büyük gazete ve televizyonların yaptığı haberlerin yüzde doksanı yalandı." sözleri, basının özgür olmadığına en açık kanıtı. Özgür ve bağımsız olmayan bir basına kim neden güvensin.

2006 yılında AC Nielsen tarafından Açık Radyo için yapılan Medya Güven Araştırması çok önemli sonuçları içeriyordu. Yüz yüze görüşme yöntemiyle yapılan ve 1211 kişinin katıldığı araştırmanın amacı, kamuoyu nezdinde medyaya ilişkin yaklaşımın ve medyaya duyulan güvenin belirlenmesiydi. Araştırmanın sonuçlarına göre, kamuoyu

nezdinde ordu %40 ile en fazla güven duyulan kurum olarak en üst sırada yer alırken, medya ve siyasi partiler sıralamada son iki sırada yer alıyor.

Araştırmanın sonucunda, katılımcıların büyük çoğunluğunun, medyaya sansür uygulandığını, gazete sahiplerinin medyanın haber ve yorum içeriğine müdahale ettiğini, medyanın bazı haberleri çarpıtarak işine geldiği biçimde yayınladığını, medyanın bazı haberleri yansıtmayarak kamuoyundan gizlediğini düşündüğü ve medyada yer alan haberlere inanmadığı ortaya çıkmıştır. Katılımcıların büyük bir bölümü, medyada tekelleşme olduğunu ve medya patronlarının sahip oldukları medya organlarını kendi çıkarlarını ilerletmek amacıyla kullandığını düşündüğünü ve bu durumu sakıncalı bulduğunu belirtmiştir. Araştırmaya katılanlardan, ideal bir medya organının yayın politikasına yön vermesi gereken unsurların sıralanması istendiğinde ise, “bağımsız, dürüst ve tarafsız yayıncılık” %32 ile ilk sırada yer alıyor. (http://www.acikradyo.com.tr/default.aspx?_mv=a&aid=15482&cat=100)

Türkiye’de yapılan birçok araştırmada da benzer sonuçlar hakim. Medya ne yazık ki ordudan, hükümetten siyasetçilerden ülkedeki birçok kurum ve kuruluştan daha aşağılarda bir güvene sahip. Bu medyanın sorgulaması gereken bir durum. Çünkü ileri demokrasilerde medya, bir çok kurum ve kuruluşu denetleyen yegane araçtır. Bu denetimi de sadece ve sadece kamu yararı için yapar. Ama kamu kendisi için görev yapan basına güvenmiyor. İşte çelişkenin babası.

“Güya medya olarak hükümetleri denetlemekle mükellefiz, güya 4. kuvvet olmanın getirdiği sorumluluk içinde sistemin gözetleme kulesinde duruyoruz. Sıralamada yedinci olmak medya için bir anlam ifade etmeli. Medya, işine gelmeyen konularda oyunu soğutmayı iyi biliyor. Topu taca atarak özeleştirir kapılarını hep kapalı tutabiliyor. Medyaya duyulan güven, siyasetten çok daha güçlü olsaydı, siyasîlere hayatı zehir etmez miydik? Ne var yani bunda, dünyanın her yerinde medyaya çok fazla güvenilmiyor!□ denebilir. Doğru değil bu çıkarım. Ne AB ülkelerinde ne de Amerika’da durum bu kadar kötü değil. Üstelik Irak Savaşı’ndan hem ABD basını hem de Avrupa basını ağır yaralar alarak çıktı. □ İliştirilmiş gazetecilik□ şokundan çarçabuk çıkması da mümkün gözüküyor. Buna rağmen bu ülkelerde halkın basına duyduğu güven Türk milletinin basına duyduğu güvenden daha fazla.” Güven sıralamasında medya neden sınıfta kalıyor? (Dumanlı, 2006:20)

ESTİMA Araştırma'nın Marketing 2010 yılında Türkiye için yaptığı, "Medyaya duyulan güven araştırması"na göre kamuoyu medyaya güven duymuyor. Medyaya duyulan güven, yüzde 23,1'lik oranla kurumlara duyulan genel güven ortalamasının altında kalıyor. Araştırmaya göre, katılımcıların yüzde 63,3'ü medyadaki bazı gündem maddelerinin doğru olduğuna inanmazken, yüzde 69,3'ü de bilinçli olarak bilgi kirliliği yaratıldığına inanıyor. Dikkat çekici bir diğer nokta ise Türkiye genelinde 18 yaş üzeri nüfusun yüzde 35,5'inin medyanın gündemini takip etmiyor. Araştırmadan çıkan çarpıcı sonuçlara şöyle: Kamuoyu büyük ölçüde, medyanın halkın gündemini yansıtmadığına inanıyor. Her 10 kişiden yaklaşık 6'sı halkın gündemiyle medyanın gündeminin örtüşmediği görüşünde birleşiyor. Medyaya duyulan güvenin, kurumlara duyulan genel güven ortalamasının altında kaldığı görülüyor.

Öte yandan, Türkiye'de bilinçli olarak bilgi kirliliği yaratıldığı ve medyanın da kimi güç odaklarınca bu kirliliğe alet edildiği algısına sahip olan kitlenin oranı yüzde 69 seviyelerinde. Ülke gündemini / haberleri takip etme konusunda televizyona (yüzde 60,7) diğer mecralara nispeten çok yüksek oranda güvenildiği tespit ediliyor. Televizyonun ardından, internet (yüzde 16,7) ve basın (yüzde 14,5) geliyor. Hiçbir mecraya güvenmediğini belirtenlerin oranı ise yüzde 4,3. Haberleri en güvenilir bulunan televizyon kanalları sırasıyla TRT 1, Star TV, Kanal D ve ATV. En güvenildiği belirtilen gazeteler ise sırasıyla Hürriyet, Zaman, Sabah ve Cumhuriyet olarak tespit ediliyor. (<http://www.tgc.org.tr/rapor.asp?rid=86>)

Türk toplumu basının, medyaya hakim olan güçlü sermaye grupları tarafından yönetildiğine inanıyor. "Bizdekine benzer bir güven sorunu, Amerika'da da var. Harris Interactive tarafından yapılan son kamuoyu araştırmasına göre, Amerikalıların % 54'ü basına güvenmiyor. Bu oran, televizyonlarda % 46, internet haberlerinde % 34, radyolarda % 32. Amerikan medyası, General Electric, AOL Time Warner, Walt Disney, News Corp., CBS ve Viacom gibi büyük şirketlerin kontrolü altında." (Kalkandelen,2008:0)

Avrupa'da da durum pek farklı değil. Hollanda Merkezi İstatistik Bürosu (CBS) rakamlarına göre, halkın basına olan güveni son yıllarda oldukça düşmüş durumda.

Açıklanan rakamlara göre 2006 yılında halkın üçte biri gazete, haber programları veya bunun gibi kurumların yayımladıkları bilgilere güveniyordu. Bu sayı 2012 yılında yüzde

27'lere kadar geriledi. Hollanda Gazeteciler Birliği (NVJ) Genel Sekreteri Thomas Bruning Basın Konseyi'ne olan Őikayetlerin yıllardır aynı düzeyde kaldığını dile getiriyor. Bunun yanı sıra gazetecilerin son yıllarda kaynak problemi de çektiğini bundan dolayı twitter gibi kaynaklara ynlenmek zorunda kaldığını belirten Bruning, yine de gazeteciliğin gerektirdiği, "atiklik, doğruluk ve gerçeklik" gibi ilkelerin göz ardı edilmemesi gerektiğine vurgu yapıyor. CBS rakamlarına göre basına karşı en güvensiz olan kesim bayanlardan oluŐmakta. Öte yandan yaŐlılar ve boŐanmıŐ olanlarda da bu oran giderek yükselmekte. (<http://www.sonhaber.nl/gundem/basina-olan-guven-azaliyor-h25031.html>)

2013 son günlerinde 20 Aralık 2013 'günü rüşvet ve yolsuzluktan tutuklanan İŞadamı Rıza Sarraf Yeni Şafak Gazetesi'nin kendisinden haber yapmamak kaydıyla 1 milyon dolar istediğini söylüyordu. Savcılığa verilen ifadeye yer alan bu satırlar medyaya bomba gibi düştü. Sarraf'ın"Yeni Şafak Gazetesi'nden beni aradılar. İran'a 87 milyar Euro ihracat yaptım ve kara para akladım sorduklarında bu konuda yorum yapmayacağımı avukatlarımın buna cevap vereceğini söyledim. Avukat H.K. isimli kişi bana bu haberin metnini getirdi ve de Yeni Şafak Gazetesi'nde ekonomi yazarı olduğunu söyledi. Soyadının K. olması lazım. Eğer bu parayı yani 1 milyon doları vermezsem bu haberi yayınlayacaklarını söylediler. Buna dair elimde ses kayıtları da mevcuttur. Mahkemeye sunabilirim." ifadesine Yeni Şafak'tan jet yalanlama geliyordu. (http://www.radikal.com.tr/turkiye/riza_sarrafin_mahkeme_ifadesi_yeni_safak_yazari_benden_rusvet_istedi-1167372)

Yolsuzluk ve rüşvet operasyonuna ilişkin ilerleyen günlerde basının birçok olayı ve haberi görmezden gelmesi İletişim Profesörü Ali Atıf Bir'i ileden çıkarttı. Medyanın içinde olan bir akademisyen olan Bir"Bu ülkede hiçbir zaman gazetecilik doğru yapılmadı ama Ergenekon, Őike davası, Gezi ve rüşvet davalarında olduğu kadar da yanlış yapılmamıŐtı. Yaptımız gazetecilik değil. Başka bir Şey... Kusura bakmayın resmen kepezelik! Şu anda yaŐananların nedeni de sizsiniz. Her Şeyi biliyordunuz, gördünüz ama sakladınız. Gazetecilik vatandaş için yapılır bir, gerçeğin peşinde koŐmaktır iki, en önemli ilkesi de "doğrulama"dır. Doğrulamadığın haberi yapmazsın. Siz "doğrulamadığın haberleri" bile yapmadınız. Çünkü haberin nesnesi sizdiniz! Ortada ne gerçek ne vatandaş ne doğrulama kaldı.Aksine gerçeğin üstünü örtmek, beyinleri başka alanlara çekmek, propaganda taktikleri geliŐtirmek ve vatandaŐı yanıltmak temel

gazetecilik ilkeleri oldu. Medya bu nedenle el değiştiriyor, değiştirtiliyor. Asıl konuşmamız gereken bu, asıl tartişmamız gereken bu...Bugüne kadar yaptınız hiç olmazsa bundan sonra yapmayın! Her Şeyi yapın, editoryal tavrınızı medyanıza yansıtın ama hiç kimseyi hedef tahtasına koymayın, halkı yanıltmayın, gerçekleri çarpıtmayın, olayları perdelemeyin!” diyerek basını taraflı davranmakla eleştirecekti.
(Bugün,26.12.2013:13)

3.BÖLÜM

3. YAZILI BASIN VE SİYASET: BAŞBAKAN RECEP TAYYİP ERDOĞAN ÖRNEĞİ

Refah Partisi rahatsızlığı, bir yana Recep Tayyip Erdoğan'ın İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığına tedirginliği iyice açığa çıkarıyor, bu durum ordu da yankı buluyordu. Genelkurmay, Refah Partisi'ni 'sistemin içerisine girmiş bir virüs' olarak tanımlıyor ve İslami söylemleri bulunan parti ve mensuplarını adeta şeriat ajanları olarak lanse ediyordu. Halkın özgür iradesiyle katıldığı seçimler ve sonrasında kazanılan siyasi zaferi 'irticai faaliyet' olarak değerlendiren Genelkurmay Karargâhından 'İrticai faaliyetlerin PKK'dan daha zararlı olduğu' sesleri de yükseliyordu.

'Radikal İslamcılar köprüyü bombaladı! Haberleriyle toplum paniğe sevk ediliyor, kara bulutların Türkiye üzerinde dolaştığı izlenimi uyandırılıyordu. Olay bombalamayla uzaktan yakından ilgisi olmayan sıradan bir tüp patlamasıydı. Medya bu olayı bile mevcut yöneticiler isnat etmeden geri durmuyordu.

Toplum nezdinde, seçimle gelmiş siyasiler, terör olaylarının odağı gibi gösterilmeye çalışılıyordu. Parti üzerinden yapılan karalamalar Recep Tayyip Erdoğan ismi etrafında da icra ediliyordu. 'Şeriatın Kravatlı Başkanı' adlı yazı dizisiyle gazete sayfalarında itibarsızlaştırılmaya çalışılan Recep Tayyip Erdoğan, seçim sonrası toplumsal tepkilerin ve gazete sayfalarının da hedefi oluyordu. Cumhuriyet Gazetesinde yayınlanan haberde, Tayyip Erdoğan'ın Büyükşehir Belediye Başkanlığına kazanması sonrasında İstanbul'da bir 'mahalle baskısının' olduğu, çağdaş giyinen kadınların hakaret ve tacize uğradığı gerekçesiyle Sarıyer'de yürüyüş yapan SHP seçmenin isyanını sayfalarına taşıyordu. İslamcılar Tayyip Erdoğan sonrası köprüyü bombayla havaya uçuruyor, açık giyinen kadınları dövüyor, dolmuşlardan indiriyordu(!). Medya denen dördüncü güç işini gerçekten çok iyi yapıyor, her siyasi partinin öncelikli kalesi olarak görülen İstanbul'un

Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ı müthiş bir karalama kampanyasına tabi tutuyordu.

Gazetelerin ve televizyonların haber merkezlerine, İstiklal Caddesi'nde, Bağdat Caddesi'nde veya Nişantaşı'nda gezen mini etekli kızların bacaklarına jilet ve kezzap atıldığına dair haberler gelmeye başlamıştı hemen. Hafif tertip sol, hafif tertip liberal çevreler, Beyoğlu bar ve meyhanelerinden başlarını dışarı uzatarak, "Bunlar şimdi meyhane ve barları da kapatırlar" diye söylenip tekrar kadehlerinin gölgesine sığınmakta bulacaktı çareyi. Nasıl olsa birileri gelip duruma müdahale ederdi. Bu kolaycılık, her şeyin hem sebebi, hem de sonucuydu aslında. Somut durum ise daha farklıydı: Recep Tayyip Erdoğan, RP lideri Erbakan'a, diğer siyasi rakiplerine ve medyaya rağmen İstanbul Büyükşehir Belediye başkanıydı artık. Bu kadarıyla yetinmeyeceğini söyleyenlerin yanılmadığı ise çok geçmeden görülecekti. (Kaplan, 2007: 73).

Erdoğan'ın Hürriyet Gazetesi'nden Neşe Düzel'e verdiği bir röportajda sarf ettiği "Ben İstanbul'un imamıyım", belediye başkanı olduktan iki yıl kadar sonra Milliyet Gazetesi'nden Nilgün Cerrahoğlu'na verdiği bir röportajda kullandığı "demokrasi amaç değil, araçtır" sözleri çarpıtılarak yeni polemiklere zemin hazırlamak için ısıtılıp servis ediliyordu. Erdoğan'ın belediye başkanlığı döneminde ve sonrasında peşini bırakmayan davalar da birbiri ardına açılıyordu. Bu davalar içinde bugün bile Erdoğan'ın başını ağrıtanların başında, Albayraklar, "Akıllı Bilet" ve İGDAŞ soruşturmaları geliyor." (<http://dosyalar.hurriyet.com.tr/tayyiperdogan/tayyip.asp>)

Medya kuruluşlarının, 'İslami söylemleri' olan parti ve Belediye başkanına karşı oluşturduğu üslup sert, acımasız ve empatiden yoksundu. Küçük bir örnekle o dönemin yaklaşımına ışık tutacak olduğumuzda medyanın Erdoğan'a bakış açısını da aydınlığa kavuşturmuş oluruz.

1997 yılında Cumhuriyet gazetesinden Oktay Ekinci'nin 'Şeriatın Kravatlı Başkanı' isimli yazı dizisindeki ötekileştirici ve hedef gösterici ifadelerine değinelim. Tayyip Erdoğan'ın yakasına 10 Kasım anma töreninde rozet takan kadın fotoğrafını 'Atatürk'ün ülkesinde mutlu bir belediye başkanı' yazısıyla değerlendiren Ekinci, '10 Kasım 1996'daki Atatürk'ü anma törenlerinde Erdoğan'a rozet takan bu 'çağdaş' hanım, kravatı yerine 'yüzüne' baksaydı belki daha gerçekçi davranırdı'' diyerek

Erdoğan'ın cumhuriyet ve laiklik karşıtı duruşuna sert bir üslupla gönderme yapıyordu. Bir diğer yazısında ise 'Recep Tayyip Erdoğan, 1986'da RP'den İstanbul Milletvekili adayı iken objektiflere kravatsız olarak poz veriyordu. Belediye başkanlığında ise 'kravatı eskiden beri severek taktığını' söyleyerek farklı bir imaj sergilemeye çalışıyor.' diyerek yaptığı gözlemiyle farklı bir eleştiri getiriyordu.

Medyanın Erdoğan'ı hedef tahtasına oturtması ve sistem için bir tehlike olarak lanse etmesi, nihayet sonuç vermişti.

Tayyip Erdoğan 12 Aralık 1997'de Siirt'te okuduğu bir şiir nedeniyle Diyarbakır Devlet Güvenlik Mahkemesi'nde yargılanmaya başlandı. 21 Nisan 1998 tarihinde mahkeme, Erdoğan'ı bir yıl hapis ve 860 TL para cezasına çarptırdı.

İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanlığı görevindeyken Siirt'te okuduğu şiir nedeniyle Tayyip Erdoğan'ın aldığı 10 aylık mahkumiyette basında geniş yankı uyandırmıştı. Medyanın Erdoğan'a karşı yürüttüğü kampanya nihayet sonuç vermişti. Basın kararı Erdoğan'ın bitişi olarak değerlendirdi. Erdoğan için hazırlanan dosyalarda, mahkemenin de önüne geçiliyordu.

Hürriyet Gazetesi'nde yer alan 'Tayyip'in bitişi' adlı dosya da: "İstanbul Büyükşehir Belediyesi Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın 10 aylık mahkumiyet kararı Yargıtay tarafından onaylandı. Erdoğan'ın siyasi yaşamı, bu kararla bitmiş oldu. FP'nin liderliği için adı sık geçen Erdoğan artık muhtar bile seçilemeyecek... Yargıtay 8. Ceza Dairesi, FP'li İstanbul Büyükşehir Belediye Başkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Siirt'te yaptığı şiirli konuşmasından aldığı 10 aylık mahkûmiyet kararını dün onadı. Erdoğan, TCK'nın 312/2 maddesindeki, "Halkı kin ve düşmanlığa tahrik" suçundan ceza aldığı için siyasi yaşamı noktalandı. Bu kararlar Erdoğan, seçilme yeterliliğini kaybetti. Yargıtay'ın Erdoğan'ı, "siyasetten emekli eden" kaderini çizen onama kararını bugün açıklaması bekleniyor. FP liderliğine oynayan Erdoğan'ın belediye başkanlığı, İçişleri Bakanlığı'nın başvurusu üzerine Danıştay 8. Dairesi tarafından düşürülecek. Siyasetten yasaklı hale gelen Erdoğan, bir daha hiçbir partiye üye olamayacak. Milletvekili, belediye başkanı, muhtar bile seçilemeyecek. Bu karara karşı Erdoğan'ın sadece "karar düzeltme" isteme yolu var. Erdoğan, kararın tebliğinden itibaren 15 gün içinde Yargıtay Cumhuriyet Başsavcılığı'ndan, "karar düzeltme" isteyebilecek. Tebliğnamesinde Erdoğan'ın cezasının onanması yönünde görüş bildiren Başsavcılığın, talebi kabulü halinde; bu

başvuru yine onama kararını veren Yargıtay 8. Ceza Dairesi'nde görüşülecek. Bu nedenle Erdoğan'ın kurtulması imkansız görünüyor.” (<http://dosyalar.hurriyet.com.tr/hur/turk/98/09/24/gundem/12gun.htm>) ifadeleriyle gazete adeta yargıçlığa soyunuyordu.

Bununla da yetinmeyen haberde Erdoğan'ın avukatı Faik Işık'ta mercek altına alınarak Usama Bin Laden'in adı vurgulanmak suretiyle Erdoğan'ın savunma hakkına dahi gölge düşürülüyor, 'KASIMPAŞALI BİTİRİM...' spotuyla aynı zamanda Erdoğan'ı aşağılanıyordu. “Suudi Arabistanlı milyarder terörist Usame Bin Ladin'in adamı olduğu iddia edilen Mısırlı televizyoncu Rafet Yahya Alazeab Abdau'nun avukatlığını, Recep Tayyip Erdoğan ve kapatılan RP'nin 'Gizli kasası' oldukları öne sürülen Süleyman Mercüme ile Beşir Darçın'ın avukatı Faik Işık üstlendi. Avukat Işık, Ahmet Özal ile Bülent Şemiler'in 4 milyon Mark rüşvet almakla suçlandığı Aslan Nakliyat'ın Anadolu Bankası tarafından kurtarılması olayına adı karışan ve daha sonra TEM Otoyolu Kurtköy Mevkii'ndeki benzin istasyonunda öldürülen şirket ortağı Mahmut Şahin'in de avukatlığını yaptı.”

(<http://dosyalar.hurriyet.com.tr/hur/turk/98/09/24/gundem/12gun.htm>) deniliyordu.

Erdoğan top yekün bir saldırıya maruz kalırken, Yargıtay 8.Ceza Dairesi 23 Eylül 1998'de Tayyip Erdoğan'a Diyarbakır DGM tarafından verilen 10 ay hapis ve 716 milyon lira para cezasını onadı. Bu kararlar Erdoğan'ın Belediye Başkanlığı düşüyordu. Aynı zamanda Erdoğan siyasi yasaklı hala de geliyordu. “Yargıtay kararının açıklandığının ertesi günü Hürriyet Gazetesi'nde ilginç bir anketin sonuçları açıklanıyordu. “Erdoğan'ın siyasi hayatının sona ermesini olumlumu karşılıyorsunuz olumsuz mu ?” sorusunun yöneltildiği anketten çıkan sonuçları kamuoyuna şöyle sunuyordu: “Toplam 6 bin 724 okuyucu arasında yapılan ankette, Erdoğan'la ilgili mahkumiyet kararını olumlu bulan kişi sayısı 5831. (Pamuk,2001: 104)

3.1 ERDOĞAN'A VERİLEN HAPİS CEZASI VE MEDYANIN TUTUMU

Recep Tayyip Erdoğan'ın Siirt'te okuduğu şiir sebebiyle dört ay hapis cezası alması ve siyasi yasaklı hale gelmesi üzerine medya yine çirkin yüzünü gösteriyor, adeta bayram ediyordu. ‘Ülkede onca mafya, faili meçhul cinayet, yolsuzluk varken, bunca işin arasında ben yargılanıyorum. Ne cinayetten, ne mafya olaylarından, ne yolsuzluk ne de kul hakkı yemekten. Sadece bir şiir okuduğum için. Türkiye'nin demokratik duruşuna

yakışmıyor.’ diyerek durumuna açıklık getiren Erdoğan, gazetelerin ve köşe yazarlarının eleştirilerinin odak noktası olmaktan kurtulamıyordu.

24 Eylül 1998 “Siyasi hayatı bitti” manşetiyle haberi duyuran Hürriyet gazetesi yazarı Bekir Coşkun 26 Eylül 1998 ‘de yazdığı ‘Şarkının devamı’ makalesinde “Laikliği kovma duasının dozu mu kaçtı, nasıl olduysa, Tayyip Erdoğan gitti.” diyerek, Refah Partisi politikasına ve hala bir demokrasi ayıbı olarak anılan Erdoğan’ın hapis cezasına nazire yapıyordu.

Laik kesimin önemli yazarlarından Emin Çölaşan ise 29 Eylül 1998’de Hürriyet gazetesinde ‘Bu kadarı Görülmedi’ makalesinde Tayyip Erdoğan’ın hapis cezası olayına ve sonrasında yaşanan gelişmeleri değerlendirirken Refah Partililere ve Erdoğan’a verip veriyordu. Mahkeme kararını protesto eden ve şiir okuma sebebiyle verilen hapis cezasını tanımayan Erdoğan destekçisi bir grubun mahkeme kararlarını protesto eden sloganlar atmasını ‘Demokratik bir ülkede mahkemenin kararını tanımamak ne demek?’ diye yeriordu.

Yaklaşan seçimler öncesi siyaset Erbakan ve Erdoğan’ı kurtarmak için bir formül arayışındaydı ve bu formül kısmen de olsa bulunmuştu.

18 Nisan seçimlerine ramak kala FP, Erbakan ve Tayyip Erdoğan’ı kurtarmak için TCK’nın 312. maddesinde değişiklik yapmak istiyordu. Bu amaçla aday gösterilmeyen küskün milletvekilleri ile sürecin istifa ettirdiği vekil ve kurdurduğu partilerle ittifak kurarak seçimleri ertelemeyi hedefledi. DTP ve Yalım Erez’in desteğini alan FP, cepheyi iyice güçlendirmişti. Demirel’e yakınlığıyla tanınan Cavit Çağlar, Erdoğan’a özgürlük müjdesini dahi vermişti... FP, “halkı dil, ırk, din ve mezhep farklılığı gözeterek açıkça kin ve düşmanlığa tahrik etmek” suçunu düzenleyen 312’nin değiştirilmesini meclis gündemine aldırılmayı başardı. (Karalı, 2005:242)

Demokrasilerde halkın iradesinin temsil edildiği Meclis’ten daha güçlü kim vardı. Halkın iradesini kim nasıl engelleyebilirdi. İşte medyanın gücü bir kez daha sınanıyordu. Kamuoyu Erdoğan’ın cezasının kaldırılacağı umuduna kapılmıştı. En azından esen hava o yöndeydi.

Lâkin tüm bu girişim ve umutlar Hürriyet Gazetesinin bir manşetine kadar sürdü. Seçimi ertelemeyin; 312’yi değiştirmeyin. Bu sözler Genelkurmay Başkanı

Kıvrıkoğlu'na aitti.18 Mart 1999'da Kıvrıkoğlu'nun genelkurmay karargahındaki makam odasında Sedat Ergin'e sarf ettiği ve gazetenin manşetine yansiyarak bu gidişatı durduran sözler şunlardı: “Seçimin ertelenmesinin Türkiye’de ciddi bir kaosa yol açabileceği endişesi içindeyiz. Dışarıya baktığımızda, dış düşmanların işbirliği içinde Türkiye’ye karşı saldırıya geçtikleri ortadadır. Böyle bir ortamdan geçerken, ülke menfaatleri açısından içeride tek bir yumruk halinde, tesanüt içinde olmamız gerekmez mi? TSK, başlangıç aşamasında erken seçime karşıydı. Çünkü seçime gitmeden önce bazı hayati reformların hayata geçirilmesinin, bu doğrultuda gerekli yasal değişikliklerin gerçekleştirilmesinin gerekli olduğuna inanıyorduk. Ancak geçen süre içinde bu yasal değişiklikler yapılamadı. Çünkü değişiklikleri TBMM’den geçirebilecek güçte hükümetler işbaşında olmadı. 163’üncü maddenin iptal edilmesi, irtica tehdidinin bugünkü ölçülere varmasının başlıca nedenidir. Halihazırdaki kanunun da irticanın büyümesini önleyemediği, gereken caydırıcılığı sağlayamadığı bir gerçek. Hal böyleyken, bu kanunun yumuşatılması, irtica tehdidinin daha büyük bir tehlikeye dönüşmesine yol açar. Bu da ülkemizi daha büyük bir kargaşa ve kaosa sürükler.” Bu girişime basın ve köşe yazarlarının tavrı beklenenin dışında gerçekleşmedi. Hürriyet Yazan Fatih Altaylı'nın yaklaşımı kendine özgüydü. “Aslında antidemokratik gibi görülen bu yan muhtıra halkın görüşünü yansıtmaları açısından demokratik. Aynı tarihte Milliyet'in manşeti kapital harflerle yazılmış bir kelime idi: BUNALIM. Meclisin Erbakan'ın affını gündeme alması büyük bir krize yol açmış, TBMM Başkanı Çetin, MİT Müsteşarı Atasagun, Genelkurmay Başkanı Org. Kıvrıkoğlu ve Başbakan Ecevit, Cumhurbaşkanı tarafından sırayla kabul edilmişti. Emekli Org. Kemal Yavuz Milliyet'e şu açıklamayı yapıyordu: “312. madde, toplumun sağlam güçleri tarafından terk edilemez. Çünkü bu madde, rejimin kendisini korumak için temel aldığı dayanaklardan birisidir. Sağlam güçlerin, o dayanağın düşmesine göz yumacakları kanaatinde değilim.” Bir gün sonra Sabah Gazetesi Kıvrıkoğlu'nu “Derin Devlet” olarak niteleyen bir manşet attı: DE-DE seçim dedi. Haberin alt başlığı şöyle idi: 28 Şubat'tan sonra Ankara'nın siyasi sözlüğüne giren Qe- De (Derin Devlet) “Seçim zamanında yapılsın. (Karalı, 2005: 242-243)

Gazetenin manşetine taşınan bu sözler Erbakan ve Erdoğan'ın affını engellemiş, basın yine görevini yerine getirmişti.

3.2 AK PARTİ'NİN KURULUŞUYLA ERDOĞAN'IN KENDİSİNİ ANLATMA ÇABASI

Tayip Erdoğan 26 Mart 1999 günü Pınarhisar Cezaevine girdi. Erdoğan'ın dört aylık cezaevi süreci yeni bir siyasi hareketin şekillenmesine de zemin hazırlayacaktı.

Erdoğan bunu 6 Aralık 2013'te Pınarhisar'a yaptığı ziyarette "Pınarhisar, benim için gurbet değil vuslattır. Pınarhisar hasret değil, muhabbettir. Pınarhisar benim nezdimde yeni bir başlangıcın, taze bir başlangıcın yeniden doğuşun sembolüdür." sözleriyle dile getirecekti.

(<http://www4.cnnturk.com/2013/turkiye/12/06/erdogan.yeni.turkiyenin.adimlarini.pinarhisarda.attik/733411.0/>)

Cezaevinden çıktıktan sonra Erdoğan parti çalışmalarına hız verdi. Erdoğan partisinin kurduğu 14 Ağustos 2001'den itibaren gerek siyaset gerekse basın tarafından sürekli olarak gizli ajandası var ithamıyla karşılaştı. Erdoğan'ın Milli Görüş geçmişi, bazıları nezdinde onu inandırıcı kılmıyordu.

Parti kurulmasına kurulmuş, Erdoğan genel başkan seçilmişti ama sorunlar daha da artmıştı.

Kendilerini 28 Şubat sürecinin doğal destekçisi olarak gören medyanın ve iş çevrelerinin önemli bir bölümü, AKP'yi kuranların ne ölçüde değiştiğini sorguluyordu bulduğu her fırsatta. Kaldı ki, siyasetin finansmanı gibi önemli bir mesele daha vardı. Parti kurmak, Türkiye çapında teşkilatlanmak hiç de kolay değildi. Ayrıca ucuz da değildi. ANAP milletvekili Bülent Akarcalı, "Bu değirmenin suyu nereden geliyor?" diye sorarken, CNN Türk'e Taha Akyol'un konuğu olan Rahmi Koç da, "Erdoğan bir misyona soyunuyor. Bu iş para meselesidir. Derviş'te para yok. Erdoğan'da çok para olduğunu duydum. Bir milyar dolar para biriktirmişler. Nasıl biriktirdiler?" diyerek, parti kuruluş aşamasındayken yeni bir tartışma başlatmıştı. 28 Şubat sürecinde ustaca kullanılan kaset savaşlarının bittiğini sananlar da yanılıyordu. Kanal D 20 ağustos 2001 akşamı, Recep Tayyip Erdoğan'ın Ümraniye'de yaptığı bir konuşmayı getirmişti ekranlara. Gerçi konuşma 1992 yılında kaydedilmişti ama 2001 yılında, üstelik yeni parti kurulmuşken etkili olmayacağını da kimse söyleyemezdi herhalde. Kasedin yayınlanmasının arkasından Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Sabih Kanadoğlu'nun Erdoğan hakkında suç duyurusunda bulunması bunun bir göstergesiydi mesela.

Demokrasi, insan hakları, özgürlükler, hukuk devleti gibi kavramları 28 Şubat sürecinde yaşanan baskılardan sonra fark edip sahip çıkmaya başlayan Erdoğan ve arkadaşlarının öğreneceği daha çok şey vardı. (Kaplan, 2007, s.88).

Tayyip Erdoğan partisinin 1. Kongresinde ‘Muhafazakar Demokrat’ kavramını kullanarak kendilerinin merkez sağ bir parti olduklarının altını çizdi, ardından “Partimizin gizli bir gündemi ve amacı yoktur. Amacımız ve niyetimiz bellidir.” diyerek geniş kesimlerce yazılıp çizilen ‘gizli ajanda’ tartışmalarına cevap vermişti. Erdoğan ve partinin kurmayları kendilerini bu siyasi gelenekten ayırıştırarak, ‘Muhafazakar Demokrat’ sıfatını kabul etseler dahi ciddi bulunmuyorlardı.

Partinin önde gelen ideologlarından Yalçın Akdoğan, Ak Parti’nin manifestosu kabul edilen kitabında şu değerlendirmeyi yapıyordu: “Bir çevre partisi olan RP, CMUK tartışmalarında, Genel Kurmayın sivilleşmesi ve Kürt meselelerinde merkezci bir tutum sergilemiş, merkez-kaç parti görüntüsü veremedi. RP iktidarda olduğu sürece Adil Düzen projesini çağırıştırır hiçbir icraata imza atmadı, hatta yıllar yılı eleştirdiği birçok uygulamanın devamı yönünde politika izledi. İsrail’le askeri anlaşma imzaladı, eleştirdiği faiz sistemine dokunmadı, sistemi etkileyecek radikal bir uygulamaya gitmedi. Ancak Taksim’e cami yapılması, karayoluyla hac, başörtüsü yasağının kalkması gerekliliği gibi bir dizi beyanati tartışmalara yol açtı. Yıllarca eleştirdiği sistem nezdinde meşruiyet elde edebilmek için değiştiğini ispata çalışan RP’ye kamusal alanda siyasal İslam’ın görünen yüzü olarak çok fazla tahammül gösterilmedi. “ (Akdoğan, 2004: 100)

Akdoğan Ak Partiyi RP’den ve dolaylı Olarak Milli Görüş geleneğinden ayırmaya çalışıyordu. Sadece Akdoğan değil Ak Parti’nin bir diğer akademisyen yüzü Yasin Aktay aynı çaba içindeydi.

AK Parti özelinde görme şansımızdan giderek uzaklaşmak durumunda kalıyoruz. Sadece İslam ve demokrasinin uzlaşmazlığından kaynaklanan bir sorundan dolayı değil, aksine Türkiye’ye özgü laik ve demokratik yapının böyle bir modelin ortaya çıkmasına müsaade etmemesinden dolayı bu böyle. Bu yapının zorlamasıyla İslamcılıktan muhafazakârlığa dönüşen partilerin veya kurumların İslam’ı veya İslamcılığı temsil nitelikleri de kalmıyor. Bu da uzun vadede demokrasi içinde beklentileri karşılanmayan İslamî kitleleri daha farklı siyasal arayışlara yöneltir. AK Parti açıkça İslam’dan

esinlenen bir siyasal düzenlemeye giremediği gibi, kendisine benzeyen başka ülkelerin partileriyle bir uluslararası ilişki kurmak istediğinde Müslümanlardan ziyade yine Avrupalı partiler arasında bir karşılık bulabiliyor. Mesela Hıristiyan demokratlarla bir ilişki kuruyor. (<http://www.konrad.org.tr/index.php?id=555>)

Aktay AK Parti'ye meşruiyet kazandırmayı çalışıyordu. Çünkü basında hem Tayyip Erdoğan üzerinden AK Parti'nin siyasal çizgisine takibe yapıyorlar eleştirisi yükseliyordu.

Hakkı Uyar 13 Kasım 2005'te Radikal gazetesinde "AB amaç değil, araç!" makalesinde "Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın siyasal söylemindeki tepeden inmeci, dayatmacı ve antidemokratik tarz hiç değişmedi. Mili Görüş gömleğini giyerken de öyleydi, muhafazakâr demokrat gömleğini giyerken de öyle!" yazıyordu.

Bu reddi miras kültürü ne kadar yazılıp çizilirse çizilsin mevcut kanı değişmiyordu. Basın Erdoğan'a sürekli olarak geçmişi hatırlatıyordu. Dış gezilerde bile Erdoğan'a bu yönde sorular sorulmaya devam ediyordu.

2006 yılının da "Başbakan Tayyip Erdoğan, Mısır'da gerçekleştirilen Dünya Ekonomik Forumu Ortadoğu toplantısında bir gazetecinin, "AKP din eksenli bir parti mi?" sorusuna, "Biz laik, demokratik, sosyal bir hukuk devletinin mensubuyuz ve bütün çalışmalarımız bu çerçevede yürütüyoruz. Bireysel olarak durumumu sorarsan; dindar olmaya çalışan bir Müslüman'ım. Ama bunun derecesini takdir etme yetkim yok" diye yanıt verdi. Erdoğan, AKP'yi ve AKP hükümetini dinci, İslamcı bir parti olarak nitelendirmenin çok yanlış olduğunu söyledi. Erdoğan, AKP'nin programında bu konunun açık ve net bir şekilde ifade edildiğine işaret etti. (<http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=188158>)

İlerleyen yıllarda da Erdoğan'ın siyasi çizgisinin ne olduğu sorusunun cevabı aranmaya devam edecekti. Başbakan Erdoğan 10 Şubat 2008 yılında, Newsweek dergisi ile yaptığı söyleşide: "Türkiye, "İslam, demokrasi, laiklik ve modernite" arasında bir denge sağlayarak insanların, hiçbir zaman başarılamayacağını söyledikleri bir şeyi başardı. Hükümetimiz dindar bir insanın laiklik fikrini koruyabileceğini kanıtlıyor. Batı'da AKP, her zaman "kökleri İslam'da olan bir parti" olarak gösteriliyor. Bu doğru değil. AKP, sadece dindar insanlar için bir parti değil, biz ortalama Türk'ün partiyiz. Etnik milliyetçiliğe, bölgesel milliyetçiliğe ve dini şovenizme tamamen karşıyız. Türkiye,

demokrasisi ile İslam dünyasının geri kalan kısmı için bir ilham kaynağıdır. Dini kurallar değişmedi ama Türkiye’de insanların dine ilişkin tutumlarında değişiklik oldu. Ülkenin kentleşmesi, artan zenginlik ve yaşam kalitesi farklı bir anlayışını getirdi. Geçmişte insanların bir alternatifi yoktu. Şimdi insanlara seçme özgürlüğünü sağladık.” (<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/02/2011/haber94407152156C44DF9A1DC04BAFDOA92F.HTML>) değerlendirmesinde bulunuyordu.

Erdoğan gerek Batı gerekse İslam ülkelerine yaptığı seyahatlerde, İslamcı bir parti olmadıklarını vurgulama gereği duyuyordu.

8 Aralık 2009’da ABD Başkanı Barack Obama ile Beyaz Saray’daki görüşmesinin ardından Johns Hopkins Üniversitesi’nde bir konuşma yapan Erdoğan “Bizim parti, asla İslamcı bir parti değildir. Türkiye cumhuriyeti içinde yeni Osmanlıcılık akımı yok. Yakıştırmadır. Eksen kayması gibi yakıştırmalar yapanlar, şu andaki iktidarı gölgeleme çabasıdır. Son dönemde kasıtlı olarak dile getirilen eksen kayması haksız bir iddiadır. Dış politikada kimi gelenekleri, kimi alışkanlıkları yıktığımız bir gerçektir. Tüm komşularıyla barışık bir Türkiye vardır. Pergel gibi bir ayağın sabit kalacak, diğeriyle âlemi gezeceksin. Türkiye işte bu konumdadır. Kapılarımızı sonuna kadar açıyoruz.” diyerek İslamcı parti olmadıklarının altını çiziyordu.

7 Nisan 2010 yılında Fransa’da yayımlanan Le Figaro gazetesine konuşan Erdoğan, Paris’e yapacağı ziyarete büyük önem verdiğini ifade ederek: “Bazı Fransızlar, bizim üye olmamıza ön yargıyla bakıyor. Bu görüşün değişmesi için çalışmamız gerekir” diye konuştu. Erdoğan, “Kendinizi ılımlı İslamcı bir parti olarak görüyor musunuz?” şeklindeki soru üzerine “Biz kendimizi böyle tanımlamıyoruz. Avrupa’da Hıristiyan Demokrat Partiler var. Ben siyasal İslam’ı kabul etmiyorum. AK Parti İslamcı bir parti değildir. Biz kendimizi muhafazakâr demokrat olarak görüyoruz. Avrupalı dostlarımız da bizi böyle görürlerse hakkımızdaki önyargılarından kurtulabilirler.” diyordu.

Erdoğan her yıl defalarca İslami bir parti olmadıklarının altını çiziliyordu. Buna karşılık Erdoğan bambaşka bir elbise biçilmeye devam ediliyordu. Erdoğan’ın sürekli olarak İslamcı kimliği öne çıkarılarak bir karalama kampanyası yürütülüyordu. Basın İslamcı kimliği üzerinden toplumu ajite ediyordu. Sadece Yurt içindeki değil Yurt dışındaki basında Erdoğan’ın kısa zamanda havlu atacağını düşünüyordu. Ne de olsa ‘İslamcılık’

Türkiye veba kadar tehlikeliydi. Erdoğan'ın basınla kurmak istediği sağlıklı bir ilişki ne yazık ki medya da karşılık bulmuyordu.

Yener Süsoy Hürriyet'te 26 Ağustos 2003 yılında yayımlanan 'AKP, Milli Görüş'le irtibatını yeni kesti' yazısında "AKP, "Ben Milli Görüş taraftarıyım" deseydi çok tartışılırdı, muhafazakar demokratım deyip duvarların arasında kaldı. Büyük bir milletvekili grubuyla gelen ve kudreti eline geçiren bir siyasi parti kısa süre sonra yapılan yerel seçimleri kazanır. Ama, dört sene sonra kaybeder, çünkü insanlar umduklarını bulamaz, "Bunlarda bir şey yokmuş" deyip yenilerini arar." diyerek AKP'nin kendisini nasıl tanımladığından çok onu geçmişe göre tanımlayıp, kendince siyasi ömür biçiyordu. Erdoğan'ın kendini anlatma çabası sanki duvara çarpıyordu. Merkez medya Erdoğan ne yapsa ona inanmayacaklarını yıllar öncesinden ilan etmişti.

3.3 YENİ DÖNEMİN ESKİ MEDYASI

Dünyada ve özellikle Türkiye'de iktidarların ilk icraatı medyayı kontrol altına almaktı. Medyayı kontrol altına almak; gündemi belirlemek, mesajı şekillendirmek, algıları yönetmek hatta algıları satın almak demektir. Güçlü ve gücünü kısmen baskıcı yönetimlerinden alan rejimlere baktığımızda, gölgelerini, kontrol altına aldıkları 'medya'nın oluşturduğunu kolaylıkla görürüz. Ve 1990'lı yıllar ülkemizde medya yapısının değiştiği yıllar oluyordu. Yeni dönem; medyanın patronluk koltuğunu, medya ile ilgilenen, sermayesi medya olan kişilerden alıyor; farklı alanlardan sermayesi olan iş adamlarına, 'sermaye babaları'na devrediyordu. Bu dönemin büyük şirketlerinin, büyük patronlarının bedenlerini tamamlayıcı iki kolları vardı; banka ve medya.

İş hayatında yerini sağlamlaştıranlar, kendine ait bir banka ve menfaatlerini koruyacak düzeyde bir medya oluşumunun sahibi oluyorlardı. Medya para kazandıran bir alan değildi ama sermayenin hükmündeki sektörleri ele geçirmek ve kontrol etme aşamasında etkili bir silahtı. İktidarların propaganda desteğini medyadan aldığı, medyanın da kapital desteğini iktidarlardan sağladığı bir döneme girilmişti.

Korkmaz Yiğit, vaktiyle Kanal E'yi satın aldığı anda 'Niye?' sorusuna verdiği cevap medya sektöründeki patron hegemonyası mantığını özetliyordu: 'Elimin altında güçlü bir silah olmasını istiyorum. Kullanmak şart değil. Amerika'nın elinde atom bombası

var ama kullanması gerekmiyor. Atom bombasının varlığı, olabilecek tehditleri ortadan kaldırıyor' diyordu. Erdoğan basın ve medyanın iktidar da tutunmak için ne anlama geldiğini bilen siyasetçi olarak koltuğa oturuyordu.

Medyanın sistemli bir şekilde izlediği çizgi ile görmemezlikten geldiği, mağdur duruma düşürdüğü Recep Tayyip Erdoğan yıllar sonra aynı ülkenin başbakanı oluyordu. Merak edilen ise o günün kartel medyası ile ne tür bir ilişki kuracağıydı? Uzlaşma yoluyla bir orta yol mu? Yoksa hesaplaşma mı? Zaman ilerledikçe Erdoğan'ın medya ile kurduğu ilişki bu sorunun cevabını verecekti.

Tayyip Erdoğan kendisinin ve partisinin misyonunu basına anlatmaya çalışsa da, basın Erdoğan'ı gizli ajandası olan ve şeriat hayalleriyle büyülenmiş bir lider olarak görmeye devam etti. Basının bu rezervi sürerken Erdoğan Başbakan oldu. Bundan sonra ilişkilerin seyri daha farklı bir hal alacaktı. Basın açısından değişen bir şey yoktu Erdoğan alerjisi devam ediyordu, ama Erdoğan açısından durum farklıydı.

Medyanın önemli isimlerinden Ragıp Duran Ak Parti hükümetinin 8. ayında: “Sonuç olarak, edindiğim izlenimlere göre, Başbakan'ın çevresinde, aslında medya konusunda iyi niyetli bir çevre var. Medya-iktidar ilişkilerinde önemli bir değişiklik yapmak niyetindedirler. Şimdilik bazı önemli olumsuz girişimleri önlemişler. Eskinin yoz, çürümüş uygulama ve anlayışlarını bir ölçüde kırmışlar. Uzun zamandır daha çok defansif oynuyorlar. Kafalarında orta ve uzun vadeli bir proje olup olmadığı belli değil. Ya da ben öğrenemedim. Oysa, yakın geçmişte bence yetersiz, hazırlıksız hatta olumsuz bir İletişim Şurası örneği var. AKP hükümeti, başta meslek kuruluşları ve okurların da dahil olduğu geniş bir çevreyi bir araya getirerek, tüm sivil toplum örgütlerini de davet ederek, akademisyenlerle de birlikte, somut projeler üzerinde çalışmalı.” tesbitini yapıyordu. (<http://www.bianet.org/bianet/siyaset/21224-basbakan-erdogan-ve-medya>)

Aslında Duran'ın dediklerini Ak Parti kurulduğu günden itibaren yerine getirmeye çalıştı. Parti ilk günden itibaren medya ile ilişkilere büyük önem verdi. Ama medyanın geçmiş hükümetlerle yaşadıkları ve Erdoğan'ın siyasi geçmişi medyayı alıkoyuyordu.

Kendisinden önceki iktidarı oluşturan koalisyondaki üç partinin, kendilerini iktidara taşıyan oylarının toplamını tek başına alarak iktidara gelen Erdoğan'ın partisi Ak Parti, Genel Başkan sorununu henüz çözmemişti. İktidar olmadan iki gün önce 1 Kasım 2002 de Hürriyet gazetesi 'Erdoğan'ın Kararı Seçimden Sonraya' manşetinde verdiği

'Anayasa Mahkemesi, AKP'nin kapatılması ve Recep Tayyip Erdoğan'ın genel başkanlığına tedbir konulması istemiyle açılan davada kararı, seçimlerden sonraya bıraktı. Mahkeme, savunma için AKP'ye 15 gün süre verdi.' haberi Erdoğan'ın nasıl bir siyasi ortamda iktidara geldiğini gösteriyordu.

Aynı gün gazetede ki köşesinde Ergün Poyraz'ın yeni çıkan 'Patlak Ampul' kitabını tanıtan Emin Çölaşan'ın söyledikleri ise Erdoğan'ı iktidara taşıyan süreçteki medya ortamına örnek oluşturacak nitelikteydi. Çölaşan kitabın da konusu olan AK Parti'nin içyüzüne değiniyor ve 'Ortalıkta bir gölge başbakan ve onun hükümetteki minik kuşları olacak. O sıfatsız şahıs koskoca ülkeyi perde arkasından yönetmeye kalkışacak' diyordu. Takip eden günler ise Erdoğan'ın siyasi duruşunun netleştiği ve kendisini kabul ettirdiği dönemin kapısını açıyordu.

3 Kasım 2002 seçimleri sonrası merkez medyanın manşetleri Ak Parti'ye olan bakışı özetliyordu. 4 Kasım 2002 de Hürriyet gazetesi "Sosyal patlama sandıkta oldu" diyerek sonuçlar sonuçların nedenine vurgu yaparken, Posta gazetesi " Yüzde 46 oy çöpe" manşetini atıyordu. Gözcü gazetesi ise "AKP büyük vaatlerle iktidara geldi: Haydi görelim" boyunun ölçüsünü diyordu. Erdoğan'ın kendini anlatma çabası anlaşılın o ki basında akis bulmamıştı. Vatan gazetesi "sandıktan öfke çıktı manşetiyle" (Bkz.,EK-1) Ak Parti dışındaki partilerin beceriksizliğine vurgu yapıyordu. Gazete" Yoksulluk, yolsuzluk adaletsizlik ve televizyonlardaki magazin çılgınlığı AKP'yi tek başına iktidara getirdi." diyerek sonuçları farklı bir şekilde analiz ediyordu.

Atılan bu manşetler Erdoğan'dan duyulan rahatsızlığın dışı vurumundan başka bir şey değildi.

Erdoğan seçimlerden galip çıkıp Başbakan koltuğuna oturduktan sonra ilk şaşkınlığını 2002 yılındaki 30 Ağustos resepsiyonuna davet edilmeyerek yaşadı. Bu aslında yaşanacak krizlerin ilk işaretiydi. İlk kriz 19 Kasım 2002'de yaşandı. Meclis Başkanı Bülent Arınç'ın resmi ziyaretleri için Prag'a giden Cumhurbaşkanı Ahmet Necdet Sezer'i, başörtülü eşiyile uğurlaması medya için bulunmaz bir fırsattı. Hürriyet Gazetesi olaya öyle balıklama atlamış, gazetenin yazarları Hükümeti topa tutmuştu. Ama asıl gol, Cumhurbaşkanı Sezer'in 24 Kasım Öğretmeler Günü'ne ilişkin olarak Arınç'a verdiği cevabı manşetine taşıyan Hürriyet gazetesinden geldi. Hürriyet Sezer'in açıklamalarını 24 Kasım 2002'de "Çankaya Muhtırası" manşetiyle verdi.

2002 yılında askerin gündeminde laiklik vurgusu, hedefte ise Ak Parti vardı. Bunun bir nedeni TSK'lı bazı subayların açıklamalarıydı. Medya bu açıklamalara balıklama atlıyor çoğu zamanda olayları abartarak askeri kışkırtıyordu. MGK tutanakları da her zaman ki gibi abartılarak aktarılıyordu. 2002 yılının Aralık ayında yapılan YAŞ toplantısında yaşananlar bir kriz çıkar umuduyla 2003 yılının ilk aylarında da sürdürüldü.

2003 yılında medya ortamı gereksiz bir şekilde geriyordu. Ak Parti ve Erdoğan'ı Laiklik, irtica ve başörtüsü üzerinden yıpratmak istiyordu. YAŞ toplantısında Abdullah Gül'ün ordudan ihraç edilen askerlere koyduğu şerh medya için bulunmaz bir kriz sebebiydi. Dönemin Genelkurmay Başkanı Hilmi Özkök, Gazi Evi'ndeki kokteylde Gül'ün şahsını eleştirmesi gazetelere manşet oldu. 9 Ocak tarihli gazeteler Özkök'ün açıklamalarını büyük bir iştahla manşete çekti.

9 Ocak 2003'te Milliyet "Muhtıra Gibi" diyerek açıklamaları abartırken, aynı gün Hürriyet "Askerden Bomba Gibi Mesajlar" manşetini attı. Sabah ise Özkök'ün açıklamalarını "Askerden Ağır Uyarı" şeklinde değerlendirdi. Medya bu fırsatı kaçırmamıştı. Akşam ve Posta ağız birliği yapmışçasına "Özkök'ten Müthiş Mesajlar" diyordu.

Nisan ayına ise Meclis Başkanı Bülent Arınç'ın Cumhuriyet Resepsiyonuna eşiyile gideceğini açıklaması damgasını vurdu. Komutanlar ve CHP protesto için resepsiyona gitmeyeceklerini açıkladılar. Sezer'de resepsiyona katılmayanlar arasındaydı. Bülent Arınç sonra bu kararından vazgeçerek eşini resepsiyona getirmekten vazgeçse de medya kararını çoktan vermişti.

Burada en dikkat çeken isim 28 Şubat'ın en etkin kalemlerinden Fatih Çekirge'nin yaklaşımıydı. Çekirge 28 Şubat'takine benzer bir rol oynuyordu. O dönem Star Gazetesi'nin başında bulunan Çekirge, "Mesele çok daha derinlerde" diyerek farklı yerlere göndermelerde bulunuyordu. Çekirge'nin sicili hiçte iç açıcı değildi. Çekirge'nin nasıl bir gazeteci olduğunu Cem Uzan 7 Ekim 2013'te Taraf gazetesine verdiği röportajda şöyle anlatıyordu: "Star, 1999'da yayına başladı. Kuruluşundan itibaren başında Fatih vardı. Ben yayınlara hiç karışmadım. Yayınları Fatih Çekirge ve Yılmaz Özdil belirliyordu. Hurşit Tolon'un talimatları ile her gün manşet atıldığını bilmiyordum. Bilseydim o an kovardım. Çekirge, "Benim babam kontrgerilladır" diye

övünen bir adamdır. Ergenekon'da birçok davada olduğu gibi, masum olanlar da var, olmayanlar da vardır. Ancak böyle bir darbe olayı varsa, Fatih Çekirge dibine kadar içindedir. Aydın Doğan da içindedir. Birçok insan mahkemelerde yargılanıyor. Bununla ilgili olarak birçok kişi ceza aldı. Savcılara “Gelin, bana sorun” diyorum. 28 Şubat için, diğer darbeler için, bildiklerimle savcılara hazırım. İsterlerse yazılı, isterlerse sözlü olarak ifade vermek istiyorum.”

Gergin geçen 23 Nisan resepsiyonunun ardından 30 Nisan'da toplanan MGK 7,5 saat sürmüştü. Gündem maddesi ise laiklik olmuştu. Toplantı sonrası 1 Mayıs'ta Hürriyet manşetine, laiklik vurgusunu taşımıştı. Milliyet ise işi daha da ileri giderek “Rejim Uyarısı” manşetiyle çıkmıştı. TSK'nın içinde bir rahatsızlık olduğu kesindi. Yıllar sonra ortaya çıkan belgeler de bu rahatsızlığı doğruladı. TSK'nın kaynayan bir kazan gibi olduğu o yıllarda, Özkök'ün açıklamalarına balıklama atlayan medya, bir anda Özkök'ü hedef haline getirmeye başladı. Bu yazarlar Kemalist kimlikleriyle öne çıkan ve içerden bilgi alabilen her türlü manipülasyona açık kimselerdi. Özkök'ü yıpratmaya ilk onlar başladı. Bunun nedenini sonradan öğreniyoruz ki AKP'ye yapılacak darbeyi Özkök tek başına engellemişti. Özkök'ü hedef alan en önemli manşeti Cumhuriyet Gazetesi Ankara Temsilcisi Mustafa Balbay atmıştı. 23 Mayıs'ta Cumhuriyet gazetesinin “Genç Subaylar rahatsız” manşeti Özkök'e verilen bir mesajdı. Mesaj şuydu “Erdelhun gibi olursun. Ayağını denk al”. Özkök bu haberi 26 Mayıs'ta sert bir dille yalanladı.

1 Ağustos'ta yapılan YAŞ'ta yine şerh krizi vardı. Erdoğan disiplin suçuyla ordudan atılanları şerh koyarak imzaladı. YAŞ'ta emekli edilen komutanlardan biri de 1. Ordu Komutanı Çetin Doğan'dı. YAŞ toplantılarında yaşananları köpürten iki gazete vardı. Vatan ve Star. Vatan “Büyük Gerilim”, Star ise “YAŞ'ta yoğun diyalog” manşetleriyle çıktı. Hürriyet bu sefer YAŞ'ı daha serin gördü.

Ekim ayında rektörlerin Anıtkabir'e yaptığı ziyarette “Ordu Göreve” pankartı açılıyordu. Hürriyet, Milliyet, Cumhuriyet, Star yürüyüşü, hükümete sert mesaj şeklinde lanse ediyordu. Gerilim tırmanırken 29 Ekim Resepsiyonu'na Ak Parti'liler eşsiz olarak davet edildi. Ardından Ak Parti'yi ajite edercesine başörtülü bir mağdur mahkeme salonuna çıkartılıyordu. Mahkeme başkanının başörtüsü hakkındaki açıklamaları yine manşetlere taşınıyordu.

Aralık ayında gündeme Cumhuriyet Gazetesi sayesinde YAŞ Toplantısı oturdu. İrtica sebebiyle iki asker ordudan atılmış, Erdoğan karara yine muhalefet şerhi koymuştu. Tüm gazeteler haberi bu şekilde-verirken Cumhuriyet Gazetesi “Askeriden Sert uyan” başlığıyla hayali bir diyalogu manşet yaptı. Habere göre, toplantıda söz alan kuvvet komutanları ve Jandarma Genel Komutanı Erdoğan’ın İslami teröre ilişkin tutumu ile kadrolaşma ve irticanın teşviki konusunda görüşlerini belirtmişti. Asker, Erdoğan’ın ‘İslami terör tanımı kanıma dokunuyor” sözünden hareket ederek hükümetin terör eylemlerini görmek ve anlamak istemediğini kaydetmiş ve şunları vurgulamıştı. “Türkiye, Batı katında El-Kaide'yi kabul etmeyen ülke konumuna düştü. Kadrolaşma hızla sürüyor. Ancak antidemokratik ülkelerde rastlanacak derecede medyanın suskunluğu nedeniyle kadrolaşma hareketleri gözardı ediliyor, irticai faaliyetler il ve ilçelerde parti yöneticileri tarafından teşvik ediliyor ve bu gerçek, Refahyol'dan daha belirgin. Ramazan ayı da bu noktada kullanıldı ve siyasallaştırıldı. Atatürkçülük demokrasi karşıtı bir anlayış olarak yansıtılıyor. Üstelik bu konuda AB çevrelerinden destek alınmaya çalışılıyor.” (5 Aralık 2003) Başbakan Erdoğan, bu haberi yalanladı. Erdoğan, “Gazetede iddia edilen şeylerin bir cümlesi bile orada konuşulmadı.” dedi. Bu gerilimin etkisi geçmeden Kur an kursları ile ilgili tartışma başladı.

Diyanet İşlen Başkanlığı, Kur’an kurslarını yer altından çıkarıp resmileştirmek amacıyla bir yönetmelik değişikliğine gitmişti- Ancak bu girişim basın tarafından 28 Şubat’ın rövanşı olarak yansıtılıyordu. Yönetmelikte kurs açılması için gerekli görülen 15 başvuru limiti 10’a indiriliyor; kursun süreli olma özelliği kaldırılıyor; yetişkinlere yönelik akşam Kur’an kursları açılması mümkün kılınıyordu. Basının sert tutumu üzerine (Hürriyet Gazetesi’nin Yayın Yönetmeni Özkök, hükümetin geri adım atması gerektiğini açıkça yazdı. 6 Aralık 2003) Hürriyet Başyazarı Oktay Ekşi, “rejime bomba” nitelemesi yaparken Tufan Türeç, “Bu yönetmelik laik eğitimin idam fermanıdır.” dedi.) Diyanet geri adım attı ve Sezer ile yapılan görüşmenin ardından yönetmelik rafa kaldırıldı. (10 Aralık 200J) Medyanın Kur’an kurslarından sonraki gündemi Fransa’nın devlet okullarında türbanın yasaklanması yönündeki girişimleri oldu. Söz konusu basın organlarına göre bu gelişme 28 Şubat Süreci'nin haklılığını gösteriyordu. Radikal’den İsmet Berkan ve Hürriyet’ten Enis Berberoğlu gibi yazarlar ise bu yasağın sadece devlet okullarını kapsadığını katolik okullarının da ve üniversitelerde giyimin serbest olduğunu

hatırlatıyordu. (20-21 Aralık) Tam bu sırada Hürriyet, okuyanın tüylerini ürperten bir sürmanşetle çıktı: “Mini etekli kızı diri diri yaktılar.”

Fransa’daki türban konusunu araştıran Özdemir İnce’nin yazı dizisi birinci sayfadan bu başlıkla duyurulmuştu. Ancak bir yıl önce yaşanan bu olayın türbanla hiçbir ilgisi yoktu. Gerçek ortaya çıkınca İnce, sorumluluğu türban konusunda olumsuz rapor veren Stasi Komisyonu’nun Üyesi Gaye Petek’e yükledi İnce kendisinin Petek’in söylediklerini aktarmaktan başka bir şey yapmadığını savundu Fakat Petek, bir süre sonra ifadelerinin çarpıtıldığını açıkladı. (Cumhuriyet Gazetesi’nin Bülent Dikmener adına 25, ’sini düzenlediği yarışmada bu habere ödül verdi. 23 Nisan 2004, Zaman)30 Aralık ta Vatan Gazetesi Mahmut Ustaosmanoğlu'nun kızının cenazesindeki sarıklı insanları “Burası Türkiye” başlığı ile sürmanşetine taşıdı Haberde cenazeye katılanların Ustaosmanoğlu'nun sakal ve arabasının camını öpmek için yarıştığı iddia ediliyordu. Milliyet de aynı gün Ak Parti Adıyaman Milletvekili Hüsrev Kutlu’nun “Meclis teki Mareşal üniformalı Atatürk resminin yerine Cumhurbaşkanı kıyafetli Atatürk resmi asılsın.“ (Karalı, 2005: 364-365)

30 Aralık’ta Vatan Gazetesi Mahmut Usta Osmanoğlu Hocaefendi’nin kızının cenazesinde çekilen fotoğrafları maksatlı bir biçimde vermişti. Ardından kara kuvvetleri komutanı Aytaç Yalman’ın sert açıklamaları gazetelerdeki yerini aldı.

3 Ocak 2003’te medya 28 Şubat vari bir fotoğraf yayınladı. Milliyet ve Cumhuriyet gazetelerinde 6 Ak Partili vekilin Menzil şeyhinin dergâhına katıldığı haberi vardı. Haberlerde yer alan fotoğraf gizli kamerayla çekilmiş ve basına servis yapılmıştı. Bu Ak Parti’yi yıpratmak adına atılan bir adımdı. Tıpkı Erbakan Hoca’nın Başbakanlığı döneminde Başbakanlık’ta verdiği iftarın çarpıtılması gibi. 2 ay önceki iftarda çekilen bu fotoğraflar neden ve kim tarafından servis edilmişti.

2003 yılında Ak Parti’nin meslek liselerine uygulanan katsayı adaletsizliğine son vermek için attığı girişimler basın duvarına çarpacaktı. Medyanın Erdoğan’a en direkt cephe aldığı gelişmelerden biri de katsayı adaletsizliğinin kaldırılması geliyordu. 7 Ekim 2003’te “Hükümete İmam-Hatip resti” manşetiyle çıkan gazete, “Rektörlerden oluşan Üniversitelerarası Kurul, İmam Hatiplere üniversiteye girişte puan kolaylığı sağlayan düzenlemenin Hükümet’le yürütülen YÖK Yasa Taslağı’nı çıkmaza soktuğunu

belirterek, tasarının geri çekilmesini istedi.” haberiyle katsayı düzenlemesinin yapılmasını bir nevi engelliyordu.

3.4. MEDYA ÜZERİNDEN ŞANTAJ VE İHALELER SAVAŞI

2003 yılında Ak Parti Hükümeti POAŞ üzerinde Doğan Grubu ile bir mücadeleye girişti. 2003 yılının Ekim ayında POAŞ’ın hisselerini Doğan’a 387.5 trilyon liraya satan Özelleştirme İdaresi, POAŞ hisselerinin değerinin Doğan’ın borcunu karşılamadığını bildirdi. Aynı yıl Doğan Grubu POAŞ borcu için Maliye’ye uzlaşma teklifinde bulundu. 2003 yılının sonlarına doğru hükümet, POAŞ’ın 271.2 trilyon olan borcunu, 2005 yılı Ağustos ayında vadesi tamamlanacak şekilde yapılandırdı. O yıllarda Doğan Medyası’nın Amiral gemisi Hürriyetin manşetleri oldukça manidardır. Aydın Doğan borcun yapılandırılmasını eleştiren diğer medya gruplarına ateş püskürür. “Hortum koalisyonunun amacı beni susturmak“ manşetiyle 15.10.2003 tarihinde Hürriyet’te yayınlanan röportajında Doğan “Aleyhimde yayın yapan üç grubun sahiplerine bakın. Uzan Ailesi, Dinç Bilgin-Turgay Ciner, Mehmet Emin Karamehmet. Uzan, Bilgin ve Karamehmet kendi bankalarını hortumlamış. Turgay Ciner, Sabah’ın şirketlerini kaçırmış. Bunlar tam bir hortumcu koalisyonu. Beni susturmak istiyorlar” diyerek açıktan diğer medya gruplarına bayrak açar.

Doğan’ın bu açıklamalarına cevap gecikmedi İlerleyen günlerde KANAL D'nin 10'uncu kuruluş yıldönümünü kutlama törenine katılan Başbakan Tayyip Erdoğan medyanın şantaj aracı olarak kullanılmamasını istedi. Erdoğan “Başka hevesler peşinde koşanların ne kadar acı ve utandırıcı bir zillet içine düştüklerini gördük. Medyayı şantaj aracı olarak kullanmak isteyenler, aynı akıbetle karşı karşıya kalmaya mahkûmdur." dedi. “Medya Şantaj Aracı Olmasın” (Hürriyet, 11/12/2003,s.1)

13 Haziran 2003’te gruba ait Kepez ve Çukurova Elektrik’e el konuldu. Star Gazetesi ertesi gün “Gücün buna mı yetiyor kalleş” başlıklı manşetle çıktı. Bunun üzerine Küçükçekmece Basın Savcılığı Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’a ‘kalleş’ diyen Star Gazetesi hakkında inceleme başlattı. Cem Uzan, bir gün sonraki mitingte ise Erdoğan’a ‘Allahsız’ yakıştırmasında bulundu. Erdoğan, Uzan aleyhinde 900 milyar liralık manevi tazminat davası açtı. Ancak operasyon bitmedi.

4 Temmuz 2003'te TMSF iflas eden Uzan Grubu'nun bünyesinde bulunan 200'ü aşkın şirkete el koymuştu. 4 Temmuz 2003 tarihinde Uzanlar'a ait İmar Bankası'na el kondu. Aynı gün RTÜK, Genç Parti Lideri Cem Uzan'ın Başbakan Erdoğan'a hakaret içeren ifadeler kullandığı Bursa mitingini yayımladığı için Uzan Grubu'na ait 5 kanalın (Star, Star Max, Kanal 6, Star 8 ve Star 6) yayınlarını 1 ay süreyle durdurdu. Bir süre sonra Adabank devletin eline geçti. Hakan Uzan ve Kemal Uzan hakkında arama emri çıkartıldı. Ardından gıyabi tutuklama kararı... Temmuz tarihli Hürriyet Gazetesi'nde Ertuğrul Özkök, 'Teleşnikofun şarjörü boşaldı' başlıklı yazısında gelişmeyi yorumladı: "UZAN olayından en büyük dersi "Bir televizyon kurayım, bir gazete çıkarayım, bununla herkesi sindirip, işimi daha kolay yaptırırım." diyenler çıkarmalıdır. Yok, artık bu silahın şarjörü boşaldı. Uzan olayı gösterdi ki, bu silahı en gaddar biçimde kullananlar bile sonuç alamadı. Pardon, 10 yıl boyunca sonuç aldılar. Bir süre için insanları, bürokratları, siyasileri, hâkimleri, savcılarını sindirdiler. Ama kendilerinden daha cesur bir siyasetçi çıkıp, hukuku uygulatınca, ellerindeki kalaşnikof biranda oyuncak su tabancasına döndü. Artık birinci sayfaların tamamını bile ayırsalar, kimse tınmıyor. Bürokratlar korkularını attılar. İnanın bu, bütün Türk medyası kadar demokrasisi için de çok önemli bir gelişmedir. Bundan böyle her kim ki elindeki medyayı kanunsuz işlerini yaptırmak için kalaşnikof olarak kullanmaya kalkacak; bilmelidir ki o silah elinde patlayacaktır" oldu. (Karalı, 2005: 152-153)

(Bunlar arasında yer alan medya kuruluşlarının bir kısmı 1 Eylül 2005 tarihinde başlayan ihaleler yoluyla satıldı.)

2004 yılında Doğan Medyası'nda yer alan zina haberleri ise POAŞ'ın sanki rövanşı gibidir. 2 Mart 2004 tarihinde Cumhurbaşkanı Sezer, Kadınlar günü sebebiyle yayınladığı mesajda laiklik ve irtica vurgusu yaptı. 3 Mart'ta kuvvet komutanlarıyla yapılan paneli Milliyet, "Asker ve sivilin sıradışı buluşması" olarak verdi. Hilafetin kaldırılışının 80. Yıl dönümünde panelin sonuç bildirgesi daha da ilginçti. Bildiride "Bu sıradan bir araya geliş değildir" denildi. Toplantıya sendikalardan, CHP ve MHP'den önemli isimler katıldı.

8 – 9 Mayıs 2004 tarihlerinde Hürriyet, 8 Mayıs'ta "İmaj her şeydir" manşetiyle Türkiye'nin çağdaş – Laik imajının zedelendiğinden dem vuruyordu. 9 Mart'ta "Na mahrem kızı" manşetiyle bu kez Emine Erdoğan üzerinden Erdoğan yıpratılıyordu.

2004 YAŞ toplantısında da yalanlanan bir diyalog söz konusu oldu. Sabah'tan Muharrem Sarıkaya ve yazıyı birinci sayfasından duyuran Vatan Gazetesi'ne göre YAŞ'ta alman 12 subay ve astsubayın ihraç kararı, genelkurmay ile hükümet arasında gerginlik yaralanıştı. Başbakan ile genelkurmay başkanı arasında iğneli bir diyalog /yaşandığı iddia ediliyordu. Haberde şöyle deniliyordu: “Özkök, ihraç dosyalarıyla ilgili olarak şuranın asker üyelerinin tamamına görüşlerini sordu. Özkök, şura üyelerinin her birinin “kabul” demesinden sonra, Erdoğan ve Milli Savunma Bakanı Gönül'e sormadan ihraç kararlarının yazıya dökülmesi için talimat verdi. Bu aşamada Erdoğan, Özkök'e hitaben sitemkar bir üslupla “Kararı yazdırıyorsunuz ama benim ve bakanın görüşünü almadınız.” dedi. Özkök, bu sözlere "Sayın başbakan, biz sizin görüşünüzü biliyoruz.” karşılığını verdi. (Karalı,2005: s.376)

Ak Parti Hükümeti 7 Ekim 2003 tarihinde Anayasa Mahkemesi'nce suç olmaktan çıkarılan zinanın yeniden Türk Ceza Yasası'na girmesi için girişimde bulunmuştu. AKP ve CHP, TCK tasarısında yapılacak değişiklikler konusunda 30 Ağustos 2004'te ön uzlaşmaya vardı. Zinanın suç kapsamına girmesi için AKP, Ceza Yasa Tasarı'nı görüşmek üzere TBMM'yi 14 Eylül 2004'te olağanüstü toplantıya çağırdı. Bu süreçte özellikle Doğan Medyası'nda yoğun bir kampanya yürütüldü.

Özellikle eylül ayında krize dönüşen bu durum Hürriyet'in köşe yazarları için önemli bir fırsattı ve bu fırsat kaçırılmadı. 18 Eylül 2004'te gazete “Sabancı: Hükümet küçük adımlarla zaman yitiriyor” haberiyle TÜSİAD Başkanı Ömer Sabancı'nın açıklamalarına genişçe yer ayırıyordu. İlerleyen günlerde gazetenin yazarlarından Zeynep Göğüş 25 Eylül 2004'te “Çek elini oradan” makalesinde “Tercihiniz nedir? Bağnaz değerlerin hâkim olmasıyla kasabalaşan Türkiye mi? Yoksa kentli çağdaş değerleri benimsemiş, Avrupa Birliği ile bütünleşen bir ülke mi? Olup biteni iyi değerlendirmek lazım.” diye soruyordu.

Özdemir İnce'de tıpkı Göğüş gibi 28 Eylül 2004'te Hürriyet gazetesinde “Türkiye'nin parçalanmış onuru” başlığıyla yazdığı makalesinde Erdoğan'ı yerden yere vuruyordu. Bütün bu baskılar sonucu Ak Parti CHP ile anlaşıp, zinayla ilgili düzenlemeden vazgeçti. Daha da ilginç bu restleşmenin sonunda zinanın suç olmaktan çıkmasıydı.

İlerleyen yılda Aydın Doğan çok önemli bir mülk edindi. Hükümetin 2004 yılında Emekli Sandığı otellerini özelleştireceğini açıklamıştı. Bu açıklama Hürriyet gazetesi

başta olmak üzere basında geniş yankı buldu. Bu açıklamadan bir sene sonra Özelleştirme Yüksek Kurulu (ÖYK), İstanbul Hilton Oteli'nin, ihalede en yüksek teklifi veren Doğan Grubu'na ait Ortadoğu Otomotiv'e 255.5 milyon dolar, Adapazarı Şeker Fabrikası'nın da 45.75 milyon dolar bedelle Adapazarı Pancar Ekicileri kooperatifine satılmasını onayladı. Hilton olayı ilerleyen yıllarda araları açılan Erdoğan ve Aydın Doğan arasına yeniden girecek Başbakan 2013 yılında cereyan eden Gezi olaylarına destek veren Aydın Doğan Medyasını, Doğan'ın Hilton otelinin yeşil alana yapacağı inşaat tadilatıyla cevap verecektir.

3.4.1. KILIÇLARIN ÇEKİLDİĞİ YILLAR

2006 yılı Aydın Doğan Medya ile Başbakan Erdoğan arasında açık bir savaşın yaşandığı yıl olacaktı. Yılın en önemli olayı Danıştay'a yapılan saldırıydı. 17 Mayıs 2006 'da Danıştay'a yapılan saldırı Ak Parti'nin yumuşak karnı olan laiklik ve irticai konularını gündeme taşıdı. Saldırının ardından gazeteler, laik üzerinden Hükümeti yıpratmaya başladılar. Daha olayın iç yüzü aydınlanmadan basın suçluyu bulmuştu. Tıpkı uğuru Mumcu, Muammer Aksoy, Bahriye Üçok, Ahmet Taner Kışlalı, cinayetlerinde olduğu gibi. 18 Mayıs 2006 da tarihli Milliyet Gazetesi olayı 'Laikliğe Kurşun' manşetiyle çıktı. Gazete Danıştay saldırısını gerçekleştiren Alparslan Aslan'ın dindar biri olduğunun altı çizilerek "Allahın askeriyiz" diye bağırıp ateş ettiği, yazıldı. Gazetenin 20. sayfasında ise "Danıştay ile hükümet bugüne nasıl geldi?" başlıklı haberle Danıştay Başkanlığı ve Hükümetin bir kavga içinde olduğu anlatılmıştı.

18 Mayıs 2006 da merkez medyanın manşetleri aynı paralellikteydi. Hürriyet Gazetesi olayı 'Kaşıya Kaşıya' manşetiyle verdi. Gazete türbanın her fırsatta toplumun gündemine sokulduğunu, Danıştay'ın türbanla ilgili aldığı bir karardan sonra hedef gösterildiği yazmaktan çekinmedi. Gazete, saldırganın "Allah'ın askeriyim" diyerek ateş açtığı ve "türbanın cezasını verdim" dediğini yazdı. Daha da ileri giden gazete "Danıştay'ı suçlamıştı" başlığı ile Başbakan'ın Danıştay'ı hedef gösterdiğini ima etmişti. "Bu kez de aynı el" manşetiyle çıkan Cumhuriyet Gazetesi de, Hükümeti suçlamaktan başka bir şey yapmıyordu. Güneş Gazetesi de saldırıyı "O Üyeler Vuruldu" manşetiyle duyuruyor, bir başka gazeteye gönderme yapıyordu. Manşetin altında "Türban

hakkındaki kararlarından dolayı yobazların dış bilemediği, dinci Vakit'in de hedef gösterdiği 5 Danıştay üyesi suikaste uğradı" ifadelerine yer veriliyordu.

Bu haberlerin ardından Hükümeti protesto gösterileri başlıyor, bakanlara saldırı düzenleniyor, Hükümet istifa sesleri yükseliyordu. Basın saldırısının suçlusunu bulmuş ve Hükümeti çarmıha germişti. Saldırının toplumsal yankılarına da gazetelerin birinci sayfalarından yer ayrılıyor, protestoların Hükümet karşıtı yönü öne çıkarılıyordu. Doğan medyası burada yine bayraktarlığı kimseye bırakmıyordu. Ağustos ayında ise EPDK, vergi kaçakçılığı tespitinde bulunarak POAŞ'a 600 milyon TL ceza kesiyordu.

Danıştay'a yapılan saldırının ardından asker yine topa giriyordu. Kara Kuvvetleri Komutanı İlker Başbuğ'un 25 Eylül 2006 tarihinde Kara Harp Okulu açılış töreninde yaptığı konuşmada "Karşı devrimin" başlangıcını 1950 yılı olarak vurgulaması ve ardından devletin temel politikaları üzerine yaptığı hatırlatmalar, rejimin gerçek sahiplerinin toplumun ve siyasetin yeni istikametini daha etkin bir şekilde belirleme niyetlerinin işaretleriydi. Askerin bu dönemde yaptığı açıklamaların halk tarafından "daha iyi anlaşılması" için kimi medya mensuplarına özel brifingler düzenlenerek, ihtiyaç duyulan yorumlama biçimleri hakkında kulaklar bir kez daha çekildi.

Tamda bu dönemde Hürriyet Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök, darbelerin bu dönemde yeniden dünyanın gündemine gelmeye başladığını vaaz etmeye başladı. Radikal gazetesinin Ankara temsilcisi Murat Yetkin ise, aynı feyzi ve bilgiyi almış olarak dönemin ve koşulların değişmiş olduğunu belirterek, askeri geri planda tutan şartların ortadan kalktığına işaret ediyordu. 2006 yazından itibaren medyaya hâkim olan bu ve benzeri yazı ve yorumlar "içeriden" alınan bilgiler doğrultusunda giderek artan bir sıklıkla servislerden geçmeye başladı. (http://www.ozgurlukdergisi.org/index.php?option=com_content&task=view&id=195&Itemid=31)

Ağustos ayında POAŞ'a verilen cezanın ardından Hürriyet'te, muhafazkar iş adamları tarafından kurulan YİMPAŞ Holdingle ilgili olumsuz haberler yapılmaya başlandı. 27 Ekim 2006 günü Hürriyet gazetesi "YİMPAŞ'ın parası Nakşîlere gitti" başlığıyla Alman Gazetesinden yapılan alıntılarla verilen haberde "Boris Kalnoky imzasıyla yayınladığı haberinde Yimpaş'ı mercek altına alan Alman gazetesi DieWelt, Avrupa'daki Türklerden toplanan paraların Avustralya üzerinden Türkiye'deki

Nakşibendilere gittiğini öne sürdü. Kalnoky'ye göre para transferleriyle gençliği etkilemek ve politikada etkin olmak amaçlanıyor.” deniliyordu. İki gün sonra gazetede “Yüzde 40 özel hesaba” haberi yer alıyordu.

Gazetenin yazarları da boş durmuyordu. Enis Berberoğlu 4 Kasım 2006 da yazdığı “Yimpaş=Töre cinayeti” adlı makalesiyle “YİMPAŞ haberleri Başbakan'ı kızdırdı, hükümete yakın medyayı rahatsız etti. Demek ki hükümet ve medyası ya bu konuda hiç haber çıksın istemiyor. Veya yaygın basındaki haberlerde amacını aşan kasıt arıyor, tavır alıyor. Güzel, madem ki bu kadar ısrarcılar, o zaman sözü kendilerine bırakalım. Hükümeti destekleyen medyada son 5 yılda kaç tane Yimpaş haberi çıktı sayalım.” diyerek eleştirilerini sıralıyordu.

En çarpıcı yazı 2 Aralık'ta “Patronum yerine ben konuşuyorum” başlığıyla Hürriyet Gazetesi Genel Yayın Yönetmeni Ertuğrul Özkök'ten geliyordu. Özkök “Dün Başbakan Tayyip Erdoğan'ın AKP il başkanlarına yaptığı konuşmayı izlerken telefonlarım çalmaya başladı. Açan herkes, "Seyrettin mi, Başbakan size yükleniyor" diyordu. Başbakan "Yimpaş" olayıyla ilgili görüşlerini aktarırken bize, yani "medyaya" yükleniyordu. Daha doğrusu "medya patronlarına" sesleniyordu. Bunun üzerine patronum Aydın Doğan'ı arayıp, "Ne diyorsunuz" dedim. "Gazeteyi yapan ben değilim, sizlersiniz. Sizler ne düşündüğünüzü anlatın" diyordu.

Bu haberlerin ardından Maliye POAŞ'IN cezasını taksitlendirme kararı aldı. Hürriyet bu kararı 6 Aralık'ta “Maliye POAŞ'ın cezasını taksitlendirdi” başlığıyla okuyucularına duyurdu. Doğan medyası istediğini almıştı.

3.4.2. 2007 YILI

Ak Parti'nin 2007 seçimleri öncesi ise ilk ciddi işi Doğan Medya'nın üzerine gitmek oluyordu. Genel seçimler ve Cumhurbaşkanlığı seçimleri öncesi medyayı yeni bir yapılanma içerisine sokup ‘hizaya getirmek’ niyetinde olan iktidar, Doğan Grubuna ait Petrol Ofisleri'nin 2001'den kalma ‘vergi borçları’ bombasını patlatıyordu. Bu bomba haberi Sabah gazetesi sayfalarından gündeme taşımamanın arkasındaki amaç ise ana akım medyayı birbiriyle karşı karşıya getirmek, bir taşla iki kuş vurmaktı.

22 Temmuz 2007 genel seçimleri öncesi medyaya gözdağı veren bir diğer salvo ise Başkent, Sakarya ve İstanbul Anadolu Yakası Elektrik Dağıtım ihalelerinin Başbakan'ın kararıyla seçim sonrasına ertelenmesiydi. Bu ertelemenin medyayı ilgilendiren kısmı; medyayı ellerinde bulunduran Doğan, Ciner, Çukurova ve Doğu gruplarının ihaleye girecek olmasıydı ve seçim sonrasına bırakılan bu ihale ile medya patronlarının iktidarla ilişkileri iyi tutmak zorunda kalması gerçeğiydi.

Aynı yıl içerisinde Sabah-Atv grubuna TMSF el koyuyor ve sonrasında Tayyip Erdoğan'ın damadının genel müdürü olduğu Çalık Grubuna satılıyordu. Tahmin edileceği gibi el değiştirme sonrası muhalif çizgideki Sabah-Atv yavaş yavaş hükümetin sözcüsü haline geliyordu.

2007 yılının ilk aylarında Doğan Grubu enerji medya ve gayrimenkule odaklanacağını açıklaması bir gözdağı olarak değerlendirildi. Doğan grubu medyada ısrarcı olacağını altını çizdi. Maliye 2007 yılının Mart ayında POAŞ'a 2002–2006 yılları arasında vergi kaçırıldığını tespit ederek, Doğan Holding'e 359.9 milyon YTL vergi aslı ile 625.5 milyon YTL'lik cezası verdi. Bu cezayı daha önce Turgay Ciner'in Sabah gazetesi ön haber olarak vermiş, Doğan haberi yalanlamıştı. Ardından kesilen cezanın doğru olduğu ortaya çıktı.

2007 yılının Nisan ayında Turgay Ciner sahip olduğu Sabah-ATV grubu 1 Nisan 2007'de TMSF'nin eline geçti. Hürriyet bu durumu "TMSF atv ve Sabah'a el koydu" haberiyle duyurdu.

"Atv ve Sabah dahil 63 medya şirketine el koyma olayıyla gündeme gelen TMSF "bağımsız denetleme kuruluşları"ndan biri. Yaptığı sayısız icraattan en akılda kalanı ise Uzan Grubu'na el konulması olayı. Ve yine daha önce el koyduğu Atv ve Sabah gruplarına 1 Nisan 2007 tarihiyle yeniden el koydu. Kağıt üzerinde el değiştiren Dinç Bilgin'e ait medya kuruluşlarının "el değiştirmedeği" anlaşılınca Turgay Ciner'e tümüyle ait gözükten medya kuruluşlarına TMSF yeniden el koydu ve tekrar bu kuruluşların satış hazırlıklarına başladı." (http://www.ozgurlukdergisi.org/index.php?option=com_content&task=view&id=185&Itemid=31)

TMSF, Çalık Konsorsiyumunun tek başına girdiği ihalede Atv-Sabah'ın satışı için verdiği 1,1 milyar dolarlık teklifi 7 Aralık 2007'de onaylamış, onay, 8 Şubat 2008

tarihiyle de RTÜK'ün açıklamasıyla duyurulmuştur. Sabah-Atv 1 Nisan 2008'de resmen Çalık'ın olmuştur. Hükümet tarafından sağlanan banka kredileriyle Sabah ve Atv'yi satın söylenen Çalık Grubu, Gazetede yüzde 20, televizyonda yüzde 23 payla medyanın ikinci büyüğü haline geldi. Sabah-TV'nin satış ihalesine Doğan Grubu, Rekabet Kurulu'nun 'Türk medyasının en büyük oyuncusu ve tekeli' olduğunu belirten karar yüzünden katılamamıştır. Çalık grubunun medyada önemli bir yer edinmesi aynı zamanda Grubun Ceo'sunun Başbakanın damadı olması bazı yerlerde tedirginlik uyandırmıştı.

Sabah ve Atv'nin Ahmet Çalık'a satılması da Erdoğan ve medya arasında yaşanan savaşın bir sonucuydu. Erdoğan medyanın kendisine yönelik bir silah olarak kullanılmasını önlemek için elini hep medyanın üzerinde tuttu. Aslında biraz da tutmak zorunda kaldı.

Çalık grubunun da enerji işiyle uğraşması Doğan Grubuyla benzer alanlara ilgi duymaları bu rahatsızlığı daha artırdı. EPDK'nın Petrol Ofisi'nin rafineri başvurusuna onaylamasının ardından 8 Kasım 2007 tarihli Hürriyet gazetesi "Erdoğan'a damadının Irak işleri soruldu" başlığıyla bir haber yayınlıyordu. Doğan ve Çalık grubu arasında bir menfaat çatışması olduğu sır değildi. Bu çatışmanın sebebi de Aralık ayında yapılacak ihaleydi. Ceyhan'da, yılda 160 milyon tona yakın petrolün akacağı tahmin edilen Samsun-Ceyhan petrol boru hattı için Doğan Grubu OMV-POAŞ ortaklığı ve Çalık Grubu, Indiana Oil Company Enerji Piyasası Düzenleme Kurumu'na 19 Temmuz 2006'da resmen başvuru yapmıştı. İhale Doğan grubunun bütün girişimlerine rağmen 8 Aralık 2007'de Başbakan'ın damadı Berat Albayrak ve kardeşi Serhat Albayrak'ın CEO'luk yaptığı Çalık Grubu'na, verildi. Bu yaklaşan cumhurbaşkanlığı seçimi öncesi kılıçların çekildiğinin işaretiydi.

2007 yılı cumhurbaşkanlığı seçiminin yapılacağı bir yıldır. Köşke Ak Partili birini göndermek istemeyenler yine kolları sıvamıştı. Türkiye'nin seçimler üzerinden kamplara ayrılıyordu. Çankaya'ya eşi başörtülü bir milletvekilini göndermek istemeyenler harekete geçerek büyük mitingler organize ettiler.

14 Nisan, 29 Nisan, 5 Mayıs ve 13 Mayıs tarihlerinde Ankara, İstanbul, Manisa, Çanakkale ve İzmir'de, 29 sivil toplum örgütünün desteğiyle Cumhuriyet Mitingleri,

düzenlendi. Amaç eşi başörtülü olan bir siyasetçinin Çankaya'ya çıkmasını engellemektir.

Nisan ayının 12'sinde Genelkurmay Başkanı Organize edilecek mitingler öncesinde çok önemli açıklamalar yapıyordu. Genelkurmay Başkanı Büyükanıt doğrudan mitinglerin arkasında oldukları mesajını veriyordu. TSK tarafından düzenlenen basın toplantısında konuşan Büyükanıt " Sözde değil Özde laiklik" vurgusu yaparak nasıl bir cumhurbaşkanı istediklerinin tarifini yapıyordu. Büyükanıt'ın sözlerini manşetine taşıyan Vatan Gazetesi 13 Nisan'da "Sözde değil özde laik başkomutan" (BKZ.,EK-2) sözleriyle ajitasyon yaparken, " Milliyet Gazetesi "Söze değil öze bakın" (Bkz,Ek-3), Cumhuriyet gazetesi "Sözde değil özde" (BKZ.,EK-4) manşetiyle çıkıyordu.

Cumhurbaşkanlığı seçilme sürecinin başlamasına iki gün kala 14 Nisan'da Ankara'da büyük bir miting organize edildi. Miting öncesi "Gözler Ankara'daki mitingde" (BKZ.,EK-5) sürmanşetini atan Milliyet Gazetesi miting sonrası "14 Nisan mesajı"(BKZ.,EK-6) sürmanşetiyle, tarihi bir miting yapıldığını vurguluyordu. Basın bu mitinge balıklama atlamıştı. Posta gazetesi de bir gün sonra 28 Şubat'a atıf yaparak "Silahsız kuvvetler"(BKZ.,EK-7) manşetini atıyordu. Mitingin yankıları bir hafta gazetelerin sayfalarından düşmedi. 16 Nisan 'da "Dünya bu mitingi konuşuyor" (BKZ.,EK-8) manşetiyle mitingin havasını seçimlere kadar canlı tutmak istiyordu. 18 Nisan'da ise "Başbakan'ın miting öfkesi" (BKZ, EK-9) manşetiyle çıkan gazete birinci sayfadan ilginç bir haber veriyordu. "Denizli de türbanlı ilköğretim korosu" haberiyle gazete okuyucunun bilinç altına mesaj göndermeyi ihmal etmiyordu. Cumhurbaşkanlığı seçimi öncesinde gazetenin bu yönde haberlere ağırlık vermişti.22 Nisan'da "Türkiye'nin Aydınlık yüzü" (BKZ.,EK-10) manşetiyle genç müzisyenler tanıtılıyordu. Adayın tanıtılacağı 24 Nisan 'da ise gazetenin birinci sayfasında "Türbanlı küçüklerden ilahiler" (BKZ.,EK-11) haberi dikkat çekiyordu.

Merkez medyanın Ak partinin aday belirleme sürecine etkisi fayda vermedi. Medyanın bu kışkırtıcı tutumuna karşın Ak Parti 24 Nisan 2007 tarihinde yapılan AKP Grup toplantısında Abdullah Gül 11. Cumhurbaşkanı adayı olarak açıkladı. Buna rağmen gazetelerde irtica haberlerinin yanı sıra Ak Parti'nin yer almadığı koalisyonlarında alt yapısı hazırlanıyordu. Milliyet Gazetesi 26 Nisan'da "Doğru Yol Partisi Lideri Mehmet Ağar ve ANAP lideri Erkan Mumcu'nun fotoğraflarını vererek "Anayol sinyali veren ilk fotoğraf" (BKZ., EK-12) diyordu.

27 Nisan 2007'de Cumhurbaşkanlığı seçimlerinin ilk turu yoklamasından önce Genelkurmay Başkanlığı'nın internet sitesinde gece saat 23:20 sularında laikliğe dikkat çekilen bir açıklama yapıldı. Genelkurmay Başkanlığı'ndan yapılan açıklamada, "Cumhurbaşkanlığı seçimi sürecinde öne çıkan sorun, laikliğin tartışılması konusuna odaklanmış durumdadır. Bu durum, Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından endişe ile izlenmektedir. Unutulmamalıdır ki, Türk Silahlı Kuvvetleri bu tartışmalarda taraftır ve laikliğin kesin savunucusudur" denildi.

Bildiri kamuoyunda muhtıra olarak değerlendirildi. Bildiri internet aracılığıyla verildiği için "e-muhtıra" olarak adlandırıldı. Ertesi gün Posta Gazetesi "Laiklik Muhtırası" (BKZ, EK-13) Milliyet Gazetesi "Genelkurmay'dan sert açıklama" (BKZ, EK-14) sür manşetiyle çıkarken, cumhurbaşkanlığı seçimlerine ithafen "Türkiye kilitlendi" "manşetini atıyordu. 29 Nisan'da yapılacak olan miting günü çıkan gazetelerde hükümetin tepkisinden dem vurulurken, yerel seçimlerde alttan alta ısıtılıyordu. Milliyet "erken seçime doğru" (BKZ, EK- 15) sür manşetiyle çıkarken, Çağlayan'da büyük buluşma haberiyle de, vatandaşları mitinde çağırmayı ihmal etmiyordu. Hürriyet ise çok garip bir manşet atıyordu." Altından aynı bağlantı" (BKZ, EK-16) manşetiyle 27 Nisan bildirisine konu olan vakfin 28 şubat süreciyle bağlantılı olduğu iddia ediliyordu.

Başbakan Erdoğan'ın gündeminde de bu mitingler vardı. Milliyet Gazetesi "Köşk seçimi öncesi tansiyon yükseliyor" üst başlığıyla "Başbakan'ın miting öfkesi" manşetiyle çıktı. Erdoğan'ın mitinge katılanların sayısını abartılı bulduğu, katılımcılar için "bindirilmiş kıtalar" değerlendirmesine yer verildi. Özellikle 29 Nisan'da düzenlenen mitingin hedef tahtasında Başbakan Tayyip Erdoğan vardı. Akşam Gazetesi "Ne şeriat Ne darbe Demokratik Türkiye" (Bkz., EK-17) manşetiyle çıkarken Milliyet Gazetesi "Çağlayan gibi" (BKZ., EK- 18) manşetiyle çıkıyordu. Yine aynı günlerde Hürriyet gazetesi 30 Nisan'da "Milyonu aşan insan yüz binlerce bayrak" (BKZ.,EK-19) başlığını atıyordu. Gazete Gül'ün adaylığının önünü kesmek için öneride bulunmayı da ihmal etmeyerek 13 Temmuz da "Hürriyet okurları: meclis dışından seçilsin" haberiyle akıl veriyordu. Haberde: Hurriyet.com.tr okurlarının çoğunluğu tercihini Meclis dışından olması yönünde kullandı.

Yeni Cumhurbaşkanının Meclis dışından seçilmesini isteyenlerin oranı yüzde 53 oldu. Yeni Köşk adayının Meclis içinden seçilmesi yönünde görüş bildirenlerin oranı ise yüzde 47'de kaldı." deniliyordu. Gazetenin önemli isimlerimden Fatih Çekirge'de 12

Ağustos 2007 de “Eşi türbanlı birinin Çankaya’ya çıkması yanlış olur” başlığıyla yazılar kaleme alıyordu.

Bütün bu yaşananlara rağmen Abdullah Gül, 24 Nisan 2007 tarihinde yapılan Ak Parti Grup toplantısında 11. Cumhurbaşkanı adaylığı olarak açıklandı. 13 Ağustos tarihinde Gül’ün 11. Cumhurbaşkanı adaylığı kesinleşmiştir. 20 Ağustos 2007 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçimi birinci turunda Gül 341, 24 Ağustos 2007 tarihinde yapılan ikinci turda da 337 oy almıştır. Abdullah Gül 28 Ağustos 2007 tarihinde yapılan cumhurbaşkanlığı seçiminin üçüncü turunda 339 oy alarak Türkiye Cumhuriyetinin 11. Cumhurbaşkanı seçilmiştir.

3.4.3. 2008 YILI

2008 yılına gelindiğinde ise Erdoğan ile medyasının, ilişkileri bozuluyor ve bu çok şiddetli kavgaya ekranlardan kamuoyuna yansıyor. Çekişme öyle bir boyuttaydı ki Tayyip Erdoğan, Deniz Feneri Davasına dair haberleri görmemezlikten gelemeyen ve sayfalarında yer veren Doğan Grubu gazetelerine ambargo uygulamak amacıyla seçmenine sesleniyor ve ‘Bu ülkede medya güvenilirliğini yitirmiştir, kendini bitirmiştir. Onun için, bundan sonra ben de diyorum ki, partinin mensupları olarak yalan yanlış bu haberleri yapan medyaya karşı sizler de kampanyanızı başlatın, sürdürün ve bu gazeteleri evinize sokmayın, almayın’ uyarısında bulunuyordu. Tayyip Erdoğan’ın meydanlardaki bu seslenişine Aydın Doğan’ın cevabı ‘Hür basını susturmaya tam teşebbüs eden bir başbakanı tarih, demokrasi defterine değil, diktatörler sayfasına yazdır!’ oluyordu. Tayyip Erdoğan ile Aydın Doğan ilişkisini bu derece gergin hale getiren süreç, iktidar-medya çekişmesiyle beraber menfaat odaklı iktidar-medya ilişkisini de kamuoyuna ifşa ediyordu.

Almanya’da ortaya çıkartılan Deniz Feneri’i soruşturması ve davasıyla ilgili haberleri Türk kamuoyuna duyuran Doğan grubu yayın organları, ucu hükümete ve hükümet çevresindeki iş adamlarına dokunan yayınlarıyla hükümetin menzili alanına giriyordu. Gerek davayla ilgili gerekse spekülasyon şeklinde gazete sayfalarında yer bulan Deniz Feneri davasının dair gelişmeler hükümet kanadını zaman zaman zor durumda bırakıyordu. Tayyip Erdoğan ise bu durum karşısında Hilton Arazisi konusunu gündeme getiriyordu. Aydın Doğan’ın sahibi olduğu Hilton arazisi üzerinde yeni yapılar için

2007’de yaptığı başvurunun, haksız kazanç sağlayacağı gerekçesiyle reddedilişini koz olarak kullanan Erdoğan, Deniz Fener’i davası haberlerine karşılık Doğan’ı ‘Hilton Oteli Arazisi’ bilinmeyenlerini açıklamakla tehdit ediyordu. İmar planı değişikliği talebini reddettiği için, Aydın Doğan’ın kendisi için kampanya yürüttüğünü söyleyen Erdoğan, “Artık gizli götürelim yok. Her şeyi millete duyuracağız” diyerek Aydın Doğan’ı isim vererek karşısına alıyordu. Aydın Doğan ise ‘Başbakan, gazetelerde ne zaman hoşuna gitmeyen bir haber görse hemen Hilton ipine sarılıyor’ diyerek cevap veriyordu.

Ak Parti ile basın arasındaki en önemli çekişme 2008 yılında yapılan başörtüsü düzenlemesiyle oldu. Mecliste yapılan oylamayla 411 kabul oyuyla üniversitelerdeki başörtüsü sorunu rafa kaldırılmıştı. Oylama sonrası Hürriyet gazetesi 10 Şubat’ta hala tartışılan bir manşete imza attı. “411 el kaosa kalktı” (BKZ.,EK-20) Ardından 11 Şubat’ta “Piyasada türban sıkıntısı” 12 Şubat’ta “Türban ülkeyi böldü” haberleriyle adeta hükümetin bu düzenlemesinin ülkeyi ikiye böleceği ve iç savaşa sürükleyeceği yaygarası koparıldı. 13 Şubat’ta Erdoğan’ın yaptığı açıklamalar ‘Basın Muhtıra’ (BKZ., EK- 21)haberiyle veriliyordu.

2008’in Mart ayı Türkiye’yi demokrasi konusunda derin tereddütlere düşüren günlere sahne oldu. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya tarafından, Ak Parti'nin "laikliğe aykırı fiillerin odağı haline geldiği" gerekçesiyle, partinin kapatılması ve ilgili Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül dahil 71 kişinin 5 yıl süre ile siyasetten uzaklaştırılması istemiyle hazırladığı iddianameyi Anayasa Mahkemesi'ne 14 Mart 2008'de sundu. Anayasa Mahkemesi de iddianameyi 31 Mart 2008 günü kabul etti. Yalçınkaya'nın iddianamesi başında Ak Parti aleyhine çıkan haberlerden oluşuyordu. Basın bir anlamıyla yaptığı haberlerle Ak Parti'nin kapanmasına delil oluşturması basın ile Ak Parti arasındaki ilişkinin boyutlarını gözler önüne seriyordu.

15 Mart'ta kapatma davasını “AKP’ye kapatma davası” başlığıyla duyuran Akşam gazetesi, “Erdoğan’ın Başbakan oluşunun 5’inci yıldönümünde kötü sürpriz” hatırlatması yapmayı da ihmal etmiyordu. Hürriyet ise, “AKP’ye dava şoku” manşetiyle çıkıyordu. “AKP’ye kapatma davası” başlığıyla haberi sürmanşetten veren Milliyet, Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan ve eski TBMM Başkanı Arınç dahil, 71 kişiye siyaset yasağı istemini es geçmiyordu. “Laiklik karşıtı eylemlerin odağı haline geldiği

gerekçesiyle AKP'ye kapatma davası açıldı" diyen Vatan gazetesi, "Siyasete bomba düştü" manşetini atıyordu. Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan ve Bülent Arınç'ın yan yana çekilmiş fotoğrafını yayınlayan gazete "üçüne beşer yıl hapis" başlığını kullanıyordu.

Kapatılma davası açıldığı gün 14 Mart 2008 tarihinde, Cumhuriyet gazetesinden 'Sonradan Ağlamasınlar' başlıklı köşe yazısında Ak Parti'nin siyasi duruşunu ele alan İlhan Selçuk yazısında şu şekilde uyarılarda bulunuyordu: 'Akp iktidarı belli hedefe doğru doludizgin yürüyor, yandaşları da içmeden sarhoş olmuşlar... Ülke altüst... Herkes birbirine soruyor: Ne olacak? Bu gidişle bir şeyler olacak... Ama ben cumhuriyete, 'İslamcı Akp Devletinin' el koymasını isteyen gazeteye şimdiden haber vereyim... Bir şeyler olduğunda sonuç düşündükleri gibi çıkmazsa, oturup mazlum rolünde ağlamasınlar' diyerek satırlarında yer verdiği uyarının akşamında Akp'ye kapatma davası açılıyordu! Yargı-siyaset-medya ilişkisinin bu boyutu medyanın da siyasetin de şeffaflığını şaibeli hale getiriyordu.

Ak Parti'nin kapatılması davasında mahkeme kararını haklı bulup Ak Parti politikasına eleştiri getiren bir diğer isim Cumhuriyet gazetesinden Mustafa Balbay'dı. Erdoğan'ın Madrid gezisindeki konuşmasında yaptığı türban vurgusundan dolayı, 17 Ocak'ta Yalçinkaya'nın sert bir çıkış yaptığını ve bunun kökten Akp'ci medya tarafından 'Başsavcı, acımam kapatma davasını açarım, dedi' diye yorumladığını dile getirdiği yazısında sözlerine şu şekilde devam ediyordu: 'Akp'liler güçlü olmanın getirdiği körlükten olsa gerek, Yalçinkaya'nın biriktirdiği bilgi ve belgeleri pul koleksiyonu gibi algıladılar.' Balbay hem kapatma davasının ciddiyetine hem dava öncesi tarafların tavırlarına vurgu yapıyordu.

Oktay Ekşi ise 16 Mart 2008'de 'Oy mu büyük hukuk mu?' yazısında daha sert bir üslup ile hem partiye hem de parti tabanına göndermede bulunuyordu: "Biz yüzde 46,7 oy aldık. Milli irade bizi iktidar yaptı. Bize karşı dava açmak, milli iradeye dava açmaktır' diyorlar. Bu, 'seçimi kazanan parti, aklına gelen her şeyi yapabilir' demektir. Böyle bir davranış 'hukuk' nedir bilmeyen 'hukukun üstünlüğü' kavramını duymayan bir kafada olabilir. 'Partileri halk kurar halk kapatır' diyorlar. O, seçmenin yitiren partiler için doğrudur. Yasaları çiğneyen partiyi yargı kapatır."

Medya yeniden iştaha gelmişti. Birçok medya kuruluşu Ak Parti'nin kapatılarak Erdoğan'ın siyasi yasak alacağı yönünde haberler yapmaya başladı. Akabinde gelişen olaylar ise sonraki dönemde iktidar-medya ilişkisinde yeni bir yapılanmayı beraberinde getirecekti.

30 Temmuz 2008 tarihinde yapılan basın toplantısında Anayasa mahkemesi başkanı Haşim Kılıç, Ak Parti'nin kapatılmamasına, ancak laiklik karşıtı eylemlere odak olmaktan, hazine yardımının yarısının kesilmesine karar verildiğini açıkladı. 11 kişiden 5'i Ak Parti'nin kapatılmasını reddetmişti. Hevesler kursaklarda kalmıştı.

2008 yılı Ak Parti için varlık yokluk yılı olacaktı. Yargıtay Cumhuriyet Başsavcısı Abdurrahman Yalçınkaya tarafından, AK Parti'nin "laikliğe aykırı fiillerin odağı haline geldiği" gerekçesiyle, partinin kapatılması ve ilgili Başbakan Recep Tayyip Erdoğan başta olmak üzere, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül dahil 71 kişinin 5 yıl süre ile siyasetten uzaklaştırılması istemiyle hazırladığı iddianameyi Anayasa Mahkemesi'ne 14 Mart 2008'de sundu. Anayasa Mahkemesi iddianameyi 31 Mart 2008 günü kabul etti. Yalçınkaya'nın iddianamesi başında Ak Parti aleyhine çıkan haberlerden oluşuyordu. Basın bir anlamıyla yaptığı haberlerle Ak Parti'nin kapanmasına delil oluşturmuştu.

Kapatma davasını "AKP'ye kapatma davası" başlığıyla duyuran Akşam gazetesi, "Erdoğan'ın Başbakan oluşunun 5'inci yıldönümünde kötü sürpriz" hatırlatması yapmayı da ihmal etmiyordu. Hürriyet ise, "AKP'ye dava şoku" manşetiyle çıkıyordu. "AKP'ye kapatma davası" başlığıyla haberi sürmanşetten veren Milliyet, Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan ve eski TBMM Başkanı Arınç dahil, 71 kişiye siyaset yasağı istemini es geçmiyordu. "Laiklik karşıtı eylemlerin odağı haline geldiği gerekçesiyle AKP'ye kapatma davası açıldı" diyen Vatan gazetesi, "Siyasete bomba düştü" manşetini atıyordu. Cumhurbaşkanı Gül, Başbakan Erdoğan ve Bülent Arınç'ın yan yana çekilmiş fotoğrafını yayınlayan gazete "üçüne beşer yıl hapis" başlığını kullanıyordu.

Mayıs ayında çok önemli elektrik ihaleleri vardı. Doğan grubu da bu ihalelere katılma kararı almıştı. Elektrik dağıtımında, 30 Nisan–19 Mayıs 2008 tarihleri arasında ön yeterliliği geçen tüzel kişi ve ortak girişim gruplarının teklifleri ile başlayan ihale süreci 30 Haziran 2008'de sonuçlandı. En düşük teklifi verdiği gerekçesiyle Doğan Şirketler Grubu ihaleden elendi.

Eylül ayında ise Doğan Grubu ve hükümet arasında soğuk savaşa neden olacak Deniz Feneri davası başladı. Frankfurt Main Savcılığı tarafından Deniz Feneri Derneği hakkında açılan davada, Almanya’da yardım adı altında toplanan paranın, amaç dışı kullanıldığı, Türkiye’deki Deniz Feneri Derneği ile Kanal 7’nin de bulunduğu çeşitli firma ve kişilere aktarıldığı iddia etti. Savcılık, toplanan 41 milyon Euro’nun 18 milyonunun kuryeler aracılığıyla Türkiye’ye yollandığını da ileri sürdü. Bu iddia Hürriyet tarafından Türkiye’de kamuoyuna duyuruldu. Haberlerde bu yolsuzlukla Ak Parti arasında bağlantı kuruluyordu.

Erdoğan ve Doğan arasında başlayan atışmada gazeteler de taraf olmaktan çekinmemişti. Sabah, Star ve Yeni Şafak gazetelerinde başbakanın Doğan’a yönelik suçlamaları öne çıkarken Doğan Grubu’na bağlı Hürriyet, Radikal, Milliyet ve Posta gazetelerinde Doğan’ın Başbakana yanıtı manşetlerdeydi.

Hürriyet, Aydın Doğan’ın yanıtını 7 Eylül 2008’de manşetten “Biat etmeyiz” (Bkz.,EK-22) başlığıyla sundu.

Sabah gazetesi 7 Eylül 2008’de Manşetten “Hilton için niye bana geldin” (Bkz.,Ek 23) başlığıyla Erdoğan’ın büyük bir fotoğrafı ve Hilton otelinin resminin yer aldığı haberin spotu “Erdoğan ‘Hilton belediyenin işi, niye Başbakan’ı bu kadar ilgilendiriyor’ diyen Aydın Doğan’a sert yanıt verdi.” şeklindeydi. Gazetenin yazarı Nazlı Ilıcak’ta “Deniz Feneri ve polemik” yazısında “Deniz Feneri’nde yolsuzluk iddiaları adalet terazisinde tartılacağına, konu siyasi zemine kayd. Bir medya patronunun açıktan hedef alınması, yaşadığımız tecrübelerin ışığı altında söyleyebiliriz, hiç “hayırlı” olmamıştır. Ayrıca, basın özgürlüğünü zedeleyen bir yönü de vardır. Çünkü, siyasi iktidarın, bazı yayınların yapılmasını önlemeye çalıştığı izlenimi doğabilir. Öte yandan, medya sahiplerinin, devletle ilgili işleri olmaması gerekir tezinin haklılığı da, bu ilişkilerde bir kere daha su yüzüne çıkmıştır.” değerlendirmesinde bulunuyordu. Mehmet Barlas “İktidar yalakalığı da patron yalakalığı da mesleği yozlaştırır” yazısında “Erdoğan-Doğan çatışmasına gelince. Bu ilk değil. Turgut Özal’la Erol Simavi, Tansu Çiller’le yine Aydın Doğan böyle karşı karşıya gelmemişler miydi?” diyerek geçmişteki medya ve iktidar kavgalarına değiniyordu.

Hürriyet Gazetesi 9 Eylül de Aydın Doğan’ın Erdoğan’a yanıtının tam metni de 17. sayfada ‘Demokrasi ve özgür basını içine sindir’ başlığıyla tam sayfa yer buldu.

Manşetin hemen altında, “2 Ayda 4 Vukuat” başlığıyla verilen haberde ise “Son dönemde AKP’lilerin doğrudan rol aldığı veya yolları AKP ile kesişen isimlerin karıştığı skandalların art arda patlaması, Başbakan Erdoğan’ın sinirlerini gerdi” denildi. Hürriyetten Ahmet Hakan’da aynı gün “Ayıp ediyorsun Başbakan” başlığının taşıyan makalesiyle Başbakanı eleştirirken, Tufan Türenç’te gazetede köşesinde “Tarihteki diktatörler bile medyayı susturamadı” diyerek Başbakanı diktatörle suçluyordu.

9 Eylül 2008 de Posta Gazetesi :”AK KARARIYOR” Vatan gazetesi Sürmanşetten “Herkes Sabah gibi olsun istiyor” başlığıyla yer alan haberin spotunu “Erdoğan, Deniz Feneri yolsuzluğuyla ilgili haberlere yer veren TV ve gazetelere savaş açtı. Tüm basın kendi kontrolündeki SABAH gibi olmasını istiyor. Çünkü SABAH iddiaları değil sadece suçlananların savunmalarını yayınlıyor.” sözleriyle bitiriyordu.

Hükümete yakın olan Star gazetesi de 9 Eylül 2008’de tartışmaya sürmanşetten, Başbakanın ağzından “Açıklamazsan açıklarım” başlığıyla giriyordu. Gazetenin yazarı Ahmet Kekeç “Basın özgürlüğü bunlara mı kaldı? makalesinde “Başbakan’la ‘medya patronu’ arasındaki kavgayı izliyor musunuz? Gereksiz, tatsız tuzsuz, insana ‘memlekette başka sorun mu kalmadı?’ dedirten bir kavga.” diye yazıyordu.

18 Eylül 2008 de Uluslararası Basın Enstitüsü’nden (IPI) sonra Dünya Gazeteler Birliği (WAN) ve ona bağlı Dünya Editörler Forumu (WEF), Başbakan Recep Tayyip Erdoğan’ı, Doğan Medya Grubu’na yönelttiği tehditleri geri çekmeye çağırıldı. Deniz Feneri yolsuzluğuyla ilgili haberler nedeniyle Doğan Medya Grubu’nu hedef alan başbakan, "Doğan Medya Grubu'na verdiğiniz ultimatomu derhal geri çekin" şeklinde açıklama yapan IPI örgütünü, "Sen kim oluyorsun bana ultimatom veriyorsun!" diyerek karşısına almıştı.

Onu aşkın basın meslek örgütü, Başbakan Erdoğan'ın Doğan Medya Grubu'na yönelik tutumunu ve meslekteki gelişmeleri değerlendirmek için 22 Eylül’de de acil toplantı çağrısı yaptı. Toplantıda Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS), Avrupa Gazeteciler Birliği (AEJ) Türkiye temsilciliği, Çağdaş Gazeteciler Derneği (ÇGD), İletişim Araştırmaları Derneği (İLAD), G9 Platformu temsilcisi, Basın Konseyi, Basın Enstitüsü Derneği, Basın Senatosu, Gazete Sahipleri Birliği, Gazeteciler Cemiyeti ve Federasyonu, İletişim Mezunları Derneği (İLMED), İzmir Gazeteciler Cemiyeti ve TGC'nin önceki başkanlarını bir araya geldi.

Kasım ayında ise Başbakan Tayyip Erdoğan'ın programlarını takip eden 6 gazetecinin 'başbakanlık muhabirliği' iptal ediyordu. Başbakanlık Basın Merkezi, başbakanlık muhabirliği akreditasyon kartlarını yenilemek için kurumlardan isim istedi. Bu isimler arasında Hürriyet Gazetesi'nden Hasan Tüfekçi ve Turan Yılmaz, Milliyet Gazetesi'nden Abdullah Karakuş, Star Televizyonu'ndan Fatma Çözen, Akşam Gazetesi'nden Ali Ekber Ertürk ile Evrensel Gazetesi'nden Sultan Özer bulunuyordu. Başbakan Erdoğan, Ak Parti'nin Genel Merkez Kadın Kolları Başkanlığı tarafından 27 Kasım da düzenlenen "Uluslararası İş'te Kadın Kongresi'nde bu yaşanan bu duruma ilişkin sorulan sorulara "Arkadaşlar, muhabirler yalan yanlış haber yapıyorsa akreditasyonları iptal edilebilir. O medya organı veya grubu bir başkasını göndersin. Yalan yanlış haber yapanlarla biz yola devam etmeyiz. Bizim ölçümüz o. Yalan yanlış haber yapmayacak" cevabını veriyordu.

3.4.4. 2009-2010 yılı

2009 yılının başlarında da Başbakan Erdoğan medya eleştirilerine hız kesmeden devam eder. Erdoğan'ın şubat ayında açılışı gerçekleştirilen metro hatları açılış töreninde medya eleştirisine en sert tepki Oktay Ekşi'den gelir. 2 Şubat 2009 Basın Konseyi Başkanı ve Hürriyet gazetesi başyazarı Oktay Ekşi, metro açılış töreninde gazetecilere yapılan saldırıyla ilgili, yaptığı yazılı açıklamada "Tüm bunları Erdoğan'ın siyaset siciline kaydediyoruz. Meslektaşlarımızın özgürce görev yapmasını engelleyen her adımın, her olayın, her saldırının sorumluluğunun, bu ülkeyi demokratik esaslara ve hukuk devleti kurallarına göre yönetme yükümlülüğünü üstlenen Başbakan Tayyip Erdoğan'a ait olduğunu kamuoyu önünde tekrar haykırıyoruz" ifadelerini kullanır.

Bu polemğin üstünden çok geçmeden Tayyip Erdoğan Ak Parti grup toplantısında medyayı topa tutar. Türkiye'nin bölgede etkin ve güçlü olmasını istemeyen bazı yabancı mahfillerin bilgi kirliliği oluşturarak milletimizi ve ülkemizi olduğundan farklı göstermelerini anlarım. Ancak ülkemizdeki bazı basın yayı organlarının bu tür haberleri hiç doğrulatmadan bunların altında hangi hesap ve emlerin yattığını hiç sorgulamadan "kes-yapıştır" yöntemiyle sayfalarına ekranlara taşımalarına anlamam mümkün değil. Bazı dış mahfillerde masa başında kotarılan bu "enformatik mamülleri" anlaşılmasın bir hevesle alıntılanan bizim bazı gazete ve televizyonlarımıza şunu bir kere daha hatırlatmak istiyorum. Sizin doğru haber vermek gibi kamusal bir sorumluluğunuz vardır. Elbette bunun doğal sonucu olarak eleştiri hakkınızda vardır. Ama özellikle

yabancı basından alıntı yaparken en azından haberi kaynağından bir de kendiniz tahkik edin.(Sarı,2011: 337)

Erdoğan'ın bu konuşmasının üstünde bir ay geçmeden 18 Şubat'ta Aydın Doğan'ın sahibi olduğu Doğan Yayın Holding'e toplamda yaklaşık 826,3 milyon TL'lik vergi cezası kesiliyordu. Bu çok büyük bir cezaydı. Doğan Yayın Grubu her türlü haklarını kullanarak cezaya boyun eğmeyeceklerini açıkladı.

Bu cezanın ardından Doğan Grubu medyanın tasfiye edilmek istendiğini iddia etti. Akabinde “Bu bir rejim sorunudur” (Hürriyet, 20 Şubat 2009),“İktidar Doğan Grubunu yıkmak istiyor” (Hürriyet, 21 Şubat2009), “Erdoğan'ın hedefi medyayı tasfiye” (Hürriyet, 22Şubat 2009), “Vergi usulsüzlüğü değil hedef medyayı tasfiye”(Hürriyet, 22 Şubat 2009), “Erdoğan sessiz bir Türkiye istiyor” (Hürriyet, 23 Şubat 2009), “Hükümeti eleştiren medya kalmayacak” (Hürriyet, 24 Şubat 2009) haberleri gündemi işgal eder.

Erdoğan Doğan Grubu'nda çıkan bu tür haberleri cevap vermekte gecikmez:

“Yandaş medyanın çırpınışlarını da görüyoruz. Haftalardır partimize ve hükümetimize atmadıkları çamur, iftira kalmadı. Bu iftira sağanağını görünce merak ettik yandaş medya hükümeti niçin baskı altına almaya sindirmeye çalışıyor diye. Bu saldırganlıklarının altında ne yatıyor neyi engellemeye çalışıyorlar? Çünkü alışmışlar: Medya gücünü kullanarak başka şeylerin kavgasını vermeye, basın üzerinden menfaat devşirmeye alışmışlar. Durum şimdi daha iyi anlaşılıyor. Meğer bir dertleri varmış da onu engellemeye çalışıyorlarmış. Devletin bir kurumu yasal bir işlem yapıyor hemen hükümete yüklenmeye başlıyorlar. Bu sizin ilk düştüğünüz durum mu? Bundan önce de Cumhuriyet tarihinin en astronomik cezalarını siz almadınız mı? Demek ki hukuka uyma konusunda gereken dersi almamışsınız...Vatandaşlarla ilgili yalan haber yazıyorlar, hükümetle ilgili yalan yanlış yazıyorlar, devletimizin saygın kurumları hakkında askerimiz polisimiz hakkında yalan yanlış haberler yazıyorlar. Böyle bir basın özgürlüğü olmaz, böyle bir basın ahlakı olmaz. Basın özgürlüğünden dem vurup, patronunun sesi olan, patronunun menfaatini kollamayı, özgürlük mücadelesi sananların durumu da doğrusu ibret vericidir...Medya gücünü kullanarak haksızlığa, hukuksuzluğa, menfaat devşirmeye kalkışamazsınız. Bu öncelikle özgür ve bağımsız basın anlayışına bir saygısızlıktır; özgür düşünceye özgür kalemlere karşı bir haksızlıktır.” (Sarı,2011: 338)

Kesilen vergi cezasının ardından kavga büyür. Doğan Grubu tüm gücüyle Erdoğan'a yüklenir. Bazı yaraların Doğan'ı savunmak adına yazdığı zehir zemberek yazılar Erdoğan'ın dikkatinden kaçmaz. Erdoğan'ın 26 Şubat 2010 grup toplantısında medya patronlarına yönelik yaptığı "Köşende yazanın maaşını sen veriyorsun. Yarın feryat etmeye geldiği zaman da buna hakkın yok" açıklamasının ardından Türkiye Gazeteciler Cemiyeti (TGC), Türkiye Gazeteciler Sendikası (TGS) ve Basın Enstitüsü Derneği'nin Başbakanı kınadıklarını açıkladı. Açıklamada "Biz aşağıda imzası bulunan köşe yazarları, Başbakan Erdoğan'ın gazete patronlarının köşe yazarlarını kontrol etmesi gerektiğini savunan açıklamasının varlığımızı borçlu olduğumuz basın özgürlüğüne ve genel olarak 'demokratik Türkiye' idealine aykırı, vahim bir tutum olduğunu düşünüyor ve bu açıklamayı protesto ediyoruz." diyerek yazdıkları metni imzaya açtılar.

Aralarında hükümete yakın olan Avni Özgürel, Haluk Şahin, Ahmet Taşgetiren, Mümtazer Türköne, Cüneyt Ülsever, Mehmet Tezkan, Ferai Tınç, Hadi Uluengin, Yasin Aktay, Taha Akyol, Şahin Alpay, Ergun Babahan, Ayşe Böhürler, Ali Bulaç, Ahmet Hakan Coşkun, Cengiz Çandar, Yasemin Çongar, Abdurrahman Dilipak, Mustafa Erdoğan, Gülay Göktürk, Okay Gönensin, Nuh Gönültaş, Nazlı Ilıcak, Etyen Mahçupyan, Güngör Mengi, Nuray Mert ve Yıldırım Oğur gibi yazarlar bu metne imza attı.

Bu olaylar cereyan ederken Aydın Doğan hiç yapmadığı bir şey yaparak Taraf gazetesinde röportaj veriyordu. Vergi cezası sonrası ilk kez konuşan Doğan hem kendini savunuyor hem de Başbakan Erdoğan'la arasının nasıl bozulduğunu anlatıyordu. Doğan'ın "Başbakan bana abi derdi" (<http://gundem.milliyet.com.tr/-basbakan-bana-abi-derdi> /gündem /gündem detay/ 05.03.2009/ 1067332/ default.htm)sözleri manşetlere çekiliyordu.

21 Nisan 2009'da Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı Elektrik Üretim AŞ (EÜAŞ) Genel Müdürlüğü, Doğan Şirketler Grubu Holding A.Ş PO ve iştiraklerinden oluşan 10 firmayı, standart dışı ürün sattığı ve ihale şartnamesine uymadığı gerekçesiyle 4735 sayılı Kamu İhale Sözleşmeleri Kanunu uyarınca 1'er yıl süreyle tüm ihalelere katılmaktan men eder.

Neticede Doğan Medya kuruluşuna, Maliye tarafından 'vergide usulsüzlük' sebebiyle 2009 tarihinde yaklaşık 2,5 milyar dolarlık ceza kesiliyordu. Maliye'nin bir kuruluşu

kestiği en yüksek vergi cezası çoğu kesimce iktidarın Aydın Doğan ile hesaplaşması olarak algılandı. Ekim ayında da Erdoğan ve Doğan grubu arasındaki kavga dış basına da yansır. ABD'nin saygın gazetelerinden The Wall Street Journal'e konuşan Tayip Erdoğan ABD'nin en büyük gangasterlerinden Al Copane ile Doğan arasında bir benzerlik bulunduğunu ifade eder. Doğan Holding'ten cevap gecikmeden gelir. Erdoğan'ın açıklamasının ne anlama geldiğinin açıklanması istenir.

2010 yılında medya ve Başbakan Erdoğan arasındaki savaşın Erdoğan lehine döndüğü yıldır. Erdoğan yılın ilk aylarında medya eleştirisini sürdürür ve basına yüklenir.

Erdoğan 2 Mart'taki partisinin grup toplantısında patronlara yaptığı çağrıyla yineliyordu. Medya patronlarının yazarlarına çeki düzen vermesini isteyen Erdoğan: "Bu patronlar bizi zaman zaman ziyaret ederlerdi. 'Biz gerilim istemiyoruz. İstikrar sayesinde işlerimiz de iyi gidiyor' diye gerilimden şikayet ederler. Ben de her defasında kendilerine şunu söylüyorum. Lütfen her konuyu bir gerilim olarak takdim eden kendi gazetelerinizin, TV'lerinizin yazarlarına söyleyin. O yayın politikasına uymayan adam orda nasıl duruyor. Bir dükkan açıyorsun. İyi çalışmayan bir tezgahı orada tutar mısın? Bizimle de gelip bunları konuşma" (<http://www.memurlar.net/haber/161339/>)diyerek adeta medya patronlarına çağrıda bulunuyordu.

Tiyatro ve Sinema Sanatçılarıyla bir araya gelen Erdoğan burada yaptığı konuşmada "Medyanın nasıl beni eleştirme hakkı varsa, bir Başbakan olarak bir genel Başkan olarak her şeyden öte bir vatandaş olara kayını şekilde benim de Medyayı eleştirme hakkım var. Medya nasıl demokrasi içinde görevini yapmaya çalışıyorsa. Bende medya karşısında demokrasinin bana verdiği eleştiri hakkımı kullanıyorum" der. (Sarı,2011: 339)

2010 yılının Haziran ayında ilginç bir gelişme yaşanır. Doğan Holding Yönetim Kurulu Başkanı Aydın Doğan'ın ismi 1994 yılında satın aldığı Hürriyet Gazetesi'nin künyesinden 7 Haziran'da çıkarılır.

Doğan Grubu ile Hükümet arasında sanki kavganın dozajı düşmeye başlamıştır. Erdoğan Gazete ve Televizyonların Genel Yayın Yönetmenleriyle yaptığı toplantıda: "Biz medyanın bize acı gerçekleri çıplak gerçekleri gösteren yapıcı eleştiride bunan, yol gösteren bir ayna olmasını her zaman arzuladık ve arzuluyoruz. Zaman zaman sert

eleştirilerimiz oldu, polemiklerimiz oldu öfkelendiğimiz zamanlar oldu. Bunlar medyaya yönelik bir sindirme ya da baskı niyetiyle değil, haksız eleştiriye, hakarete iftiraya yönelik bir isyanın tezahürüydü. Medya bizden eleştirilere karşı tahammül beklediği kadar kendisi de eleştiriye karşı tahammül içinde olmalıdır. Zira medyanın eleştirme hakkı olduğu kadar, takdir edersiniz ki siyasetçinin de eleştirme hakkı vardır. Biz eleştirinin hedef gösterme bastırma, sindirme girişimi olarak algılanmasını da çok yanlış buluruz.” (Sarı,2011:337) ifadelerini kullanarak medyaya zeytin dalı uzatır.

16 Kasım da Hükümet vergi borçları için bir af yasası çıkartır. Bu af en çok 4.9 Milyar lirayı bulan vergi borcu olan Aydın Doğan'a yarayacaktır. Doğan grubu bu af la derin bir oh çekmiştir. Doğan 4.9 milyar borcunu af yasasıyla 1,1 milyara indirmiş,2012 yılında da bu borcu tamamen kapatmıştır.

3.4.5. 2011-2012 YILI

Erdoğan 2011 yılında 08 Mart 2011 yılı TBMM'deki grup toplantısında medyayla savaşıarak iktidar olduklarını söyler. Erdoğan toplantıda “1960 öncesinde müdahaleye zemin hazırlamak için gazetelerin ve yayın kuruluşlarının nasıl durumdan vazife çıkarttıklarını biliyoruz. 28 Şubat sürecinde nasıl ismarlama manşetler atıldığını, insanların ellerine nasıl ismarlama konular verildiğini de çok iyi biliyoruz. Bizim düşünce zemininde gelecek saldırılardan korkumuz yok. Biz muhtar bile olamaz diyen medya ile çarpışa çarpışa iktidara geldik. Ak Parti'nin bu tür yöntemlerle muhalif yazarları susturduğu iddiasını, kendimize asla hakaret olarak kabul etmeyiz. Çünkü yarası olan gocunur, bizim böyle bir yaramız yok.” diyerek geçmişte kendisine yapılanları unutmadığının altını çizercesine medyaya çatıyordu.

Tıpkı 2008 yılında olduğu gibi 5 nisan 2011'de Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI), geçen yıl "Dünya Basın Kahramanı" ödülüne layık gördüğü Nedim Şener başta olmak üzere, Ahmet Şık ve diğer tutuklu gazetecilerin serbest bırakılması ve Türkiye'de basın özgürlüğü önündeki engellerin kaldırılması için Cumhurbaşkanı Abdullah Gül ve Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'a mektup yazdı.

20 Nisan'da ise Türk medyası ilginç bir satışa tanıklık ediyordu. Doğan Grubu Milliyet ve Vatan gazetelerini Demirören grubuna satıyordu. Yaklaşan seçimler öncesi bu önemli bir adımdı.

12 Haziran 2011 Genel Seçimlerinde Ak Parti'nin aldığı sonuç bazı medya kuruluşlarını hayli rahatsız etmişti. Seçimlerden bir gün sonra Cumhuriyet 'Üçüncü AKP dönemi' (BKZ.,EK 24) Sözcü "Padişah Tayyip'in üçüncü dönemi" (BKZ.,EK-25)manşetini atıyordu. Hürriyet ise 'Yine Erdoğan' (Bkz Ek-26) sür manşetiyle, Güneş gazetesi ise "AKP 330'u bulamadı" (BKZ., EK-27) manşetini atıyordu. Özellikle Ak Parti karşıtı medyada Ak Parti'nin aldığı oy oranıyla tek başına anayasa değiştirmeyeceğinin altı çiziliyordu.

Seçim sonrası medya da büyük bir el değişimi yaşanacaktı. Doğan Grubu TMSF'den satın aldığı Star TV'yi de 14 Ekim de Ferit Şahenk'e satıyordu.

28 Aralık'ta ise Erdoğan'ın basınla polemigine neden olan Uludere saldırısı gerçekleşti. Şırnak'ta Uludere'de uçaklardan açılan yanlış ateş sonucu 35 vatandaş hayatını kaybetmişti.

2012'nin ilk yıllarında ise Başbakan Tayyip Erdoğan yurt dışındaki basın ve medya kuruluşlarının Türkiye yaptığı eleştirilere cevap veriyordu.

Uluslararası Sınır Tanımayan Gazeteciler Örgütü (RSF) tarafından yayınlanan Dünya Basın Özgürlüğü Raporu'nda Türkiye'nin 148. sırada yer aldığını açıklamasının ardından 25 Ocak 2012 de açıklama yapan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, batının Türkiye'yi anlamadığını ifade ederek "Biz tutuklu ve mahkum gazetecilerle ilgili defalarca açıklama yaptık. Bunların isimlerini tek tek saydık. Ne ile itham edildiklerini ne ile ceza aldıklarını belgeleri ile ortaya koyduk. Dikkat edin değerli kardeşlerim, adam polise saldırı düzenliyor, polisimizi şehit ediyor, cebinden gazeteci kimliği çıktı diye gazeteciler hapse atılıyor kampanyası yapılıyor. Ateşli silah bulundurmak, evrakta sahtecilik, cinsel taciz, terör, darbeye teşebbüs. İçerdeki gazeteciler dedikleri işte bu suç isnatları ile yargılanıyor. Batılılar tabi bunu anlamakta zorlanıyor. Çünkü onlarda darbe girişimine müdahil olan darbeye omuz veren darbeye çanak tutan gazeteciler yok. Onun için meseleyi kavramakta zorlanıyorlar. Fikirlerin yazılarından dolayı kimsenin sokak ortasında hunharca öldürülmesine göz yummam, rıza göstermem" diyecekti.

Ak Parti'nin 30 Eylül 2012'deki 4. Olağan Kongresi'ne yedi gazeteci akredite edilmedi. Erdoğan bunun nedenini 2 Ekim de Ak Parti grubunda açıkladı. Erdoğan :“Etmem, bu bizim sorumluluğumuz. Mecbur muyum? Nereden çıkıyor bu? Her gün her türlü hakareti yapacaksın yalan yanlış her türlü şeyi yazacaksın, söyleyeceksin. Buna rağmen biz seni davet edeceğiz. Yok, öyle 25 kuruşa bir simit” şeklinde konuştu.

Başbakan Tayyip Erdoğan, 27 Mayıs 2012 de Adalet ve Kalkınma Partisi'nin TT Arena'daki il kongresinde, Uludere katliamıyla ilgili yaptığı konuşmada, gazetecilere yönelik “Medyada, ölümler üzerinden kampanya yürütenler var. Ya siz kimsiniz? Siz, daha dün kadar, birileri karşısında hazır ola geçip, selam çakıp, aldığınız emir doğrultusunda köşe yazısı yazıyordunuz. Daha dün kadar, üniformalılar sizi arayıp, yazdıklarınızdan, söylediklerinizden dolayı sizi azarlıyordu. Bunları bu tasmlarından kurtaran biz olduk. Ama bunların boynundaki tasma dün ulusaldı, bugün terfi ettiler, uluslararası tasmları boyunlarına taktılar.” açıklamasında bulunmuştu. Başbakan bu açıklaması medya da büyük tepki çekmişti.

Başbakan'ın medyaya yönelik açıklamaları şiddetini artırarak sürdürdü. Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 25 Kasım 2012 de Kütahya Zafer Havalimanı açılış törenin de “Hiç kusura bakmasınlar. Biz 7 milyarlık bu dünyanın içinde yaşıyoruz. Bizim görevimiz nedir, bunu çok iyi biliriz. Ecdadımızın at sırtında gittiği her yere biz de gideriz, her yerle biz de ilgileniriz ama bunlar televizyon ekranındaki ecdadımızı zannediyorum o 'Muhteşem Yüzyıl' belgeselindeki gibi tanıyor. Bizim öyle bir ecdadımız yok. Biz öyle bir Kanuni tanımadık. Biz öyle bir Sultan Süleyman tanımadık. Onun ömrünün 30 yılı at sırtında geçti. Sarayda o gördüğünüz dizilerdeki gibi geçmedi. Bunu çok iyi bilmeniz, anlamamız lazım. Ve ben o dizilerin yönetmenlerini de o televizyonun sahiplerini de milletimizin huzurunda kınıyorum. Ve bu konuda da ilgilileri uyarmamıza rağmen yargının da gerekli kararı vermesini bekliyorum. Böyle bir anlayış olamaz. Bu milletin değerleriyle oynamaya, milletçe gereken dersin, milletçe gereken cevabın hukuk içinde verilmesi gerekir.” diyerek medya yöneticilerine sesleniyordu.

3.5. SON DÖNEM MEDYA VE AK PARTİ

RTÜK eski başkanı Nuri Kayış ‘Nasıl Kovuldular’ kitabında medyanın sermaye yapısına dikkat çeker. Eğer, gazete patronunun aynı zamanda bankası, sigorta şirketi,

müteahhitlik firması, enerji santrali, oteli, madeni varsa, devletle, bürokrasiyle iş birliği indeyse iktidarın talepleri karşısında direnemez. (Kayış,2013: 23) Sabah gazetesi okur temsilcisi Yavuz Baydar ise kaleme aldığı yazısında "Patronların medya dışında ekonomik çıkarları oldukça ve gözleri kamu ihalelerini kazanmaya odaklanmış bir şekilde siyasi iktidarlara diz çöktükçe ana akımda editoryal bağımsızlık, dolayısıyla özgürlük olmayacak" (http://www.huffingtonpost.com/yavuz-baydar/crisis-of-turkeys-editori_b_2943167.html) yorumu yapıyordu. Birbirine ne kadar da yakın kaygılar. Ve medya-sermaye ilişkisi ile medyanın içinde bulunduğu durumu ne kadar da net anlatan iki farklı söylem.

Yine 2007 seçimleri sonrasında güç kazanan AK Parti artık medyada çıkan muhalif seslerle hesaplaşmaya başladı. Öncelikle Hürriyet gazetesinde yazan ve muhalif tavrıyla, sert üslubuyla hükümeti eleştiren Emin Çölaşan topun ağzındaydı. Özellikle cumhuriyet rejimine aykırı hükümet politikalarını ve özelleştirme adı altında talan edilen kurumları, bu özelleştirmelerdeki usulsüzlükleri dile getiren Çölaşan 14 Ağustos 2007’de neredeyse 20 yıldır yazdığı gazeteden ayrılıyordu. Bu ayrılık Çölaşan ve Aydın Doğan’ı karşı karşıya getiriyordu.

Bekir Coşkun, Emin Çölaşan sonrası gazeteden ayrılacak isim olduğu söylentilerine rağmen Hürriyetteki köşesinde yazmaya devam etti. AK Parti seçmenini ‘bidon kafalı’, ‘göbeğini kaşıyan adam’ yakıştırmaları yapan, Cumhurbaşkanı Abdullah Gül için ‘ O benim cumhurbaşkanım değil’ diyen, bu söylemine ‘İstemeyen vatandaşlıktan çıkar’ diyen Tayyip Erdoğan’a da ‘Gidecek yerim yok. Nereye gideyim ki? Deve versin Arabistan’a gideyim’ diyerek cevap veren Coşkun’un yeri ve yazıları rahatsızlık oluşturuyordu. Nitekim Coşkun’un Hürriyet macerası 9 Eylül 2009 noktalındı. Sonrasında geçmiş olduğu Habertürk Gazetesi’nden ise referandum döneminde AK Parti karşıtı yazılar yazdığı için buradan da kovuldu.

Hürriyet’teki değişim bu kadarla sınırlı kalmıyordu. Dr. Cüneyt Ülsever ve Özdemir İnce gibi yazarlar gazeteden gönderiliyorken, Tufan Türenç’in de yazılarına son veriliyor, Oda tv davasından Silivri’de yatan Soner Yalçın’la da yollar ayrılıyordu.

Ak Parti’nin kuruluşunda rol alan bir diğer yazar ise Dr. Cüneyt Ülsever’di. 28 Şubat’ta sivil demokrasinin yanında yer alan Yurtsever, Ak Parti’nin kuruluş yılından sonra partiye destek vermişti. Ak Parti’nin kuruluşundan sonra karşısında olan yazarlar daha

sonra Ak Parti'nin tüm krizlerden güçlenerek çıkmasıyla rotayı değiştirmişti. Ülsever gibi aydınlar ise Ak Parti'nin en güçlü olduğu dönemlerde Ak Parti'den desteğini çekmiştir.

Necati Doğru Vatan gazetesinden, Mehmet Altan ise hükümetin sözcüsü niteliğindeki Star gazetesinde yazıları yayınlanmadığı için istifa etti. Yılların tecrübesi Rahmi Turan ve Oktay Ekşi de Hürriyet'le yollarını ayırmak zorunda kalan iki önemli isimdi. Oktay Ekşi, hükümetin elektrik santrallerine dair çalışmalarını eleştirdiği yazısını 'Şimdi analarını bile satan işte o zihniyetlerin marifetlerini görüyoruz' diye sonlandırınca büyük tartışmalara sebep oldu. Özür yazısına rağmen gelen tepkiler karşısında istifa etmek zorunda kaldı.

Habertürk gazetesinden Ece Temelkuran, Uludere olayı sonrası bu olaya Başbakan'ın 'katliam' denmesini yasaklamasına rağmen sosyal medyada olaydan 'katliam' olarak bahsetmesi ve gazetesindeki köşesinden 'Velev ki' başlıklı yazısı ile Uludere'de ölen çocukları anlattığı satırları sonrası gazetesinden kovuluyordu.

3.5.1. YİNE BİR SEÇİM ARİFESİ TEMİZLİĞİ

İşlerinden kovulan gazetecilerden daha vahim bir tablo ise tutuklu gazeteciler konusunda gözler önüne seriliyordu. 12 Haziran 2011 seçimleri öncesinde medyada da taşlar yeniden yerinden oynama başlamıştı. Tutuklanan, işten çıkartılan, yazısı yayınlanmayan, güvencesiz ve sendikasız gazeteciler ile 'İleri Demokrasi'nin basın ayağı inşa ediliyordu.

Tutuklu gazeteci sayısında, iç savaşların ve radikal rejimlerin hüküm sürdüğü ülkeleri de geride bırakarak dünyada birinci sıraya yerleşen Türkiye, her seçim öncesi olduğu gibi 12 Haziran seçimleri arifesinde de başta medya olmak üzere birçok etkin oluşumu hizaya çekiyordu. Seçim öncesi medyada işten çıkarmaların hızla arttığına dikkat çeken Türkiye Gazeteciler Cemiyeti, "Kamuoyu adına denetleme görevini yerine getiren, halkın doğru ve yansız haber alma hakkına hizmet eden gazeteciler işten çıkarılma, siyasi baskı, dava ve cezaevi tehdidi altında işlerini yapmaya çalışıyorlar. Daha önce Sabah ve Habertürk'te yaşanan işten çıkarmalar, NTV'den 70'e yakın gazetecinin işten çıkarılmasıyla devam ediyor. Halkın haber alma hakkının çok daha önem kazandığı

seçim öncesi bir dönemde işten çıkarmaların artmasını medyanın yeniden tasarlanması olarak değerlendiriyoruz. Bunun da meslektaşlarımıza ve kamuoyuna tekrar tekrar yeniden yapılanma olarak sunulmasını büyük bir talihsizlik olarak görüyoruz. İşten çıkarmaları kınıyor, işverenleri ise bu kararlarını gözden geçirmeye davet ediyoruz. Bu durumun yeni el değiştiren Milliyet ve Vatan gazetelerine de yansımamasını ve bu kuruluşlarda çalışan meslektaşlarımızın iş güvencesinin sağlanmasını umut ediyoruz.” (<http://www.tgc.org.tr/duyuru.asp?did=250>) açıklamasını yapıyordu.

İmam'ın Ordusu kitabı daha matbaadayken toplatılan ve hapse atılan Ahmet Şık, Hrant Dink davasına dair gerçekleri kitaplaştıran Nedim Şener, devlete ait belgeleri elde etmek ve amacı dışında kullanmak suçu ile Soner Yalçın gibi gazeteciler Ergenekon Terör Örgütü üyesi suçlamasıyla 2011'in Mart ayında tutuklanıp Silivri cezaevine gönderiliyordu. Gazetecilik faaliyetleri dışında suç isnadı yapılamayan bu iki ismin, 'terör örgütü üyeliği' ile tutuklanması büyük infial yaratmış olsa da, medya üzerinde iktidar erkinin baskısı hissedilmeye devam ediyordu. Yine aynı şekilde AKP'ye muhalif 4 televizyon kanalı sahibi; Doğu Perinçek (Ulusal Kanal), Mehmet Haberal (Kanal B), Tuncay Özkan (Biz Tv) ve Mustafa Özbek (Art) de Ergenekon davası kapsamında tutuklanıyordu.

Türkiye'yi basın özgürlüğünde 179 ülke arasında 154.sıraya kadar geriletirken, tutuklu gazeteci sayısında dünyanın 'gazeteci hapisanesi' haline getiriyordu malum şartlar. Her muhalif ses, her özgür yayın kuruluşunun sesi kesiliyor ve etkisiz hale getiriliyordu. Gazetelerin amacı ve gazetecilerin görevi olan 'haber yapma' özgürlüğü ilk fırsatta baltalanıyor, gazete patronları uyarı alıyor, gazeteciler ise işlerinden oluyordu.

3.5.2. 'BATSIN SENİN GAZETECİLİĞİN!'

'Biz terör örgütleriyle görüşmüyoruz, görüşmeyiz', 'Bunu kanıtlamayan şerefsizdir' gibi söylemler ve terör örgütü üyeleri için idamı geri getirme, BDP'li vekilleri meclis dışına çıkarma gibi eylemlerle biten bir dönemin ardından geçilen 'Barış Süreci' aşaması da bir medya krizine zemin hazırlayacaktı. 23 Şubat günü İmralı'da Abdullah Öcalan ile görüşen heyetin konuşmaları beş gün sonra, 28 Şubat'ta basına sızıyordu. İçeriğinde Türkiye Cumhuriyetinin ağırlığına ve Başbakanının şahsına yakışmayacak ithamlar bulunan konuşmaların metnini gazetesinde haber yapan Milliyet muhabiri

Namık Durukan iktidar ile medyayı tekrar karşı karşıya getirdi. Namık Durukan olayı daha sonra Hasan Cemal, Derya Sazak, Can Dündar krizlerine uzanan geniş bir yelpazeye yayılacaktı.

Başbakan Erdoğan'ın 'Hasan abi'si Hasan Cemal, sızdırılan İmralı tutanakları sonrası Başbakanın büyük tepkisini çekiyordu. Meydanlardan gazetecilik görevini yapanlara 'Böyle gazetecilik yapacaksın batsın senin gazeteciliğin' diye seslenmesinin ardından Hasan Cemal'in yazıları Milliyet'te yayınlanmamaya başladı. Sonrasında ise 15 yıldır çalıştığı gazeteden kovuldu. Yazı işleri müdürü Derya Sazak 'Hasan Cemal'le yollarımızı gazetecilik dürtülerini aşan 'kışkırtmalar' sonucu üzülerken ayırdık. Ne zaman isterse buyursun gelsin, köşesi ona her zaman açık' diye açıklama yapsa da, Cengiz Çandar'ın 'Milliyetin patronu Demirören Başbakan ile on günde iki kez görüştü. Başbakan direk kovun demese de Başbakanın gazabından korkan bir gazete patronu var' sözleri işin asıl yüzünü gösteriyordu.

6 Mart 2013'te Uluslararası Basın Enstitüsü (IPI) ve onun alt kuruluşu Güneydoğu Avrupa Medya Organizasyonu (SEEMO) Başbakan Recep Tayyip Erdoğan'ın İmralı tutanaklarını yayımlanmasına ilişkin sarf ettiği sözlerden endişe duyduklarını ifade etti.

3 Mayıs 2013'te grup toplantısında konuşan Başbakan Tayyip Erdoğan gazetecilere hadlerini bilmiyorlar eleştirisinde bulunmuştu. Erdoğan "Bir yazar köşesinden konuşuyor, 'Filanca kuruluş şöyle bir değerlendirme yapmış' diyor. Doğru, uluslararası bazı medya kuruluşları da öyle değerlendirmeler yapıyorlar. Bu değerlendirmelere göre, Türkiye'de bütün teröre yardım, yataklık yapanlarında elinde bir basın kartı var ve bu basın kartı ellerinde olduğu için şu anda cezaevindeler. Türkiye'deki gelişmelerin olumlu olduğunu söyleyen bu tür uluslararası kuruluşlar bir sonraki raporlarında sipariş üzere Türkiye'nin gelişmelerin olumsuz olduğunu söyleyecek kadar ileri gidebiliyorlar. Çünkü, haber kaynakları sakat, bozuk. Televizyonlarda bazı adı köşe yazarı olan tipler çıkıp da bunları hakaretle eleştirirken AK Parti iktidarını demokratikleşme süreci içerisinde dünyada çok çok gerilerde olduğunu söylerken bunlar hadlerini bilmiyorlar." diyerek açıkça cephe almıştı.

Ekim ayında Hakkâri Çukurca'da yaşanan saldırıyı gazetelerin haber yapış biçimi Başbakanı oldukça rahatsız etmişti. Özellikle Başbakan Doğu ve Güneydoğu'da yaşanan gelişmelerin ve Kürt Sorunu'na ilişkin atılan adımların gazetelere yansıtış

biçiminden hayli rahatsızdı. 20 Ekim de Başbakan Erdoğan gazetelerin genel yayın yönetmenleriyle bir araya geldi. Erdoğan medyayı "Medyanın, terörün bu hedeflerine hizmet etmemesi, bilerek ya da bilmeyerek propagandasını yapmaması hususunu birlikte değerlendirdik. Elbette bir müdahale arzusu içinde asla değiliz. Biz otokontrol yoluyla milli bir meselede medyanın da milli bir duruş sergilemesinin mücadeleye güç katacağına inanıyoruz." diyerek eleştirdi. Erdoğan'ın bu açıklamalarına ÇGD'den cevap gecikmedi. Dernek "Gazeteci, şiddet, zorbalık ve savaş kışkırtıcılığına araç olamaz. Barışı, ulusların ve halkların kardeşliğini, eşitliğini savunur; insanlar, topluluklar ve uluslararası nefreti, düşmanlığı körükleyici yayından kaçınır." açıklamasıyla Erdoğan'a cevap verdi.

Bir süre sonra da Gezi Parkı olayları patlak veriyor ve habercilik esasına göre çalışan, olayları görmemezlikten gelmeyen Can Dündar bu kez tartışma yaratıyordu Milliyet gazetesinde. Gezi olaylarının başladığı mayıs ayının üzerinden geçen iki ay sonrasında, ağustos ayına girmeden Milliyet'ten iki isim daha kovuldu: Derya Sazak ve Can Dündar. Gezi olaylarını kaleme alıp köşesine taşıyan Can Dündar ile tarafsız gazetecilik çizgisini takip etmeye çalışan, Hasan Cemal sonrası hedef gösterilen Can Dündar'ı koruması altına alan Derya Sazak'ın işlerine son verilmesi; basının yayın politikası ile hükümetin siyasi politikasının ters düşmesinin ne gibi sonuçlara yol açtığının resmiydi aynı zamanda.

Gezi Parkı olaylarında hükümetin yandaş televizyon kanalları ve gazetelerinin olaylarını görmemezlikten gelen tutumu, haber ve haberciliği daha yerel ve küçük çaptaki ulusal kanallara devreden bir süreci hazırlıyordu. Hükümetin sansür ve baskılarına rağmen olayları, gelişmeleri haber yapan medya kuruluşlarına ceza yazılıyor, medya çalışanları ya istifa ediyor ya da işten kovuluyordu. Türkiye Gazeteciler Sendikası temmuz ayı sonuna doğru yaptığı açıklamada, Gezi Parkı olaylarında 27 Mayıs'tan beri istifa eden veya kovulan gazeteci sayısının 80'e yaklaştığını açıkladı.

Belli güç odaklarının medyayı da kullanarak vesayetini sürdürdüğü dönemin mağdurlarından olan Recep Tayyip Erdoğan, iktidar oluşunun devamındaki yıllarda basını en etkin şekilde kullanmanın yolunu bulmuştu. Bu etkin yol; basını kontrol altında tutmak, medya patronlarının elini kolunu bağlamak, söylemleriyle kamuoyu algısına yön vermek ve medya sayesinde söylemlerinin tonunu ayarlayabilmek. Sadece söylemlerine değil, olayları tekrar incelediğimizde de gördüğümüz gibi izleyeceği

politikaya da medya aracılığıyla yön veriyordu. Halkın nabzını yoklamak, gündemi değiştirmek, bir şeyleri örtbas ederken bir şeyleri de gündem de tutmak için hep aynı gücü kullanıyordu: Medya.

Medya ise, medyada tekelleşmenin işareti olan, tüm medya kuruluşlarının birkaç medya patronunun elinde toplanması sonucunda bağımsız ve tarafsız çizginin çok uzağında kalıyordu. Güç kimde ise onun ekseninde gezinen bu dördüncü büyük güç, belli dönemlerin dışında, her zaman olduğu gibi bu dönemde de iktidarın yayın organı haline gelmenin dışında bir rol oynamıyordu.

1 Aralık 2013'te, MGK belgelerinin Taraf gazetesinde yayınlanmasının ardından Başbakan Erdoğan küplere biniyordu. Başbakanlık, Milli İstihbarat Teşkilatı (MİT) ve Milli Güvenlik Kurulu (MGK), 2004'te yapılan MGK toplantısına ve Gülen Cemaati'ne yönelik fişlemelere ilişkin haberler nedeniyle Taraf gazetesi hakkında suç duyurusunda bulunan Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 7 Aralık 2013'te Milli Güvenlik Kurulu'nun (MGK) gizli ibareli belgelerinin haberlere konu edilmesiyle ilgili olarak halka hitaben yaptığı konuşmada “Biz de açıklarsak yer yerinden oynar, sevsinler o basın özgürlüğünü. Bakıyorum da bazı medya kuruluşları maşallah el ele vermişler, bunlar düne kadar hiç bir araya gelemezlerdi, şimdi bir araya gelmeye başladılar. Bunu özgürlük olarak iddia ediyorlar, bunun adı özgürlük değil, bunun adı düpedüz bu ülkeye, bu vatana ihanettir, başka birşey değildir.” ifadelerini kullanmıştı.

2013 son günlerinde yapılan yolsuzluk ve rüşvet operasyonu Hükümet ve basın yeniden karşı karşıya getiriyordu. Emniyetten sızdırma olduğu gerekçesiyle basın mensuplarının emniyet binalarını girişi yasaklanıyordu.

İstanbul Emniyet Müdürlüğü tarafından yapılan yazılı açıklamayla, Türkiye genelinde basın mensuplarının bugünden itibaren emniyete girişlerinin yasaklandığı duyuruldu. Yazılı açıklamada şöyle denildi. Genel Müdürümüzün talimatıyla, Türkiye genelinde yapılan uygulama çerçevesinde 22.12.2013 tarihi itibarıyla basın mensupları Emniyet Müdürlüğü hizmet binalarına giriş yapamayacaklardır. Herhangi bir gelişme veya basın açıklaması olduğu takdirde basın mensupları davet edilecektir. (<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/25419547.asp>)

Bu yasağın ardından çok geçmeden iki gün sonra Uluslararası Basın Enstitüsü'nün (IPI), “Dünya Basın Özgürlüğü Raporu”nu esas alarak, yılın gazetecilik davaları ile

ilgili hazırladığı raporunda , en fazla gazetecinin tutuklandığı ülkenin Türkiye olduğunun altı çiziliyordu. IPI, “2012-2013 Dünya Basın Özgürlüğü Raporu”nu yayımladı. Raporda, Türkiye’nin dünya çapında en fazla gazetecinin tutuklandığı ülke olduğu belirtildi. Raporda, Türkiye’de yaşanan basın özgürlüğü ihlalleri ile gazetecilerin maruz kaldığı uygulamalar, “Onlarca gazeteci parmaklıklar ardında” başlığı altında şöyle anlatıldı. “Türkiye, her ne kadar Ocak 2012’de 100’den fazla olan tutuklu gazeteci sayısı Aralık 2013’te 60-70 arasında bir sayıya düştüyse de, bu yıl da diğer bütün ülkelerden daha fazla gazeteci tutuklamaya devam etti. Gazetecilerin çoğu, siyasi iddialar ya da terörist suçlamalarıyla yargılanıyor. 2012’de yapılan yasal değişikliklerle durum biraz yumuşasa da, 2013’te terör suçlamalarıyla ilgili düzenlemeler için söz verilen reformlar hayata geçirilemedi.”(<http://gundem.milliyet.com.tr/en-fazla-gazetecinin-tutuklandigi/gundem/detay/1812712/default.htm>)

3.6. ERDOĞAN, BASIN, CEZALAR VE TAZMİNATLAR

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan 2004’ten 2007 yılına kadar 63 gazeteci hakkında dava açtı. 9 Mayıs 2004 tarihinde Cumhuriyet gazetesinde Musa Kart’ın Türkiye’deki İmam Hatip Liselerini ip yumağı, Recep Tayyip Erdoğan’ı da ip yumağına dolanmış kedi olarak çizdi. Bu karikatür basında tartışmalar neden olmuştu. Karikatürün ardından Tayyip Erdoğan, Cumhuriyet gazetesi ve yazı işleri müdürü Mehmet Sucu hakkında Ankara 8. Asliye Hukuk mahkemesinde tazminat davası açtı. Mahkeme tazminat talebini reddetti.

2012 yılında CHP’li Aylin Nazlıaka, Başbakan Tayyip Erdoğan’ın yanıtlanması istemiyle soru önergesi verdi. Nazlıaka, Başbakan Tayyip Erdoğan’a, 2007-2012 yılları arasında kendisi ve kabine üyelerinin gazeteciler hakkında kaç dava açtığını sordu.

23 Ekim 2012’de Akşam gazetesinde röportaj veren Başbakanın avukatı Ali Özkaya “Yaklaşık 8 aydır Sayın Başbakanımızın davalarını bizzat takip ediyorum. Bu sürede açtığımız davaların sayısı 15’i bulmaz. Eleştiri sınırlarını aşmayan ifadelerle ilgili açılmış dava gösteremezsiniz. Yanılmıyorsam 700 civarında dava var. Bu davaların çoğu da sosyal medyayı kullanan sıradan vatandaşlar hakkında. Bizim sokakta geçen vatandaşa açtığımız dava yok. Savcılıklar hakaret içeren ifadeler üzerine kendiliğinden harekete geçiyor. Sayın Başbakanımız, bu davalardan sadece 30’unda şikayetçi

konumunda. Bunların önemli kısmı da ya siyasetçi ya üst düzey kamu görevlisi. Rakamlar Sayın Başbakanımızın çok az dava açtığına göstergesi. Biz en çok CHP Genel Başkanı Kemal Kılıçdaroğlu'na dava açtık ve tazminat kazandık. Kılıçdaroğlu aleyhine 25 dava açtık. Sayın Başbakanımız 10 davadan feragat etti. 7 dava lehimize sonuçlandı. 2-3 dava ise reddedildi. Diğer davalar devam ediyor. Kılıçdaroğlu da bize 9 dava açtı ama tümü reddedildi. MHP lideri Devlet Bahçeli'ye de dava açtık. Ama Kılıçdaroğlu kadar fazla değil. Tek bir dava nedeniyle en büyük tazminatı ise Diyarbakır Büyükşehir Belediye Başkanı Osman Baydemir'den aldık, 30 bin lira kazandık. Şunu da özellikle vurgulamakta fayda var! Basına yönelik açtığımız tazminat davaları, önemli ölçüde caydırıcı rol oynadı. Özellikle köşe yazarlarının üsluplarında 2003 - 2004 yıllarına göre hissedilir bir değişim oldu. Artık yazarlar ve yorumcular eleştiri sınırını dozunda tutuyor. Hakaret içerikli yazı ve yorumlar ise en aza inmiş durumda” diyordu.

Başbakan'ın dava açtığı gazetecilerden bazıları şunlar: İlhan Selçuk, Musa Kart, Erbil Tuşalp, Şakir Süter, Memduh Bayraktaroğlu, Yıldırım Türker, Tuncay Özkan, Vedat Yenerer, Can Ataklı, Altemur Kılıç, Fikret Otyam, Hayrullah Mahmud, Mehmet Çağcağ, Sezai Şengün, Sefer Selvi, Hakkı Sağlam, Yalçın Küçük, Halil Eyüboğlu, İsmail Muzaffer Özkurt.

Başbakan Recep Tayyip Erdoğan, 21 Kasım'da 2013 de Taraf'ta yayımlanan "Toptan Kapatın" yazısında kişilik haklarına saldırıda bulunduğu gerekçesiyle, yazar Emre Uslu ile gazeteye 50 bin TL'lik manevi tazminat davası açtı.

Erdoğan'ın avukatları şikayet dilekçesinde, Uslu'nun, söz konusu yazısında, "Çakal, ahlaksız, yalancı, hain, perde önünde farklı, perde arkasında farklı" gibi ifadeler kullandığı belirtilerek "Davalı, bu ağır ifadeleri sarf etmeden de etkin bir yazı yazabilir ve basına hizmet etme amacını gerçekleştirebilirdi. Ne var ki davalının amacı bu değildir. Amacı en ağır biçimde müvekkilimize hakaret etmektir" dendi. Uslu, "Toptan Kapatın" başlıklı yazısında, hükümetin dersanelerin kapatılmasına ilişkin açıklamalarını eleştirmiş "Gerçek bir eğitim reformu yapmak istiyorsanız aynaya bakın ve bu fecaat fotoğrafı karşısında iyisi mi okulları toptan kapatın" demişti.

SONUÇ

Çalışmada da görülmüştür ki Recep Tayyip Erdoğan ile basın ve medya arasındaki ilişki en başından beri sorunlu bir hal içindedir. Türk basının sermaye gruplarıyla olan yakın ilişkisi, onu siyasetin merkezine taşımış, en başından beri değişmeyen bu durum siyasi bir figür olarak siyaset sahnesine çıkan Tayyip Erdoğan'ın durduğu zemin itibariyle basının hedefinde olmasını kolaylaştırmıştır.

Basının siyasi düşüncelerinden dolayı Erdoğan'a koyduğu şerh, Erdoğan'ın iyi niyetli adımlarına rağmen, bir türlü kaldırılmamıştır. Erdoğan'ın yaşadığı değişimi takiye olarak değerlendiren merkez medya Erdoğan'ı hedef tahtasına koymaktan, her seçimden oyunu yükselterek çıkan Erdoğan'da basına karşı cephe almaktan geri durmamıştır. Sorunlu başlayan bir ilişki, Erdoğan'ın iktidarı süresince içinden çıkılmaz bir hale gelmiş, ve eskisinden daha çetrefilli bir hal almıştır. Bu durum basınla güven sorunu yaşayan vatandaşları da olumsuz yönde etkilemiştir.

EKLER

Yıldırım BASKI Bu Vatan Hepimizin

VATAN AKP TEK BAŞINA İKTİDAR

4 KASIM 2002 PAZARTESİ BAĞIMSIZ GÜNLÜK GAZETE 200 BİN LIRA

Sandıktan ÖFKE ÇIKTI

AKP: 34.4
363 milletvekili

CHP: 19.4
179 milletvekili

Baykal'a yine muhalefet liderliği kaldı
1973'TEN bu yana politika-
nın içinde olan, defalarca
bakanlık yapmış, hükümet
ortaklığı olan CHP lideri Bay-
kal'a bu kez de Başbakan-
lık nasip olmadı. Baykal
muhalefet lideri oldu.

Kaçak Jet Fadil

Yoksulluk, yolsuzluk, adaletsizlik ve televizyonlardaki magazin çılgınlığı AKP'yi tek başına iktidara getirdi

İlk mesaj ılımlı
İlk işimiz AB düzenlemelerini yapıp üyelik

363 milletvekili çıkaran AKP, Anayasa değişikliği hakkı her kârname çıkarabilecek güçte değil. Anayasa değişikliği yapılabilmek için en az 367 oy gerek. AKP, CHP ile ulaşamaz ya da 4 bağımsız bu-

Hayal kırıklığı YAŞAYANLAR

EK-1

Kansere karşı zafer yakın

ABO'lu bilim adamları, RNA müdahalesi adını verdikleri yöntemle kanserli hücrelerin çoğalmalarını engelledi. 10 bin kat daha fazla ilaç kullanılmadan hastaların yaşam sürelerini uzatmaya çalışıyor. 2014'te hastaların yararlanacağı bekleniyor. >>17a

Maymunla insan gen ikizi gibi

KİA kaynağı bir tür olan makak ile insanın yüzde 99 oranında aynı gen yapıya sahip olduğu belirlendi. Sempanslarda bu oran yüzde 99'dur. Akademiyanın, bulguların hastalarda kanser ve AIDS gibi hastalıkların bulaşmalarında yardımcı olduğunu belirtiyor. >>31a

Kuzey Irak'ta Amerika rüzgarları

Yol arkadaşının adı Monica!

KUZEY Irak'ta sınırdan geçip, uçuş yollarını da ABD uçağına taşıyor. Ertil ile Amerika'dan ihbar aradığını söylediği bir mesajın bile var. Halkın en büyük merakı: cep telefonları ve diğer ABD cihazları ile ne kadar ABD ile iletişime geçiyor? >>31a

Defiledeki göz yaşları

ESMİNİN önceki gün bizzat mekeme Doğu Bekleriz, aynı akşam önceki defilede çekilen gözlemlerinde halının pürüzsüz olmasını, Podyumda her ara kendilerini Bekleriz'de mekeme arkadaşları arasında oldu. >>31a

Milliyet www.milliyet.com.tr

13 Nisan 2007 Cuma 30 YK

YAZI DİZİSİ 17 Adımda Çankaya Atatürk, 'Yeni Meclis seçmeli' demişti

TRMM 1953'te erken seçim kararı aldı. Atatürk'e, görüşlerini belirtmek için özel bir sohbete gerek olmadığını söyledik. Ancak o, "Belirtilen gün cumhurbaşkanlığına da yeni Meclis seçmeli" dedi. >>NAL DÜMELİN yazdı 22'de

ANKARA ÖNEMLİ AÇIKLAMALARA SAHNE OLDU

Söze değil öze bakın

Gündemdeki konularla ilgili basın toplantısı yapan Genelkurmay Başkanı Org. Büyükanıt, "Cumhuriyetin laik, demokratik niteliklerine sözde değil öze bağlı bir cumhurbaşkanı adayınız" dedi

Genelkurmay Başkanı'nın basın toplantısında 1024 yılın şerefine değip etti. Orgeneral Büyükanıt, konuşmasında Cumhurbaşkanı seçilecek kişilerin 3 nokta ile sınırlı olduğunu belirtti.

Kendinizi yeni Türkiye'ye ayarlayın

TRMM Başkanı Bülent Ersoy, Meclis'in cumhurbaşkanlığı seçimine hazırlanırken adayların adaylıklarını açıkladığı bir toplantıda konuştu. Ersoy, "Komutanlardan bir tek söz çıktı: 'Soruştuğumuzda de su yarın geldi'. 'Son dönemde askerler Meclis'e adaylıklarını açıkladılar. Devlet normalleşti, adayların adaylıklarını açıkladılar. Herkes kendine göre Türkiye'ye göre ayarlanabilir.' >>38'de

BAŞKOMUTAN SEÇİLECEK
CUMHURBAŞKANI TSK'nın da başkan olacaktır. Bu yönünde TSK'nın üyeleri, Anayasa'ya bakınca, cumhurbaşkanlığına aday seçilmez diyecektir.

K.İRAK'A GİRİLMELİ AMA...
KÖRFEZ savaşından sonra oğurları ya baskı olacak. K. Irak'a operasyon yapılmaz mı? Askeri açıdan bakınca yapılabilir. Ancak siyasi karar lazım.

İRAK BÖLÜNECEKTİR
MANTIKLI olmayan bir karar. Irak'ta bu iş grubun bir arada yaşaması çok zor. Çıktığı anlaşıyor. Kürtleri, Kürdistan ABD'ye masun gözetir.

Erdoğan iki tarih verdi

Adaylık ve erken seçim

BAŞBAKAN, cumhurbaşkanlığı adayının açıklanması için 20 Nisan'a kadar bekleyip beklemeyeceği sorusuna, "Beklemeyeceğim. Son münaselet hükmüne göre 25 Nisan saat 24.00" saatinde verdi. Erdoğan, "Seçim zamanında anlaşılan değil, erken seçime geçecek miyiz?" tabiriyle beklentisi AKP'lilere de "YSK, 4 Kasım'da raporunu çıkarıyor. İktidar üzerine çok bakacağız" dedi. >>32'de

'Emekli olunca midem düzeldi'

ESKİ Genelkurmay Başkanı Emekli Orgeneral İsmail Dündar, 2017'de emekli olacak görev yaptığı sürece her gün 4 saat yemek yerdi. Önce yemekten sonra suyu içtiği oldu. Güce katıp su veya başka bir şey içtiğini belirtmedi. Çok emekli oldu. 2 ay sonra başka bir emekli oldu. >>39'da

AKP'li belediyeden barlara sürgün

MERSİN Erzurük'te 5 barın tahsisini genel olarak yasaklayan yasa ile ilgili olarak, barların 15 kilobit ve 100 kilobit yerleştirildi. >>38'de

Hava Yüzbaşı'ya çocuk pornosu için gözaltı

Sağlık raporunda 'kurul' şartı kalkıyor

Türk yönetmenler festivaline ilgisiz

Cumhurbaşkanının nasıl olması gerektiği konusunda TSK'nin görüşünü açıklayan Büyükanıt, Köşk'e gelecek kişinin Cumhuriyetin temel değerlerine, laik ve üniter yapıya bağlı olması gerektiğini vurguladı

'Sözde değil özde'

14 NİSAN BULUŞMASINA DESTEK

Miting demokratik hak

Genelkurmay Başkanı Büyükanıt, yarın Ankara'da yapılacak Cumhuriyet Mitingi çerçevesinde çıkan tartışmaları katılıp bu mitingün hiçbir sakıncası olmadığını söyledi. Büyükanıt, "Bir dernek, yasadışı prosedürle toplantı yapamaz, yasalara uygun, güdücü icrarnamesiyle bir toplantı yaparsanız, ben buna demokratik bir görüş derim. İktidar demokratik hakların kullanılmasına hakkını bulamaz" değerlendirmesinde bulundu.

Büyükanıt, basın toplantısında TSK'nin algılamasına yönelik sorulara cevap verirken. 'Bu seslerden ben sözlenmişim' dedi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sesini de duyduğunu söyledi.

Genelkurmay Başkanı Orgeneral Büyükanıt, TSK'nin görüşünde yatan cumhurbaşkanının tanımını yaptı. Büyükanıt, cumhurbaşkanının aynı zamanda başkomutan olması nedeniyle TSK'yi yakından ilgilendirdiğini vurguladı.

Yapar Büyükanıt, "Cumhuriyetin temel değerlerine, laik, demokratik ve sosyal hukuk devleti idealine, devletin üniter yapısına bağlı ama sözde değil özüde, bunu davranışlarına yansıtacak bir kişinin seçilmesini umuyorum" diye konuştu.

Bu konuda kararın Meclis'te olduğunu, daha fazla konuşmayacağını söyleyen Büyükanıt, gazetecilerin, "Olaysı adaylar için tanımınıza uyuyor mu" sorusuna "Kişiler bazında konuşmuyorum. Sınırlanmış konuşmam" yanıtını verdi.

Büyükanıt, K. Iraklı liderin ABD'den cesaret alarak konuştuğunu ima etti ve bu noktaya geldiğini söyledi

Barzani'yi şımartan belli

"K. Irak'ta katıncı bir de 'Erbakan' a katılmıyorduk" dedi. M. Mustafa Barzani için "Ona kimin şımarttığını hepimiz biliyoruz" diye konuşan Genelkurmay Başkanı Büyükanıt, eski görüşü geçtiği bema belgeleri ile Barzani'ye şımarttığını belirttikçe, "Çekişmelerin kayması da ibretle bakıyoruz. Sınırlı bir süre var ettiği için çok sevdiğimiz. Ama bu sınırların kalkmasını, ona beklemiyoruz" dedi.

Büyükanıt, K. Irak'ta bir operasyon yapılması gerektiğini, ancak kararın siyasi olduğunu söyledi. Özgür'deki konuşma sırasında Genelkurmay Başkanı, "Bireysel sadakat akıllı olmak beklediğimiz zaman, evet yapılmalı. Fakat doğru mu? Evet, doğru. Özgür'deki konuşma, doğru söyledi. Bir kezler ötesi operasyonu yaptığımız için bu siyasi kararın ortaya çıkması lazım. TSK, görüş verdiğimizde bu operasyonu yapma gücüne sahip" dedi.

Büyükanıt, basın toplantısında TSK'nin algılamasına yönelik sorulara cevap verirken. 'Bu seslerden ben sözlenmişim' dedi ve Cumhurbaşkanı Erdoğan'ın sesini de duyduğunu söyledi.

'Andiç taslandı, görmedim' dedi. TSK'de sıkı denetim olduğunu kabul eden K. Iraklı gazetecilerin muhabirine görüş istemediğini kaydetti.

Ağaçlar kesildi Koza'nın zeytin kıymı

Bergama Otuklu Ağa Mevlevihanesi'ne, Bergama'da yanan köylerin yakarak yok edilmiş olması nedeniyle Koza Ağa Mevlevihanesi'ne, Bergama'da yanan köylerin yakarak yok edilmiş olması nedeniyle Koza Ağa Mevlevihanesi'ne, Bergama'da yanan köylerin yakarak yok edilmiş olması nedeniyle Koza Ağa Mevlevihanesi'ne...

ANIL YORUMU İÇİN İLGİNÇ DEĞERLENDİRME

AKP: Büyükanıt, Erdoğan'ı tarif etti

BÜYÜKANIT'IN İZLENİMLERİ UYARISI
MUSTAFA BARZANI'YI
BİLEMEYEN YAZARIM

AKP'İN ZEMİNDE USTACA
KURULAN BİR KONUŞMA
KURULUŞUNA İZİNİMİN YAZARIM

AKP'İN DEĞİL, ÖZDE
BAĞLI OLMAK
AKP'İN İZİNİMİN YAZARIM

Başbakan Erdoğan: Büyükanıt devlet adamı gibi konuştu. Maaşlı konuşup yeri. Olumsuzlukları AKP'ileri: Başbakan Erdoğan, Büyükanıt'ın söyledikleri değerlendiren Erdoğan'ı tarif etti. CHP'ileri: Araf ölümü anlamını kavram. Ortaya çıkan adayların başlıkları bu anlamda yorumlandı. Erkan Munica: Yarın Büyükanıt'ın yaptığı açıklama son derece ilginç ve aydınlatıcı.

ORGENERAL BÜYÜKANIT'IN
KONUŞMASI VE YANKILARI

Irak meclisine saldırı. Irak senatörü Şakir Hüseyin İzzetli'nin mecliste saldırıya uğradığı bildirildi. Başbakan Erdoğan'ın mecliste saldırıya uğradığı bildirildi. Irak senatörü Şakir Hüseyin İzzetli'nin mecliste saldırıya uğradığı bildirildi.

GÜNCEL

GÜNEYT ARCA'YI REKEM HEM NALHA HEM MİHNA

Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın, Cumhurbaşkanı Recep Tayyip Erdoğan'ın...

'Aday olmayan' Erdoğan'a sokuş duş

Erdoğan'ın aday olmaması üzerine sokuş duş...

SHP projesi 'Sifir yoksulluk'

SHP'nin yoksullukla mücadele projesi...

Bosna Mersin İslamcılar kovuldu

Bosna Mersin'de İslamcılar kovuldu...

GÜNDEM MUSTAFA BALBAZ Ankara'da Dur-um!

Mustafa Balbaz Ankara'da Dur-um!

EK-5

Teknoloji harikası
Dokunmatik Elektronik Sözlük

52 DİLDE

İngilizce, Fransızca, İspanyolca, Almanca, İtalyanca, Portekizce ve Türkçe

Tam 7 dil

En çok kullanılan 476 cümle

70.000 kelime

Geniş LCD ekranı, özel kalemli şık dizayn

ilk kupon yarın Milliyet'te

Bugün Milliyet Taktik İddaa günü

Başkan Recep Tayyip Erdoğan ve Cumhurbaşkanı Abdullah Gül'ün adaylığına ilişkin tahminler için...

HER PORTRE Hüzün Şenlendirici
Hüzünlendirici bir dönem

HEMİZ 3 yaşında ölen ünlü şairimiz Hüsnü Şenlendirici'nin doğumunun 70. yıldönümünde, Central Park'ta düzenlenen TC programında, Hüsnü Şenlendirici'nin hayatını anan ve şiirlerini okuyan Ece Özlü, Deniz Seki olayları anlattı. Sadece Doğu Tarih dergisinin için çıkartılan 'Hüzün' kitabı, 20 ASU MARDI yayınlandı.

İŞIK KÖPRÜSÜ

BOĞAZI Köprüsü renk değişiminde. Armatürlerle, dekoratif bir şekilde aydınlatılan köprü, İstanbul'da düzenlenen İstanbul Kültür Haftası kapsamında, Bakan Recep Tayyip Erdoğan'ın katılımıyla açıldı. Köprü, 14 Nisan'da...

Milliyet
BASINDA GÜVEN

www.milliyet.com.tr

24 Nisan 2007 Salı 30 YIL

Başbakan ERDOĞAN, KÖŞK ADAYINI TARİF ETTİ

Aday AKP'li ve Meclis içinden

Başbakan, 23 Nisan resepsiyonunda Köşk adayının ismini yine açıklamadı, ancak bir tarife bulundu: TBMM'den, AKP'li ve Anayasa'nın aradığı niteliklere uygun olacak

ERDOĞAN: Eşime bile söylemedim

TBMM Başkanı Arınç, Başbakan Erdoğan ve Devlet Bakanı Gül'ün Köşk'te görüşme yaptığını haber verirken, Başbakan Erdoğan'ın eşine bile söylemediğini söyledi. Erdoğan, Köşk adayının kimliğini açıklamayı istemediğini, "Eşime bile söylemedim" dedi. Erdoğan, "sadece ilgili kişilere ve ilgili yetkililere" TBMM'den adayın ismini söyleyeceğini söyledi.

Org. Büyükanıt: Merak etmiyorum

RESEPSİYONDA Cumhurbaşkanı'nın eşine bile söylemediğini söyledi. Erdoğan, Köşk adayının kimliğini açıklamayı istemediğini, "Eşime bile söylemedim" dedi. Erdoğan, "sadece ilgili kişilere ve ilgili yetkililere" TBMM'den adayın ismini söyleyeceğini söyledi.

Kulislerde Gönül'ün ismi konuşuluyor

BAŞBAKAN ERDOĞAN'ın adaylığına ilişkin kulislerde Gönül'ün ismi konuşuluyor. Gönül'ün ismi, Köşk'te yapılacak olan resepsiyonlarda da konuşuluyor.

Başbakan'la görüşen TBMM Başkanı Bülent Arınç Adayı biliyorum, rahatım

BAŞBAKAN Erdoğan'la görüşen Arınç, Erdoğan'ın "Beni bilirsiniz" dediğini söyledi. Arınç, "Adayı biliyorum, rahatım" dedi. Erdoğan'ın adaylığına ilişkin Arınç, "Başbakan'la görüştim, rahatım" dedi. Arınç, "Beni bilirsiniz" dedi.

Yeni bir karar

Yeni bir karar...
Türkmenistan ve Hatay'da çıkan katliamlarda 2 şehit...
Maliye'nin katliamını ameliyatla...
İran'ın nükleer sorunu için Ankara'da zirve...

Sovyetler Birliği'ne nokta koyan adam öldü

TARİHİ Sovyetler Birliği'ni dağıtan kararın alınmasını sağlayan general Boris Yeltsin, 77 yaşında kalp krizi geçerek öldü. Yeltsin'in karısı Zinaida'nın da hayatını kaybettiği öğrenildi.

23 NISAN'DA BÜYÜK COŞKU
Egemenlik kayıtsız şartsız onlarındır

23 NISAN Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, Türkiye'nin KKTC'de gerçekleştirildi. Tiranizmle çocukların gözlerini boyadıkları meşinlerden dolayı çocuklar, önceki gün düzenlenen etkinlikte çocuklar, Devlet egemenliğine şairce olarak boyun eğdiklerini ve çocukların özgürlüklerini desteklediğini belirttikten sonra 1918'de dünya için imzalandı. 20 Nisan'da...

KKTC'de iki ayrı kutlama

23 Nisan Ulusal Egemenlik ve Çocuk Bayramı, KKTC'de iki ayrı kutlama yapıldı. Kutlamalarda, çocukların gözlerini boyadıkları meşinlerden dolayı çocuklar, önceki gün düzenlenen etkinlikte çocuklar, Devlet egemenliğine şairce olarak boyun eğdiklerini ve çocukların özgürlüklerini desteklediğini belirttikten sonra 1918'de dünya için imzalandı.

Türbanlı küçüklerden ilahiler

SANLIURFA'DA ilahiler... Kadir Dalgıç, Kültür Bakanlığı'nın düzenlediği ilahiler yarışmasında, türbanlı küçük kızlar, ilahileri seslendirdi. Yarışmada, Kültür Bakanı Erdoğan'ın da katılımıyla...

Hızlı tren hareket etti

HAZIR tren hareket etti. Hızlı tren, İstanbul'da ilk kez hareket etti. Tren, İstanbul'da ilk kez hareket etti.

Google En değerli marka

GOOGLE, marka değeri en yüksek marka oldu. Google, marka değeri en yüksek marka oldu.

EK-12

ÖZEL DIYET REÇETELERİ

BULMACA GAZETESİ

VE YALIN POSTERLERİ

CUMARTESİ İLAVESİ

Türkiye'yi ve insanları çok seviyoruz

POSTA

TÜRKİYE'NİN EN ÇOK SATAN GAZETESİ

28 NİSAN 2007 CUMARTESİ

SABİTİ HAFTA SONU 30 YAZ

İHAFA 10 YTL

Cumhurbaşkanlığı seçiminin gecesinde Genelkurmay son yılların en sert açıklamasını yaptı

Laiklik muhtırası

"Cumhurbaşkanlığı seçimi laikliğin tartışılmasına odaklandı. Bu durum Türk Silahlı Kuvvetleri tarafından endişe ile izlenmektedir. Türk Silahlı Kuvvetleri tartışmalara taraftar, laikliğin kesin savunucusudur ve gerektiğinde tavırını net bir şekilde ortaya koyacaktır. Bundan kimsenin şüphesi olmamalıdır"

Cumhuriyet namahalliyet

Devletimizin laiklik ilkesiyle hareket etmesi, laiklik ilkesiyle hareket etmesi, laiklik ilkesiyle hareket etmesi...

Bölgesel farklılık yok

Devletimizin laiklik ilkesiyle hareket etmesi, laiklik ilkesiyle hareket etmesi...

Sıkıyıkla ilgili ifade yok

Devletimizin laiklik ilkesiyle hareket etmesi, laiklik ilkesiyle hareket etmesi...

Türkiye'nin dışmanları

Devletimizin laiklik ilkesiyle hareket etmesi, laiklik ilkesiyle hareket etmesi...

Meclis mahkemelik

Türkiye'nin 11. cumhurbaşkanını seçmek amacıyla dün Meclis Genel Kurulunda yapılan oylamaya 361 milletvekili katıldı. Abdullah Gül'ün ikinci turda seçilmek için gerekli olan 367 oyu alamayıp 357'de kalınca seçim ikinci tura kaldı

CSP oylamaya üçte iki çoğunluk olan 367 milletvekilinin katılmasıyla seçimin iptali için Anayasa Mahkemesi'ne başvurdu. Mahkeme 2 Mayıs'taki ikinci tura kadar davayı sonuçlandıracak. Oylama iptal olursa Türkiye 45 gün içinde erken seçime gidecek

CSP iktidara istedi

Meclis Genel Kurulunda yapılan oylamaya 361 milletvekili katıldı. Abdullah Gül'ün ikinci turda seçilmek için gerekli olan 367 oyu alamayıp 357'de kalınca seçim ikinci tura kaldı

Hemen kayırdılar

Meclis Genel Kurulunda yapılan oylamaya 361 milletvekili katıldı. Abdullah Gül'ün ikinci turda seçilmek için gerekli olan 367 oyu alamayıp 357'de kalınca seçim ikinci tura kaldı

İhtilaf yapıyorlar

Meclis Genel Kurulunda yapılan oylamaya 361 milletvekili katıldı. Abdullah Gül'ün ikinci turda seçilmek için gerekli olan 367 oyu alamayıp 357'de kalınca seçim ikinci tura kaldı

İkinci tur sonucu KAMA GÜS GEÇERLİ

357 1 1

Arıncı'nın taktiği

7 CSP'li adayın...

Baykal uyardı

CSP Genel Kurulunda...

'CUMHURİYET İÇİN ÇAĞLAYAN'

EK-14

EK-15

AKSAM

TÜRKİYE'NİN GAZETESİ

30 NİSAN 2007 PAZARTESİ

30 YENİ KURUŞ (KATKISIZ)

2'NCİ TUR ÖNCESİ 2'NCİ SİVİL UYARI

NE DARBE NE ŞERİAT DEMOKRAT TÜRKİYE

ÇAĞLAYAN
BAYRAK
DENİZİNE
DÖNÜŞTÜ

Asker ve hükümet sonrası bu kez de sokağın sesi yükseldi. Tarihinin en büyük protesto mitingine sahne olan İstanbul'da yüz binlerce kişi hem laik cumhuriyet hem de demokrasiye sahip çıktı. Çağlayan mesajı: Çözüm darbe değil seçimde...

KADINLAR BAYRAK ACTI

ANKARA Tandoğan'ın sonra bu kez İstanbul'dan Çankaya sızdı... Türkiye'nin pek çok şehrinde kadınlar yıla 'halkın bayrağı' Çağlayan Meydanı'na katıldı. Kadınlar bayrağıyla 'Cumhuriyet Mitingi'nde 'Çankaya köktür laik olacak, Erdoğan bakarsa kay kitapçı soyunsa' sloganları attı.

TV'LER UYKUDAN UYANDI

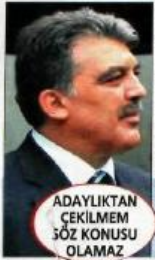
MITİNGDEN aslına 'Darbe çare değil', hükümet 'Gül'ü çek seçime git', muhalifler ise 'Bir-kajir' mesajı verdi. 7 bin polisin görev yaptığı mitingde provokasyonlara karşı 10 nöbetçi arama yapıldı. Tandoğan mitingini gözlemleyen polis CNN Türk, NTV gibi haber kanalları ile devlet televizyonu TRT bu kez dışarı yayın yaptı. 34YE

El Cezire de BBC de canlı yayın yaptı

DÜNYA medyası Çağlayan mitingini adım adım izledi. CNN International, BBC, El Cezire gibi uluslararası TV kanalları canlı yayına geçti. BBC, miting büyük gün gösterisi olarak yorumlayıp 'Türkiye'nin beklediği gün' dedi. 1270E

Mutedil AKP'li isimler şimdi uzlaşıyor

BAKAN Çiçek'in seçilmişliği yapısına parti baktı. Karaman ve parti tabanına yönelik mesaj verildi. Simi muttedil isimlerle tanınan isimler devrede. 1920A

ADAYLIKTAN
ÇEKİLMEM
SÖZ KONUSU
OLAMAZ

EMMAL EDİÇİKARAYA 1920A

TÜSiAD: Erken seçim istiyoruz

İŞ DÜNYASINDAN BİLDİRİ UZUN vadedir seslendirildi konuştan TÜSiAD, hem Genelkurmay bildirisine hem de hükümetin tutumuna eleştiri getiren erken seçim istedi. TÜSiAD'ın resmi açıklamasında şu ifadeler yer aldı:

İKTİDARA DA İKAZ GELDİ GENELKURMAY'ın seçilmesiyse yansınlar durumunumuzu yogan deşildir. İkiktar, toplumdaki gıgıkla arın laik rejimi koruma kaygıyını yeterince dikkate almamıştır. Erken seçim aceleliktedir. 72E

CUMHURBAŞKANI adıyla Gül'ün kez adaylığın değerlendirildi. Seçim doğası muhaliflerde, yarın yapılmak üzere. Adaylık kararı bir gecede alınmalı. Geri çekilmem söz konusu olamaz. 1920A

YÜZ BİNLER ÇAĞLAYAN'A AKTI, KALABALIK TANDOĞAN MITİNGİNİ KATLADI

Mitinge katılanların milyonu aşkın yarımları vardı. Çağlayan'a uğrayan kalabalığı bir süre Ali Sami Yen Stadı'na, bir süre Dolapdere'ye, ardından Koca Beşiktaş'a taşıdı. İnceceğiz'in en kalabalık miting 1977'ün 1 Mayıs'ı kabul edilirse, 35 kişiye düşüyor ve 'Kork 1 Mayıs' diye anılan miting katılanların sayısı kayıtları 500 bin diye geçmişti.

Kâr paylarımız

YTL	15,94	16,23	16,07	16,42
İSSE	5,11	5,52	5,14	5,28
EURO	4,04	4,25	4,16	4,48
YTL	12,89	13,08	13,04	13,49

GÜNDEM
Sağduyulu olmalısınız

AKSAM TEST MERKEZİ
Haber-Görsel materyali satıyor 0212 312 1122

Kanarya ağır yara aldı
Kartal'la fark 2'ye indi

EK-20

EK-21

✓ AKP'nin oyu arttı ✓ CHP oyunu da vekilini de arttı ✓ BDP'yi bağımsızlar hedefine ulaştı ✓ MHP barajı aştı kan kaybetti

Üçüncü AKP dönemi

İYİ YA ZARFA VE HAKİP DEĞİŞTİ
17 yıl sonra yeniden Meclis'te

AKP'nin 2011 genel seçimlerinde aldığı oyların yüzde 32,8'iyle Meclis'te en çok vekil kazandı. CHP'nin ise yüzde 13,9'uyla ikinci sırada kaldı. BDP'nin ise yüzde 10,5'iyle Meclis'te ilk kez temsil edildi.

AKP 32,8'ün altında 3. kez seçimi, en azından 2011 seçimleri gibi sadece 2 parti arasında değil, üçüncü kez dört parti arasında gerçekleşti. AKP'nin aldığı oyların yüzde 32,8'iyle Meclis'te en çok vekil kazandı. CHP'nin ise yüzde 13,9'uyla ikinci sırada kaldı. BDP'nin ise yüzde 10,5'iyle Meclis'te ilk kez temsil edildi.

CHP'liler sonuçlara sevinemeyen Kılıçdaroğlu partisinin oy oranını arttınlığını söyledi

'Umutsuzluğa yer yok'

Başbakan konuşmasında Erdoğan uzlaşma mesajı verdi

Parti barajı engelledi ama MHP buruk sevinç yaşıyor

Silivri'den 3 milletvekili çıktı
Milletvekili adayları Mustafa Bakkıy, İsmail Hakkı Öztürk ve Mustafa Bakkıy, Silivri'den Meclis'e girdi.

Dağ başına sürpriz ölmüş
Milletvekili adayları Mustafa Bakkıy, İsmail Hakkı Öztürk ve Mustafa Bakkıy, Dağ başından Meclis'e girdi.

Kadın milletvekili sayısı arttı
Milletvekili adayları Mustafa Bakkıy, İsmail Hakkı Öztürk ve Mustafa Bakkıy, Kadın milletvekili sayısı arttı.

GÜNCEL
Cüneyt ARÇAYÖREK

İhtidat iddiaları gündemde

İzmir karar değiştirmede

'Eğilimler' CHP dedi

GÜNDEM
Mustafa BAKKİY

Türkiye; 2002 ve 2007'den sonra 2011'de de "AKP" dedi

OY ORANI	VEKİL SAYISI	OY ORANI	VEKİL SAYISI	OY ORANI	VEKİL SAYISI	BAGIMSIZ
50	326	26	135	13	54	6 35

PADIŞAH TAYYİP'İN ÜÇÜNCÜ DÖNEMİ

Oy oranını artıran, ancak milletvekili sayısı azalan Erdoğan, tek başına Anayasa'yı değiştiremeyecek

SÖZCÜ

CHP'nin oyu yüzde 21'den 26'ya çıktı OYUNU ARTIRAN CHP İSTEDİĞİNİ ALAMADI

Kılıçdaroğlu yüzde 30'u aşamadı ama vekil sayısını 112'den 135'e çıkarmayı başardı!

CHP'nin oyu yüzde 21'den 26'ya çıktı. Milletvekili sayısı ise 112'den 135'e arttı. CHP'nin oyu yüzde 21'den 26'ya çıktı. Milletvekili sayısı ise 112'den 135'e arttı. CHP'nin oyu yüzde 21'den 26'ya çıktı. Milletvekili sayısı ise 112'den 135'e arttı.

MHP barajı aştı ama oyları azaldı

Secimnin tek koruyucusu MHP oldu... Vekil sayısı 54'e düştü.

Erdoğan balkona çıktı konustu, esti güledi

TOKMAK
Herkes kendine bir pay çıkarabilir!

TÜRKİYE SARILIK OLDU

SİLİVRİ'DEN MECLİS'E

KATYEDEN UNLULER

8 EKİMDE KOLU YUM HARBİLER 0-0-7-0-0-10-11-20-00

KAYNAKÇA

Kitaplar

- Akdoğan, Y. (2004). AK Parti ve Muhafazakar Demokrasi. Alfa Kitap.
- Balkanlı, Z. (1961). Mukayeseli Basın ve Propaganda. Ankara
- Besli, H. ve Özbay, Ö. (2011). Recep Tayyip Erdoğan Bir Liderin Doğuşu. Meydan Yayınları.
- Çaplı, B.(2002).Medya ve Etik. Ankara: İmge Yayınevi.
- Damlapınar, Z. (2008). Medya ve Siyaset. Eğitim Yayınevi.
- Damlapınar, Z. (2005). Medya ve Siyaset İlişkileri Üzerine. Turhan Kitapevi.
- Desmoulins, N.T. (1995). Medya Ekonomisi. (2.Basım).İstanbul: İletişim Yayınları
- Girgin, A. (2007).Gazeteciliğin Temel İlkeleri. Yapı Kredi Yayınları.
- Kaplan, S. (2007). Recep Tayyip Erdoğan Bir Liderin Doğuşu. (1.Baskı). Doğan Kitap.
- Karalı, H. (2005). Medya İmparatorluğu, İhtilaller, ihaleler ve 28Şbat'ın kutsal ittifakı.(1.Baskı). Truva Yayınları.
- Kayış, N. (2013). İşten Kovduran Yazılar. (1.Baskı). Tanyeri Yayınları.
- Özgen, M.(2006). Medya ve Siyaset Notları. Set-Systems Yayınları.
- Pamuk, M. (2001). Yasaklı Umut Recep Tayip Erdoğan. (1.Baskı). Birey Yayıncılık.
- Sarı, H. (2009). Recep Tayip Erdoğan Siyaset Sözlüğü. Kalem yayınları.
- Sönmez, M. (2013). Medya, Kültür, Para ve İstanbul İktidarı. Yordam Kitap
- Yavaşgel, E.(2004). Siyasal İletişim Kavramlar ve Ardındakiler. Ankara, Babil Yayıncılık.
- Yüksel, Erkan.(2004).Medya Güvenlik Kurulu. Anadolu Üniversitesi Yayınları.

Gazete Kaynakları

- Bir, A. (26 Aralık 2013) Finale Doğru Temelsiz Gazetecilik. Bugün Gazetesi.s.13
- Dumanlı, E. (10 Temmuz 2006). Güven Sıralmasında Medya Neden Sınıfta Kalıyor . Zaman Gazetesi.20.
- Gökçe, D. (5 Şubat 200).Kısaca Bankacılık Macerası, Akşam Gazetesi.12.
- Kalkandelen, Z. (23 Mart 2008). Medyaya Güven Sorunu. Cumhuriyet Pazar Dergisi.12

İnternet

- Ahmet Özal'dan şok itiraflar.(8 Aralık 2013). <http://www.hurhaber.com/haber/ahmet-ozal-dan-sok-itiraflar/608691>
- Aktay, Y. Türkiye ve Avrupa'da İslam, Devlet ve Modern Toplum; Müslüman Demokrat Parti Kavramı ve AKP. <http://www.konrad.org.tr/index.php?id=555>
- Aktepe, G. Medya Ve Siyasetin “Bağımlı” İlişkisi Üzerine Bir Değerlendirme. http://www.adtk.yildiz.edu.tr/makaleler/gaktepe_medya.htm
- Anayasa değişikliği reddedilse de, erken seçim yok.(2 Mart 2010).<http://www.memurlar.net/haber/161339/>
- Arslan, A. Medya – politika ilişkisi üzerine sosyolojik bir değerlendirme. www.arastirmax.com/system/.../makaleler/.../arastirmax_34531_pp_1-8
- Baker ,U. (1995) Medyaya Nasıl Direnilir. <http://www.birikimdergisi.com/birikim/birikim.aspx?did=1&dsid=65>
- Başbakan bana abi derdi. (5 Mart 2009).Milliyet.<http://gundem.milliyet.com.tr/-basbakan-bana-abi-derdi-/gundem/gundemdetay/05.03.2009/1067332/default.htm>
- Basına olan güven azalıyor (11 Ekim 2013) <http://www.sonhaber.nl/gundem/basina-olan-guven-azaliyor-h25031.html>.

-Baydar,Y. (26 Mart 2013).Crisis of Turkey's Editorially Crippled Media Deepens Further

http://www.huffingtonpost.com/yavuz-baydar/crisis-of-turkeys-editori_b_2943167.html

-Cemil Çiçek'ten yapışık ikizler benzetmesi(10 Ocak 2013)
<http://yenisafak.com.tr/gundem-haber/cemil-cicekten-yapisik-ikizler-benzetmesi-10.01.2013-454462>

-Çakır, R. Erdoğan'a Kim Soru Sorabilir? (2) (27 Eylül 2001).Bianet.

<http://28eski.bianet.org/bianet/siyaset/3900-erdogana-kim-soru-sorabilir-2>

-Danzikyan,Y. (2009) YMedya-Hükümet: Değişen Bir Şey Var mı? YetvartDanzikyan
Medya-Hükümet: Değişen Bir Şey Var mı? Agos, 27.2.2009

-Duran, R. (10 Temmuz 2003). Başbakan Erdoğan ve Medya.
<http://www.bianet.org/bianet/siyaset/21224-basbakan-erdogan-ve-medya>

- En fazla gazetecinin tutuklandığı ülke Türkiye. (25 Aralık 2013). Milliyet.
<http://gundem.milliyet.com.tr/en-fazla-gazetecinin-tutuklandigi/gundem/detay/1812712/default.htm>

-Emniyet'ten basına yasa. (22 Aralık 2013) .Hürriyet.
<http://www.hurriyet.com.tr/gundem/25419547.asp>

- E-Muhtıra, Cumhuriyet Mitingleri ve Seçim Süreci.(1 Haziran 2007).Emperyalizme ve Faşizme Karşı Özgürlük
http://www.ozgurlukdergisi.org/index.php?option=com_content&task=view&id=195&Itemid=31

-Eryılmaz, T. (1999) .Gazeteci Kendine de Sormalı.
<http://www.birikimdergisi.com/birikim/birikim.aspx?did=1&dsid=108>

-Erdoğan Türkiye'nin Batı Ruhü. (2 Kasım 2008). Sabah.
<http://arsiv.sabah.com.tr/2008/02/11/haber,94407152156C44DF9A1DC04BAFD0A92F.html>

-Kaynak , Onur Dursun (Haziran 2012) Türk Medyasının Sermaye Yapısı ve Siyasi İktidarla İlişkisi Üzerine Bir İnceleme. <http://www.sbedergi.hitit.edu.tr/files/7.1.pdf>

-Medya Konuşmaları: Medya Güven Araştırması (14 Eylül 2006).http://www.acikradyo.com.tr/default.aspx?_mv=a&aid=15482&cat=100

-Medyadaki işten çıkarmaları kınıyoruz” (19 Ağustos 2013)<http://www.tgc.org.tr/rapor.asp?rid=86>

-Özkan, A. (2004). Küreselleşme Sürecinde Medya ve Siyaset: “Medya Gücü mü?, “Gücün Medyası mı?” Link:<http://www.siyasaliletisim.org/index.php/haber-ve-yorum-arsivi/makale/679-kuereselleme-suerecinde-medya-ve-siyaset-medya-guecuemue-guecuen-medyasm.html>

-Özköylü,G. (7 Temmuz 2007) Kasımpaşalı Tayyip Nasıl Tayyip Erdoğan Oldu?. Hürriyet. <http://dosyalar.hurriyet.com.tr/tayyiperdogan/tayyip.asp>

-Öztürk, A. (2004). Modern Siyasal Sistemlerde Medyanın İşlev ve Sorunları. <http://odis.ulakbim.gov.tr/pdf/I22429.pdf#page=3>

-Rıza Sarraf'ın mahkeme ifadesi: Yeni Şafak yazarı benden rüşvet istedi. (21 Aralık 2013)

http://www.radikal.com.tr/turkiye/riza_sarrafin_mahkeme_ifadesi_yeni_safak_yazari_benden_rusvet_istedi-1167372.

-Sabah ve ATV http://www.ozgurlukdergisi.org/index.php?option=com_content&task=view&id=185&Itemid=31

- Seçim öncesi medya yine, yeniden tasarlanıyor. (17 Mayıs 2011).Türkiye Gazeteciler Cemiyeti <http://www.tgc.org.tr/duyuru.asp?did=250>

-Tayip Erdoğan Dosyası.(24 Eylül 1998). Hürriyet. <http://dosyalar.hurriyet.com.tr/hur/turk/98/09/24/gundem/12gun.htm>

-Terkan, B. Basın ve Siyaset İlişkisinin Gündem Belirleme Modeli Çerçevesinde Bir Analiz.

http://www.sosyalbil.selcuk.edu.tr/sos_mak/makaleler/Banu%20TERKAN/TERKAN,%20BANU.pdf

-Turan, M. (23 Mayıs 2006) Erdoğan:AKP din eksenli parti değil. Radikal.
<http://www.radikal.com.tr/haber.php?haberno=188158>

- Yeni Türkiye'nin adımlarını Pınarhisar'da attık. (6 Aralık 2013). CNNturk,
<http://www4.cnnturk.com/2013/turkiye/12/06/erdogan.yeni.turkiyenin.adimlarini.pinarhisarda.attik/733411.0/>

Ansiklopedi

-Basın.1997. Türk Dili ve Edebiyatı Ansiklopedisi, Cilt: 1,İstanbul, s.325, Dergah Yayınları

-Siyaset. 1991. Sosyal Bilimler Ansiklopedisi içinde , Cilt:3, İstanbul,s.431. Sosyal Bilimler Ansiklopedisi